

DEURIMCI TEORİ
OLMADAN,
DEURIMCI PRATİK
OLMAZ!

SINIF TEORİSİ

2004 ■ ŞUBAT-MART ■ 2 AYLIK TEORİK DERGİ ■ FİYATI: 3.000.000 TL

- ✓ “Demokratik Güç Birliği” Kemalist Devleti Güçlendiren Sınıf İttifakçısı Sağ Bir İttifak’tır
- ✓ Hükümetin “ekonomi iyileştirdi” yorumları, halkın bilincini bulandırmak için uydurulmuş! Kocaman bir yalandır
- ✓ PROGRAMDAN (2)
- ✓ Toplum neden ajanlaşmış, ya da ajanlaşmış mı? bir toplum ne kadar huzurlu olabilir?
- ✓ Hayır Bay Bilgiç, Halk Savaşı Tam Da Budur!

İÇİNDEKİLER

"DEMOKRATİK GÜÇ BİRLİĞİ" KEMALİST DEVLETİ GÜÇLENDİREN SINIF İŞBİRLİKÇİSİ SAĞ BİR İTTİFAKTIR..... 7

"Demokratik Güç Birliği"nin Politik Önderliğini SHP Yapmaktadır.....	8
Blok Partilerinin SHP Aşkı, Kemalist İdeoloji Ve Yasalcı Reformist Çizgiden Kaynaklıdır.....	13
Sonuç.....	23

HÜKÜMETİN "EKONOMİ İYİLEŞTİ" YORUMLARI, HALKIN BİLİNCİNİ BULANDIRMAK İÇİN UYDURULMUŞ KOCAMAN BİR YALANDIR..... 24

Ekonominin iyileşmesinin kriterleri nelerdir?.....	25
İşsizlik sorunu çözüldü mü?.....	26
Halkın alım gücü arttı mı?.....	26
Emperyalistlere borçlanma azaldı mı?.....	27
Enflasyon gerçekten düşüyor mu? Ya da nasıl düşüyor?.....	28
8 Nisan kararları ne getirip, ne götürüyordu?.....	30
Ülkeyi Satıyorlar!.....	31
Ekonomi iyileşti yalanının başka bir nedeni: Yerel seçimlerde oy avlamak!.....	32
Umutları yalan ve halkın örgütsüzlüğüdür.....	33

PROGRAMDAN (2)..... 35

DÜNYADAKİ VE ÜLKEMİZDEKİ ÇELİŞMELER

VE BUNLARIN TEORİK AÇILIMI..... 35

2 aylık teorik dergi
2004 ·6· Şubat-Mart

**SINIF
TEORİSİ**

KARDELEN BASIM YAYI M REKLAM
GÖSTERİ ORGANİZASYON LTD. ŞTİ.

Sahibi ve Yazışmaları Müdürü:
Erdal GÜLER
Yönetim yeri: Mille t Cad. Nevbahar Mah.
Fındıkzade Saray Apt. No:57 K:5 D:11
Fındıkzade/İST.
Tel: (0212) 584 18 04
Fax: (0212) 584 18 05
Dizgi: Kardelen Yayımcılık
Baskı: KAYHAN MATBAASI

A- Dünya Çapındaki Çelişmeler.....	35
1-Proleter Dünya Devrimini Sürecinin Temel Çelişkisi.....	36
2- Dünyadaki Başlıca Çelişkiler.....	40
3- Dünyadaki Baş Çelişki Sorunu.....	53
4- Dünya Çapındaki Baş Düşman Sorunu.....	58
5- Çelişkinin Esas ve İkincil Yönü Üzerine	59
B- Ülkemizdeki Çelişmeler Ve Baş Düşman Sorunu Üzerine.....	60
1-Türkiye-Kuzey Kürdistan'da Temel Çelişme.....	62
2- Ülkedeki Başlıca Çelişmeler.....	64
3- Ülkedeki Baş Çelişme.....	74
4- Baş Düşman: Dışta ABD Emperyalizmidir, İçte İse Kemalist Klıktır.....	76

TOPLUM NEDEN AJANLAŞTIRILIR YA DA AJANLAŞTIRILMIŞ BİR TOPLUM NE KADAR
HUZURLU OLABİLİR?..... 80

HAYIR BAY BİLGİÇ, HALK SAVAŞI TAM DA BUDUR!..... 88

Bay Bilgiç, Halk Savaşı'nın Yanından Bile Geçemez!.....	89
Ne diyorlardı?.....	90
Evrensel'in Dili Burjuvazinin Diliyle Örtüyor.....	91
Bay Bilgiç, Nepal Halk Savaşı, Oldukça Demokratik Bir Rotada Yoluna Devam Ediyor!.....	95

Ülkemiz siyasetinin gündemine yerel seçimler damgasını vurdu. Siyaset gündemine damgasını vuran yerel seçimler, aynı zamanda, ortaya konulan siyasetlere bağlı olarak her sınıfın ve her partinin duruşuna dair de belli şeyleri gözler önüne serdi. Ki bunlardan en göze çarpanı ve daha çok olumsuzluğu ile kendisini tartıştıran Demokratik Güç Birliği ve bu platformun bileşenlerinden olan DEHAP'ın seçimlere, yine bu platformun bileşenlerinden olan karşı-devrimci SHP'nin çatısı altında katılışı oldu. Salt bugünle sınırlı kalmayacak olan, bugünkü olumsuz pratiği ile tarihe kaydedilecek olan bu pratiği yeniden ve yeniden irdelemek gerekiyor. Zira günle sınırlı tutulduğu takdirde, tıpkı SHP'nin dününün unutulması gibi, geleceğe tarihsizliğin ya da tarihe karşı belleksizliğin yarattığı flu görüntülerle yaklaşmak durumunda kalınacaktır ki, bu, daha bugünden bu şirret sisteme entegrasyonun ön adımı demektir. Bu yüzden yazılarımızdan birini Demokratik Güç Birliği'nin değerlendirmesine ayırırken, demokrasinin hangi zeminde, nasıl bir gerçekliğe dönüşeceği üzerinde de durmak istedik ki, halka dayalı gerçek bir demokrasi olan yeni demokrasinin somut olarak yaşam bulacağı Yeni Demokratik Cumhuriyet'in ne olduğunu programa dayalı bir şekilde de-

ğerlendirmeye devam ediyoruz.

Yine geleceğin toplumunun ve rejiminin nasıl olması gerektiğini ya da nasıl olmaması gerektiğini, farklı bir noktadan ele alarak kendi yaklaşımımızı ortaya koymaya ya da bu yaklaşıma paralel olarak bugünden yarına projeleri kuvvetlendirebilmek için soru işaretleri oluşturmaya çalıştık. Bir toplumun neden ajanlaştırılmak istendiğinin ya da ajanlaştırılmış bir toplumun nasıl bir toplum olacağının üzerinde durmaya çalıştık.

Halklarımız üzerinde bir çileye dönüşen ülke ekonomisini ise ihmal etmemek gerekiyor. Dibe vuran bir ekonomi ile halka zulmedenlerin, hiçbir şey yokmuşcasına mutlu tablolar çizme çabalarının üzerinde durmak, bu çabaları irdelemek gerekiyor. Ülke ekonomisinin içinde bulunduğu duruma ve bunun siyasete yansımalarına ise bir başka yazımızda değinirken, ülke ekonomisini borç batağına yatan emperyalizm ile çeşitli yanılgılardan ve yanılsamalardan hareketle aynı paralele düşen halk güçlerini de eleştirilerimize konu edindik; Nepal gerçekliğini, emperyalizme ve monarşiye karşı savaşan Nepalli komünistleri, yanlış bir zeminde, yanlış bir tutumla itham eden Evrensel gazetesini eleştirmeye konu edindik.

Bir sonraki sayımızda, mücadelemize yön verme ısrarı ile buluşmak üzere...

“Demokratik Güç Birliği” Kemalist Devleti Güçlendiren Sınıf İşbirlikçisi Sağ Bir İttifaktır

Halkımızın özlem ve umudunun çeşitli “sol” ve “demokratik” görünümlü söylemler altında en çok sömürüldüğü tarihsel kesitler yerel ve genel seçimler dönemidir. Bunun için de komünistler olarak bu gibi tarihi dönemlerde umut tarcılığı yapan her türden burjuva ve küçük burjuva söylemlere karşı halkımızın ideolojik ve siyasi donanımına hizmet etmeyi her zamankinden daha fazla önemsiyoruz.

SHP, DEHAP, ÖZGÜR PARTİ, ÖDP, EMEP ve SDP 28 Mart’ta yapılacak yerel seçimlere yönelik oluşturdukları ittifakı 29 Ocak günü “Demokratik Güçbirliği” adıyla kamuoyuna ilan etti. Ayrıca DEHAP ve SHP bu ittifakı daha da ileri götürerek 12 Şubat günü “DEHAP’ın kendi adaylarını SHP listesinde göstereceğini” duyurdu. Buna Özgür Parti(ÖP) de dahil.

Mustafa Kemal’in resmi altında söz konusu parti başkanlarının “tarihi bir adım”, “tarihi bir gün” ve “bayram yaşıyoruz” diye ilan ettikleri “demokratik

güç birliği" ittifakının nemenem bir şey olduğunu ortaya koyan bir 'deklarasyon' da yayımladılar.

Adı geçen partiler bir yandan sözümona sözkonusu tarihi(!) açıklamayı yaparken öte yanda kendi tabanlarına hoş görünmek için (özellikle de EMEP, ÖDP ve SDP gibi partiler) "farklılıklarımızı, programlarımızı, kimliklerimizi koruyarak birlikteliği sağlamış bulunmaktayız" yönlü özel vurgu yapmaktan da geri durmadılar.

Yazımızın ana konusu yerel seçim sürecini bir bütün olarak değerlendirmek değil. Sadece "demokratik güç birliği" diye kamuoyuna ilan edilen ittifak üzerinde duracağız.

Yerel seçimler bittikten sonra sürece ilişkin daha kapsamlı bir değerlendirme yazımız kamuoyuna sunulacaktır. Bu kapsamlı yazının konularından birisini de hiç kuşkusuz "demokratik güç birliği" dışında yer alan ama hatalı taktik politika izleyen küçük burjuva oportünist akımlara yönelik eleştirilerimiz oluşturacaktır. Tabii ki bunları ortaya koyarken varsa kendi eksik ve hatalı yönlerimiz, bunları da ortaya koyacağız.

İşaret ettiğimiz gibi şu aşamada sözkonusu yanlış taktik sahibi küçük burjuva akımların tutumları üzerinde durmayacağız. Çünkü mevcut süreçte söz konusu akımların **yanlış taktikleri** başlığa çıkarttığımız teslimiyetçi ve sınıf işbirlikçisi sağ oportünist siyaset ve çizgi kadar tehlike arzetmemektedir.

Kısacası; içinden geçtiğimiz süreçte bu iki kesim içerisinde eleştirilerin sivri

ucunu yöneltmemiz gereken akımlar yerel seçimler adı altında **umut tacirliği** yapan komprador parti SHP'nin başını çektiği "demokratik güç birliği" ittifakı içerisinde yeralan küçük ve orta burjuva partiler olacaktır. Bu bağlamda içinden geçtiğimiz süreçte ideolojik görevlerimiz arasında en önemli görev olarak da yerel seçimler bahanesi altında "demokratik güç birliği" projesini "halkın beklenen umudu" olarak göstermeye çalışan bu sol görünümlü sınıf işbirlikçi sağ ittifakın niteliği ve amaçlarını deşifre etmeyi saptadık.

Bu görev parlamentarist ahmaklık ve "barışçıl yoldan devrim" gibi reformist yasalıcı-tasfiyeci anlayışların kol gezdiği günümüz koşulları açısından daha büyük bir önem arzetmektedir.

Halkımızın özlem ve umudunun çeşitli "sol" ve "demokratik" görünümlü söylemler altında en çok sömürüldüğü tarihsel kesitler yerel ve genel seçimler dönemidir. Bunun için de komünistler olarak bu gibi tarihi dönemlerde umut tacirliği yapan her türden burjuva ve küçük burjuva söylemlere karşı halkımızın ideolojik donanımına hizmet etmeyi bir görev sayıyoruz.

"Demokratik Güç Birliği"nin Politik Önderliğini SHP Yapmaktadır

Şüphesiz ki her politik oluşumun niteliği, o oluşumun programı ve eylem çizgisiyle orantılıdır. Bu bilimsel Marksist-Leninist-Maoist kuramdan hareket ettiğimizde ittifak bileşenlerinin yerel se-

çimler adı altında ilan ettikleri “demokratik güç birliği”nin (DGB’nin) niteliği ve amacı çok net ve açık bir şekilde ortaya çıkmış olur. Kendilerini “sol”, “sosyal demokrat” veya “demokrat” olarak tanıtan bu blok ve partilerin yerel seçimlere ilişkin politikaları demokrasi güçlerine mi, yoksa mevcut Kemalist sisteme mi hizmet

“Her parlayan şey altın değildir”. Dolayısıyla “DGB” oluşumu da ilk başta insana hoş ve iyi görünebilir. Fakat meselenin özüne inildiğinde o parlayan şeyin hiç de altın olmadığını, tam tersine altın suyuna bulandırılmış paslı bir kurşun olduğu görülmüş olacaktır.

edecek? Bunun sorgulamasını yapacağız.

“Her parlayan şey altın değildir”. Dolayısıyla “DGB” oluşumu da ilk başta insana hoş ve iyi görünebilir. Fakat meselenin özüne inildiğinde o parlayan şeyin hiç de altın olmadığını, tam tersine altın suyuna bulandırılmış paslı bir kurşun olduğu görülmüş olacaktır.

Karayalçın’dan Bakırhan’a, Koza-noğlu’ndan Tüzel Ve Birdal’a kadar hepsi bu ittifakı “tarihi bir gün,” “yakalanmış tarihi bir fırsat,” “halkın beklenen özlemi ve umudu” olarak ilan etti. Karayalçın daha da ileri giderek bu “tarihi güne” “bayramınız kutlu olsun” diye de son noktayı koydu.

Mustafa Kemal’in resmi ve Türk

bayrağı altında hizaya geçen ittifak partileri Karayalçın’ın “...sosyal devleti korumak, demokratik laik düzene sahip çıkmak, AKP’yi yenmek için burdayız,” bayrağı altında toplanmış durumdadırlar. Yani, DEHAP da dahil diğer partiler hakim sınıfların Avrupalı kliklerinden bir kanadı temsil eden SHP’nin bayrağı altında yerel seçimlere kilitlenmiş durumdadır. “Anti-emperyalist”, “anti-İMF”, “bağımsızlık” ve “demokratik yerel yönetim” gibi söylemler ise söz konusu ittifakı halka şirin göstermenin kamuflajı olmanın ötesinde bir anlam ifade etmiyor.

Karayalçın’ın “bayramınız kutlu olsun” söylemi “güçbirliği” bloğunun niteliğini açık bir şekilde gözler önüne sermektedir. Öyleyse öncelikli olarak SHP kimdir, yani hangi sınıfın partisidir, vb. soruları yanıtlamamız gerekir.

SHP’nin politik niteliği için uzun uzadıya analiz yapmaya gerek yok. Daha önce bu partinin niteliğine ilişkin bir çok yazımızda görüşlerimizi ortaya koyduk. Kaldı ki bu parti ve başındakiler yeni ortaya çıkmış bir parti ve kişiler değillerdir. Ancak biz yine de kısaca da olsa SHP’ye ilişkin görüşlerimizi tekrarlayalım.

SHP, faşist Kemalist parti CHP’nin devamı bir partidir. CHP ile ayrı kalması ideolojik-politik konularda değil, parti içi klik çatışmasından kaynaklıdır. Her iki parti de politik mayasını Mustafa Kemal’in faşist ideolojisi ve politik çizgisinden almaktadır. Bu tespitimizi örneklerle kanıtlamak için fazla uzağa gitmeye gerek

yok. Birincisi, sözkonusu partinin 10 yıl öncesi icratlarına bakmalı, ikinci olarak ise blokla ilgili söylediklerine bakmalı ki, bu iki nokta SHP gerçekliğini anlatmaya yeterli gelir. Karayalçın'ın bayram diye ilan ettiği ittifak için söylediklerine bakalım:

Karayalçın'ın *"...sosyal devleti korumak, laik demokratik düzene sahip çıkmak, AKP'yi yenmek için burdayız."* sözleri, SHP'nin niçin ve kime karşı blok oluşturduğunu her şeyiyle ortaya koyuyor. Kemalist devlet aşkıyla dile getirilen bu sözler üzerinde duralım:

"Sosyal devleti korumak," ne demek?

"Sosyal devlet" dediği nedir?

Bu sözler, 1923'lerden beri Kemalist rejimi ve onun üzerinde yükseldiği sistemi korumaktan başka bir anlam ifade ediyor mu?

Bu devlet kimin?

Bu devlet gerçekten de halkın sosyal haklarını koruyan bir sosyal ve demokratik devlet midir?

Bu sistem, halk sınıf ve tabakalarının sınıf devleti mi, yoksa komprador bürokrat burjuvazi ve büyük toprak ağalarının devleti mi?

Mevcut devlet ve onun üç temel hakiyet aracı olan yasama, yürütme ve yargı organları kime hizmet ediyor, kimi eziyor?

Mevcut devlet bağımsız mı, yoksa bağımlı mı?

Mevcut devlet sistemi Karayalçın'ın iddia ettiği gibi "demokratik" mi, yoksa

gerici burjuva demokrasilerinden bile uzak feodal faşist bir diktatörlük mü?

Kısaca yanıtlarımız:

Karayalçın'ın korumak istediği devlet sistemi "sosyal devlet" değil, tam tersine geniş halk kesimlerinin hiç bir sosyal hakkının olmadığı bir devlettir.

Karayalçın'ın savunduğu devlet düzeni Mustafa Kemal'in yukarıdan aşağıya doğru şekillendirdiği faşizmdir.

Karayalçın'ın korumak istediği ve hararetle savunduğu sistem, Mustafa Kemal ve devamcılarının "laiklik" maskesi altında halkımızı dini inançlarına göre "böl, parçala ve yönet" siyaseti üzerine kurulu devlet düzenidir.

Karayalçın'ın korumak istediği "demokratik sistem" Türk ulusu ile Kürt ulusu ve azınlıklar arasındaki milli eşitsizliği koruyan; Kürt ulusu üzerindeki imha ve inkar politikasını sürdüren misak-ı millici anti-demokratik faşist bir sistemdir.

Kısacası, Karayalçın'ın savunduğu ve hararetle korumak istediği sistem yarı-sömürge yarı-feodal gerici bir sistemdir.

İttifak partilerinin "ilan-ı aşk" ederek bayrağı altında toplandıkları (hatta DEHAP'ın siyasi iradesini temsil ettiği) SHP ve öncellerinin icratlarından bazı hatırlatmalar yapmak yerinde olur. Bu hatırlatmalarla belki tarihi bilinçlerini tazelemiş olurlar. Ancak görünen o ki "ittifak aşkı" tarih bilinci diye birşey bırakmamıştır.

SHP'nin kirli ve karanlık icraatlarını örneklemek için fazla uzak tarihe gitmeye bile gerek yok. Önce son 30 yıllık

SHP ve CHP tarihinden örnekler verelim.

Önemli bulduğumuz bazı olayları sıralayalım:

Kıbrıs işgal edilirken hükümetin başında SHP'nin önceli CHP vardı.

Kont-gerilla Maraş, Çorum, Sivas ve değişik illerde alevi sunni çatışması yaratarak onlarca emekçiyi katlederken, yine hükümetin başında SHP'nin önceli CHP vardı.

Sivas'ta Madımak Otel'de 37 aydın ve emekçi insan diri diri yakılıp katledilirken, o dönem hükümetin büyük ortağı

yüzlercesinin ise diri diri yakılarak katledildiği hükümet döneminde yine Karayalçın'ın SHP'si vardı. Bu topyekün imha politikasının ana ruhunu oluşturan "93 konsepti"nin hazırlanmasında büyük rol oynayan yine Karayalçın'ın başında olduğu SHP'dir.

DEP milletvekillerinin polis tarafından yaka paça bir şekilde meclisten alınarak zindanlara atılmasında yine SHP hükümet ortağıdır.

Kısacası, 20 yıllık yakın tarihimiz açısından başta halkımız olmak üzere komünist, devrimci ve ulusalcı harekete

Bu ülkede kontra eylemlerinin; adam kaçırmalar, sokak infazları ve gözaltında kayıpların en fazla gündeme geldiği ve başta Kuzey Kürdistan olmak üzere gerilla bölgelerininin tümünde binlerce köyün yakılıp yıkıldığı; bu yakıp yıkma operasyonlarında binlerce emekçinin göçertildiği, binlercesinin işkence tezgahlarından geçirilerek zindanlara tıkıldığı; yoksul Kürt emekçi köylülerden onlarca-yüzlercesinin ise diri diri yakılarak katledildiği hükümet döneminde yine Karayalçın'ın SHP'si vardı.

SHP vardı. Bu tarihte Erdal İnönü ve yaman "demokrat" Karayalçın hem SHP'nin birinci ve ikinci adamı konumundaydılar, hem de hükümetin önemli bakanlıklarını ellerinde tutmaktaydılar.

Bu ülkede kontra eylemlerinin; adam kaçırmalar, sokak infazları ve gözaltında kayıpların en fazla gündeme geldiği ve başta Kuzey Kürdistan olmak üzere gerilla bölgelerininin tümünde binlerce köyün yakılıp yıkıldığı; bu yakıp yıkma operasyonlarında binlerce emekçinin göçertildiği, binlercesinin işkence tezgahlarından geçirilerek zindanlara tıkıldığı; yoksul Kürt emekçi köylülerden onlarca-

karşı topyekun saldırı ve katliam politikalarının en vahşi ve barbarsı Karayalçın'ın başında bulunduğu SHP ve DYP koalisyonu hükümeti döneminde devreye sokularak gerçekleştirildi.

Bunlar unutulur mu veya görmezlikten gelinir mi?

Bunları unutmak demek tarihi inkarcılık ve sisteme hizmet demektir.

Şöyle geriye dönüp 80 yıllık TC devleti tarihine baktığımızda sınıfsal ve ulusal kurtuluş hareketlerine yönelik yapılan **en büyük ve vahşi** katliamların **ilkinin** Mustafa Kemal'in kurduğu Ankara Hü-

kümeti ve devamındaki CHP hükümetleri döneminde gerçekleştiğini görebileceğimiz gibi, aynı şekilde **ikinci büyük** katliamların da yine M.Kemal ve partisi CHP'nin devamcılarının iş başında olduğu "93 konseptiyle" gerçekleştiğini görmüş oluruz.

Bunlar tesadüf sonucu muydu?

Dahası da var. Şöyle geriye dönüp (yani devrimci hareketin 30 yıl öncesine, 1970'li yılların başına) bir göz attığımızda yine devrimci harekete yönelik en vahşi ve barbarca saldırılar CHP kökenli Erim hükümeti döneminde hayat bulduğu gerçekliğiyle karşılaşırız. Tarih bilincini birazcık da olsa yoklayanlar bu yarı-askeri faşist diktatörlüğün (12 Mart darbesini kastediyoruz) hükümetin başına başbakan olarak atadığı Nihat Erim ve hükümetinde yeralan bakanların çoğunluğunun CHP kökenli olduklarını hatırlar.

Kemalizm ve CHP aşkını bir kenara bırakarak tarihi bilincini devrimci anlamda tazelemek isteyenler hatırlar ki, sözkonusu askeri darbe komünist ve devrimci hareketi bastırmak için yapılmıştı. ABD güdümlü bu darbenin kanlı icraatlarından birisi de, hiç şüphesiz ki, bu halkın değerli evlatlarından olan Deniz, Yusuf ve İnan'ın idam edilmesi olayıdır.

Tüm bu yapılanlardan sonra SHP'nin "demokratlığına" ilan-ı aşk edenlere soralım:

Bu faşist tablonun, hem de en barbar ve kanlı bir şekilde çizilimiş olan bu tablonun SHP'nin ve önceli CHP'nin hükümet olduğu dönemlerde gündeme gelmesi tesadüf olabilir mi?

Yoksa bu, faşist Kemalist diktatörlüğü korumada CHP-DSP ve SHP'nin diğer düzen partilerine oranla daha tutucu, daha şoven, daha ırkçı ve faşist olduğunu mu gösterir? Bu sorulara birer yanıtınız olmalı.

Örneklediğimiz en kanlı tabloların CHP ve CHP kökenli partiler döneminde çizilmesi asla tesadüfı değil. Tam tersine, bu durum, adigeçen partilerin diğer partilere oranla faşist Kemalist diktatörlüğü daha tutucu ve gerici bir şekilde koruyup savunmasından kaynaklıdır.

Bundandır ki düzen partileri karşısında secdeye oturan hiçbir yasalıcı reformist küçük burjuva ve ulusal burjuva (buna, ezilen ulus burjuvazisi de dahil) akım, bu şoven-ırkçı ve faşist partilerin üstünü örtemez.

CHP'nin son birkaç aylık ırkçı-şovenist ve işgalcilik üzerinden yürüttüğü politikaları hatırlamak isteyenler, bu partinin politik niteliğini de çok daha net bir şekilde bilince çıkarmış olur. Güney Kürdistan'da fedarasyon, Kuzey Kürdistan'daki dar ulusal talepler ve Kıbrıs işgalciliği sorununda CHP ve aynı siyasal çizgideki partilerin ne denli faşist Kemalist duruş sergilediği gün gibi ortadadır. Yazılı ve görsel basın her gün, hatta her saat CHP'nin ırkçı-şoven ve işgalci söylem ve emellerini veriyor. MHP'yi dahi geride bırakmış durumdadır.

Karayalçın ve partisi SHP, Deniz Baykal'ın öğrencisi, CHP'nin ise takipçisidir. Dolayısıyla Karayalçın'ın "*AKP'yi yenmek için burdayız*" söyleminin politik arkaplanını oluşturan gerekçeler ile Bay-

kal ve partisinin AKP'ye karşı yürüttüğü politik gerekçeler aynıdır. Her ikisinin çaba ve bağırıışları Kemalist devlet düzenini korumak içindir. AKP ile aralarındaki çelişkinin özü hakim sınıflar arası çelişkiden kaynaklıdır. Kaldı ki AKP gitse CHP veya SHP gelse ne değişebilir ki? Özde ve esasta değişen bir şey olmayacaktır. Al birini vur ötekine! Çünkü hepsi de mevcut sistemi ve emperyalist boyunduruğu şu veya bu şekilde devam ettiren ve bundan sonra da ettirecek olan partileridir. SHP'nin

“İttifak güçleri” Marksist kavramlar (SHP'nin kullanmasını zaten beklemiyoruz) kullanmak yerine burjuva ideologlarının kullandığı dili tercih etmiştir. Sınıfsal kamplaşmaları derinleştirmek yerine sınıfları uzlaştırma teorisini göre hareket edilmiştir. Sınıf farklarını ya unutmuşlardır ya da bilinçli kullanmamışlardır.

mevcut devlet sistemini değiştireceğiz yönlü tek bir söz ettiğine tanık olan var mı? Kemalist devlete dokunmuyor. Onu her bakımdan savunuyor.

SHP, “bağımsızlıkçı” bir parti değildir. Onların “bağımsızlıkçılığı” tıpkı CHP ve MHP'nin muhalefetteyken yaptığı “bağımsızlıkçılık” kadardır. SHP de CHP gibi esasta Avrupalı emperyalist devletlerin siyasi temsilciliğini yapmaktadır. Hükümet olmadıkları zaman “bağımsızlıkçılıkları” akla geliyor. Bu söylemlerinde de amaç bellidir: Hükümet karşıtı muhalefet yürütmek!

Hükümete geldikleri zaman ise onlar da diğer hakim sınıf partileri gibi “bağımsızlık” konusunda “dut yemiş bülbul” kesilirler. Bağımsızlık kelimesinin yanından bile geçemediler-geçemezler. Bu kelimeyi telafuz etmeye bile cesaret edemezler. Çünkü onlar emperyalizmin yeminli ve tescilli partileridir. Hatırlatmaya gerek yok. Türk ulusal burjuvazisinin sağ karşı-devrimci kanadını temsil eden Refah Partisi ve aynı zamanda lideri Erbakan'ın başına gelenler bilinir; “anti-emperyalist” gibi laflar bile etmemesine karşın Kemalist faşist diktatörlük tarafından başına getirilenleri hep birlikte gördük, yaşadık. Hükümetten alaşağı ettikleri gibi bir de siyaset yasağı koydular. Hapishaneye tıkmaktan ise adli tıp raporuyla kurtuldu.

Kısacası, Karayalçın ve partisinin “korumak istiyoruz” dediği “laik demokratik düzen” 1923 yılından günümüze kadar hükmünü sürdüren faşist Kemalist devlet düzeninden başkası değildir. Karayalçın ve partisi “demokratik” söylemler altında şekere bulanmış faşist-ırkçı ve emperyalizme bağımlı devlet sisteminin en azgın temsilcisidir.

Söz konusu “demokratik” içerikli söylemler ise halkın bilincini bulandırmak ve ittifak güçlerinin parti tabanlarına hoş görünmek için ortaya atılmış sahte sözlerdir. Ayrıca, geçmişteki kirli yüzünü kamufle etme amaçlıdır. Karayalçın ve Partisi suçludur. Dolayısıyla doğru tutum böyle bir partiye oy vermemek ve verdirtmemektir, yargılamaktır. Yukarıda vurgularla yaptığımız özetende görüleceği gibi, en çok da

Kürt ulusuna ve alevi inancına sahip kesimler üzerinde uygulanan imha, inkar ve katliamlardan sorumlu partilerden biri olduğu için, en çok da bu kesimler SHP'nin yargılanmasını istemelidir. Oy vermek ise, yapılanları onaylamak olur ki, bu da, celladının bıçağını kendi elleriyle bilemiş olmanın dışında bir işe yaramaz. Niyetlerden bağımsız olarak, bu, böyledir.

Bu partinin içerisinde yarı-aydın ve yarı-demokrat insanların yer alması ise bizleri yanıltmamalıdır.

Karayağın ve partisi, temsil ettiği sınıf doğrultusunda duruşunu sergiliyor. Bunun için de her türlü yalan ve demagojiye başvuruyor. Ki, bu çabasında yerel seçimler vesilesiyle de olsa başarılı olduğunu söyleyebiliriz. Bayram havasıyla geleceğe hazırlanıyor. Hem de bu hazırlığı genel seçimlere yöneliktir. Yoksa yerelde DEHAP'sız hiç bir yerde seçimi kazanacak güçte değil. Yatırımı esas olarak oraya yöneliktir. Bu amaca ulaşmak için de başta DEHAP olmak üzere diğer "sol" dediği partiler üzerinde yükselmeye çalışıyor. Ayrıca *"YTP ile ittifakı oluşturma - madıkları için de üzgün olduğunu" belirtiyor. CHP ile de flört yapmaya çalıştı. Fakat CHP "etnik kimlikli ittifaklarla bir arada olamayız" diyerek bu flörtü reddetti. Böylelikle CHP ne denli şoven bir parti olduğunu bir kez daha kanıtlamış oldu.*

Soruna SHP cephesinden yaklaşıldığında, SHP'nin yaptıkları normal. Çünkü o, temsil ettiği sınıfın siyaseti doğrultusunda dövuşüyor. Aynı şey SHP bayrağı altında yürüyen diğer

partiler için söylenebilir mi? İşte yazımızın bundan sonraki bölümünü bu ve bununla bağıntılı soruları yanıtlamaya ayıracağız.

Blok Partilerinin SHP Aşkı, Kemalist İdeoloji Ve Yasalcı Reformist Çizgiden Kaynaklıdır

Öncelikle belirtelim: SHP dışındaki blok partilerinin ideolojik çizgileri reformist ve politik örgütlenmeleri yasalci-tasfiyeci bir hatta olmasına karşın yine de tüm bu partiler devrimimizin küçük ve orta burjuva dinamiklerinin bir kesimini oluşturmaktadırlar. Bu bağlamda sınıf nitelikleri devrimcidir.

Bu özet değerlendirmeyi düştükten sonra blok bileşenlerinin "tarihi söylevlerine" ve bloğun niteliği üzerinde detaylı analizlere geçebiliriz.

Parti genel başkanlarının büyük ve iddialı söylevleri üzerinde sırasıyla duralım:

DEHAP genel başkanı T. Bakırhan "güç birliğine" ilişkin "tarihi bir gün yaşıyoruz"dedikten sonra kuruluş amacını ise Kemalizm hayranlığı içinde şöyle açıklıyor: *"Bizim bu güç birliğindeki amacımız, kamplaşmaları büyüten değil, Cumhuriyetin kuruluş felsefesinde de yer alan Kürdüyle, Türküyle, Alevisiyle, Sünnisiyle, bütün renkleriyle birleşerek, yeni bir seçenek yaratmaktır"* dedi.

Bu söylenenlerin anlamı nedir?

Birincisi, Bakırhan millet, milliyet ve

mezheplerin emekçi sınıflarıyla değil, her kesimiyle birleşmek istiyor. Tıpkı sınıf ayrımı yapmayan burjuva ideologları gibi konuşuyor. Bütün sınıfları bir torbaya koyup sınıf farklarını ortadan kaldırmaya çağırıyor. Bu ideolojiden dolayı da bütün sınıf ve tabakalarla birleşmek ve uzlaşmak istiyor. Siyasetini bunun merkezine oturtuyor. Her kim kendisiyle ittifak kurmak isterse, dost düşman ayrımı yapmadan ittifak kurar. Veya kurmak için çaba sarfeder. Çünkü onun için şu sınıf düşman, bu sınıf dost ayrımı önemli değil. Yeter ki günü kurtarsın. İlkesizdir. İlkelere siyasete yedirir. Onun için yeter ki **dar** anlamda Kürt ulusal burjuvazisinin ve DEHAP'ın taleplerine evet denilsin. O zaman o güç ve sistem hem demokratik hem de en büyük dost olur. Eleştirenler ise ya düşman ya da provakatör olarak değerlendirilir. DEHAP için Kürt ulusal burjuvazisinin çıkarları her şey, halkın çıkarları ise hiç bir şeydir. Yani bu parti için önemli olan emekçi halkın talepleri değil, Kürt burjuvazisinin çıkarlarıdır. Dolayısıyla DEHAP'ın "*emekçi halk, demokrasî ve bağımsızlık*" gibi söylemleri dillendirmesi gerçekleri ifade etmiyor. ABD gibi dünya halklarının baş düşmanı olan bir emperyalist haydutu dahi işine geldiği zaman "dost" olarak nitelendiren bir hareketin "emek, demokrasi ve bağımsızlık"çı kesilmesi ne kadar gerçekçi olabilir ki? Her ne kadar bazı küçük burjuva oportünist akımlar bu parti ve onun temsil ettiği hareketi "halk hareketi" vb. gibi nitelendirse de, bu, gerçekleri yansıtmıyor. Tam tersine bu oportünist belirlemeler bu hareketin burjuva niteliğini halktan gizlemeye hizmet ediyor. Ulusal

hareketin devrimci nitelik taşıması farklı, ama bu hareketi "Kürt emekçilerinin çıkarlarını savunuyor veya savunmalı" gibisinden değerlendirme ve beklentilere girmek ise farklı şeydir. Birinci yaklaşım doğru iken ikinci yaklaşım ve anlayış oportünisttir. Ki kendisini sol diye nitelendiren küçük burjuva hareketlerin Kürt ulusal sorunu ve hareketine karşı bazen sol bazen ise sağ (sağ-sosyal şoven yaklaşımlar ağırlıktadır) yaklaşımlarının altında bu ideolojik bakış açısı yatmaktadır.

İkincisine geelim. Sınıfsal kamplaşmalar kötü değil, iyidir. Çünkü, her sınıf ve birey ait olduğu sınıfın yanında safını belirlerse ona göre de dostunun ve düşmanının ayırdında olur. Bu da kendi kurtuluşu için mücadele yürütmesi anlamına gelir. Dolayısıyla kamplaşmanın sınıflara göre olanı kötü değil, dinlere, mezheplere ve ırklara göre olanı kötüdür. Suni bir şekilde yaratılan laik ve anti-laik, laik ve şeriatçı kamplaşması kötüdür. Bu kötü kamplaşmayı da, yine, DEHAP'ın sınıf ve dost-düşman farkı gözetmeksizin uzlaşmak istediği emperyalizm, kapitalizm ve feodalizm üzerinde yükselen devletler yaratmaktadır. Bunun yapılmasının ana nedeni de farklı mezhep ve dinlere sahip emekçi sınıfların sınıfsal bütünlüğünü bozarak, yani kardeşi kardeşe düşürerek "böl-parçala ve yönet" felsefesidir. Bu, pragmatizmdir. Amaca ulaşmak için her yol mubah yaklaşımıdır. Bir başka söylemle bu, "ne faydalıysa o doğrudur" felsefesi üzerine siyaset yapmaktır.

İşte bu felsefelerden birisi de, hem de en azılı olanlardan birisi de Bakırhan'ın kendisine model aldığı TC'nin kuruluş

felsefesidir. Bu konu önemlidir. Dolayısıyla detaylara girmekte fayda var.

Bakırhan'ın dediği gibi *"TC'nin kuruluş felsefesinde eşitlikçilik, halkçılık ve demokratiklik"* mi var? Tam tersine ırkçılık-şovenlik, ulusal imha ve inkarcılık, ilhak ve yağmacılık, her türlü demokrasiden uzak anti-demokratik faşist yönetim felsefesi mi var.

Tartışmayı derinleştirelim:

Mustafa Kemal ve ekibi, 1919 yılında, yani daha kurtuluş savaşının başlangıç aşamasında *"Kürtlere muhtariyet (özerklik -bn.)"* siyasetini savunmuştur. "Kürtlere muhtariyet"i neden savunmuştur? Neden ve amaç açıktır. Nedeni, kurtuluş savaşı içerisinde olunmasıdır. Amaç ise, Sevr antlaşmasıyla Kürtler için gündeme getirilen "fedarasyon" vb. içerikli işgalci devletlerin çözüm yönteminin önünü kesmek içindir. "Muhtariyet" vb. gibi çözüm yöntemlerinin altında yatan diğer bir kurnazlık da, Kürt egemen sınıfları ve emekçilerini kendi önderliği altında birleştirmektir.

Sonra ne(ler) oldu?

M. Kemal ve Ankara hükümeti henüz Kurtuluş Savaşı yılları içerisinde iken (1921 yı-

linda baş gösteren) gündeme gelen Koçgiri Kürt ayaklanmasını kanla bastırmıştır.

Yine bu hükümet kurulduktan kısa bir süre sonra (Ocak 1921) başta Mustafa Suphi olmak üzere TKP'nin kurucusu ve yöneticisi olan 14 önder kadro M.Kemal'in kirallik katilleri tarafından Karadeniz'de katledildiler.

Savaş içerisindeyken Kürtlere ve komünistlere karşı bunları yapan bir Cumhuriyetin savaş bittikten sonra felsefesi nasıl olabilirdi acaba? Nasıl olduğunu TC tarihinin 1923 sonrasından günümüze kadar olan 80 yıllık tarihinin her kesitinde görebiliriz.

1923 Temmuz'un da yapılan Lozan Antlaşması'nın ana gündemini Kürdistan'ın "dört parçaya" bölünmesi ve inkar edilmesinin resmileştirilmesi olduğunu bilmeyen var mı? M. Kemal'in yardımcısı ve Ankara hükümetinin ikinci adamı olan İsmet İnönü'nün *"Ben bu -raya Türklerin ve Kürtlerin temsilcisi olarak geldim"* yönlü sözler dillendirmesi, boşuna söylenmiş, hesapsız kitapsız sözler değildi. Kürdistan üzerine yapılan hesaplardan pay kapmak içindi.

Onu da bir kenara bırakalım. TC kurulduktan sonra

Tarih inkarcılığının bu kadar kaba bir şekilde yapılmasının Kürt halkına bir yararı olmayacağı gibi Kürt ulusuna da bir faydası olmayacaktır. Çünkü tarihi gerçekleri ne kadar inkar ederseniz ezilen ulusun haklarından da o kadar vazgeçmiş olursunuz. Bu da Kürt ulusal taleplerini her geçen gün daraltmaya götürür. Bu anlayış ve tutumla öyle bir an gelir ki Kürt ulusal taleplerinden tümünden vazgeçmiş olursunuz

M.Kemal 15 yıl yaşıyor ve yaşadığı sürece de bu cumhuriyetin cumhurbaşkanı olarak görev yapıyor. İnönü ise 50 yıl gibi bir süre yaşadı. Bu süreç içerisinde yıllarca başbakanlık ve cumhurbaşkanlığı yaptı. Her ikisi de TC'nin kurulmasında baş rolü oynadılar. Buna itirazımız yok. İtirazımız Bakırhan'ın TC'nin kuruluş felsefesini halka iyi ve şirin gösterme çabaları ve anlayışınadır.

İnsaf sayın Bakırhan, insaf! Kürtler ulus olarak tarihinde en büyük katliamlara, Kürtlere yönelik imha (jenoside varan) ve inkar politikalarının en vahşi ve barbarına bu iki zat ve onların başında olduğu iktidarlar döneminde tanık olmadı mı? Şeyh Sait isyanından Dersim isyanına kadar onbinlerce Kürt emekçisi ve isyan önderlerinin katledilmeleri, M.Kemal'in kurduğu ve de başında bulunduğu faşist diktatörlük tarafından gerçekleştirildi mi?

Böylesi tarih inkarcılığına da pes doğrusu!

Tarih inkarcılığının bu kadar kaba bir şekilde yapılmasının Kürt halkına bir yararı olmayacağı gibi Kürt ulusuna da bir faydası olmayacaktır. Çünkü tarihi gerçekleri ne kadar inkar ederseniz ezilen ulusun haklarından da o kadar vazgeçmiş olursunuz. Bu da Kürt ulusal taleplerini her geçen gün daraltmaya götürür. Bu anlayış ve tutumla öyle bir an gelir ki Kürt ulusal taleplerinden tümünden vazgeçmiş olursunuz. **Unutmayalım ki tarihi inkarcılıkların başladığı yerde tarihe ihanet de başlamış demektir. Ne kadar tarihi inkarcılık, o kadar tarihi ihanet.**

Bu durum İmralı çizgisi ve onu yasal düzlemde temsil eden DEHAP gibi partilerde her geçen gün daha da derinleşmektedir. Ki, bu hareket kuruluşundan günümüze ideolojik bakımdan hiç bir zaman köklü bir şekilde Kemalizm hayranlığından kurtulmadı-kurtulamadı. İmralı ile birlikte ise bu ideolojik yankınlık daha da kapsamlı hale geldi.

TC'nin kuruluş felsefesine övgüler İmralı ile birlikte daha bir hız kazandı. Öyleki M.Kemal'in "*Bir Türk dünyaya bedeldir*", ırkçı -faşist söylemleri dahi övülür bir şekilde göklere çıkartıldı.

DEHAP'ın EMEP ve SDP'yi de yedeğine alarak SHP ve CHP gibi partilerle yaptığı uzlaşmacı-teslimiyetçi siyaset, siyasi bakımdan İmralı çizgisine, tarihsel ve ideolojik kökleri bakımından ise Kemalizme dayanmaktadır.

DEHAP'ın ve temsil ettiği siyasi çizginin tarihi inkarcılık ve uzlaşmacı (teslimiyetçi) siyaset tarzları bize bir kez daha şunu kanıtlamış oldu: Ezilen ulusların gerçek kurtuluşu o ulusların ulusal burjuvazisi önderliğinde gelişecek olan ulusal hareketlerle yerine getirilemez. Bu durum mevcut sistemin kliklerine sırt dayayarak hiç mi hiç yerine getirilemez. Bu, ancak ulusların tam hak eşitliği ilkesi ışığında bir toplumsal sistemin yaratılmasıyla gerçekliğe dönüşebilir. Bu da ancak ve ancak komünist partilerin önderliğinde yürütülecek sınıfsal kurtuluş mücadelesinin başarıyla sonuçlanmasıyla mümkün olur. Başkaca olamaz. Olmadığını ve olamaya-

cağını şimdilerde yeniden ve yeniden görüyoruz.

EMEP:

EMEP genel başkanı L. Tüzel teslimiyetçi tarihi birlik(!) için “amaç halka hizmet” dedikten sonra konuşmasını şöyle sürdürüyor: *“Ülkemiz bugünkü iktidarın eline teslim edilirse gidişat çok kötü olacak. Halkımız ne ABD’ye ne de AKP’nin insafına terk edilemez... Bir tarafta AKP’nin temsil ettiği anlayış, diğer tarafta da demokrasi güçlerinin güçlü birlikteliğinin bulunması...”* (30 Ocak. **Özgür Politika** gazetesi)

EMEP, halk sınıf ve katmanları içerisinde yer almaktadır. Küçük burjuvazinin sağ kanat siyasal çizgisine sahip olan EMEP, yanlış ve hatalı **sağcı** ittifaklara oynuyor. Halk saflarında bir parti olması demek güttüğü her politikanın da halka hizmet ettiği anlamına gelmez. Bu somutta esasta hizmet ettiği sınıf halk değil, hakim sınıfların Avrupacı kliklerinden birisi olan SHP’dir. DEHAP’ın yedeğinde SHP’ye hizmet eden EMEP’in, SHP’yi “demokrasi güçleri” içerisinde değerlendirmesi ise apayrı gerici sağ bir değerlendirmedir. Halka hizmet etmek demek halkın düşmanı hakim sınıf partilerinden birisiyle ittifak etmek değil. Ne demek “demokrasi güçlerinin güçlü birlikteliği”? SHP gibi partiler “demokrasi güçlerinden” birisini temsil ediyorsa, bu, yarın AKP parlamento dışında kaldığı zaman onu da “demokrasi gücü” olarak göstermek demektir. Demokrasi gücü olmak için hükümette veya parlamentoda

olmamak mı gerekir? Ya da demokrasi gücü olmak için Kemalist eksenli ideoloji ve siyasi çizgileri mi savunması gerekir?

Öyle ya, Tüzel ve EMEP’e göre mevcut iktidar sadece ABD ve AKP’ye aittir. O, sınıf düşmanlarımız olarak sadece ABD ve AKP’yi gösteriyor, göstermek istiyor.

Elbette ki halkımızı ABD ve AKP’nin insafına terk etmeyeceğiz. Fakat bu tespitle yetinmek diğer emperyalist devletler ve hakim sınıf partilerini gözden kaçırmak olur. Bu, halka dostu düşmanı doğru tanıtmak değil, onların bilincini bulandırmaktır.

ABD halkımızın baş düşmanıdır. AKP’de hükümet olarak baş düşmandır. Fakat EMEP’in sağ sınıf işbirlikçi teorisinden kaynaklı olarak unuttuğu ve unutmak istediği bir gerçeklik var ki, o da, 80 yıllık TC tarihi boyunca baş düşman olan Kemalist kliktir. Tüm emperyalist haydutlar ve onların uşağı sınıfların hepsi stratejik düşmanlarımızdır. Bunlardan herhangi birisini dost göstermek veya işbirliği yapmak (SHP örneğinde olduğu gibi) sınıf işbirlikçiliğidir.

Kaldı ki mevcut iktidarı sadece AKP’nin iktidarı olarak göstermek de hatalı oportünist bir tespittir. Bu iktidar tüm hakim sınıfların iktidarındır. Şu veya bu hakim sınıf kliğinin hükümet olması demek, mevcut diktatörlüğün sadece o hükümete ait olduğunu göstermez. Hükümetle iktidar aynı şeyler değil. EMEP bu noktada da ideolojik bir kaos içerisinde olduğu için iktidarı da sadece AKP’ye mal ediyor. Bu

sınıf işbirlikçi teori değil de nedir? EMEP, AKP'nin hükümet olmasıyla diğer hakim sınıfları iktidardan alaşağı etti. Dolayısıyla aşağıda olanların hepsi bu hükümet-iktidar tarafından eziliyor. O halde dostumuzdur demeye getiriyor.

EMEP, bu tespitleriyle parlamentarist çizgiye kendisini o kadar kaptırmış ki parlamentoyu hakim sınıfların bir hakimiyet aracı olarak görmekten çekinmiyor. Öyle ya, parlementer yoldan hükümet oldun mu iktidar da olursun. Parlamento ve parlamento üzerinden kurulan hükümetler ne zaman hakimiyet aracı oldu?

EMEP ve öncelleri lafa geldi mi Marks'ın, Lenin'in *"parlamento, hakim sınıflar için bir hakimiyet aracı değil, kendi gerçek yüzlerini halktan gizlemek için takıtları gelip geçici bir maskedir"* tezlerini savunuyordu?! Yaman Hocacı Marksistler(!), yaman dogmatik revizyonistler ne erken Lenin yoldaşın parlamento üzerine söylediklerini unuttu? Peki, Dimitrov yoldaşın *"faşizm istediği zaman parlamentoyu kapatır"* sözlerini ne çabuk da unuttular. Bu ülkede yapılan üç askeri darbe sonucu parlamentonun kapatılmasını da unutmış olacaklar ki öyle konuşuyorlar. Acaba askeri darbeler döneminde iktidar kimindi? Yoksa ordu diye bir sınıfın, bir partinin iktidarı mı diyecekler ona da?

Parlamento olmadan da bu ülkede diktatörlük yürüyor. O sadece bir maskedir. Kararların hemen hepsi perde arkasından alınır. Onlar sadece bir noterlik görevi yapar. EMEP'e göre ise bu işin arkasında MGK yok, patronlar kulübü TU-

Blok güçleri parlamentarizmin batağındadır. Parlementer yolla iktidarı ele geçireceklerinin teorisini yapmaktadırlar. İktidar ve hükümet kavramlarını bir ve aynı kullanarak hedef güç olarak sadece AKP'yi göstermişlerdir. Dolayısıyla AKP'yi hükümetten (onların söylemiyle iktidardan) alaşağı etmeleri durumunda, "ülke demokratikleşecek"miş!

.....

SİAD yok, dahası emperyalistlerden Avrupa Birliği'nin başını çekenler yok. Sadece AKP ve ABD var.

Her zaman vurguladığımız gibi bir kez daha vurgulamak isteriz ki iktidar kavramıyla hükümet kavramları bir ve aynı şeyler değil. Bu ülkede onlarca hükümet gelip geçti. Fakat iktidar gelip geçmedi. Faşizm bazen parlamento maskesiyle iktidarını sürdürürken bazen de parlamentoyu kapatarak sürdürür. Parlamento olmadan da bu devletin, bu feodal faşist diktatörlüğün üç ana hakimiyet aracı olan yasama, yargı ve yürütme organları işlevini yürütüyor.

Hükümet olmak demek mevcut meclis bileşiminin yarısından bir fazlası çoğunluğuna sahip olan partilerin başkanlık ve bakanlıkları elinde bulundurması demektir. Bu, bazen tek partiyle oluşturulabileceği bazen ise birden fazla partinin ortaklığıyla (koalisyon) da oluşturulabiliyor. Kaldı ki bazen hakim sınıflarca bir partinin çoğunluk milletvekil-

liğini ele geçirmesi de hükümeti kurması için yeterli görülüyor. Cumhurbaşkanlığının öncelikle onay vermesi gerek. Bu işe devletin perde arkası en gerici ve baş kurumlarından MGK'nın da sıcak bakması gerek. Tarih bilincini yoklamak isteyenler 1990'lı yıllarda Erbakan'ın başbakanlıktan ve hükümetten düşürülmesini hatırlar. Yine 1998 yılının sonlarına doğru Ecevit başkanlığında kurulan hükümet azınlık hükümetiydi. Ecevit'in DSP'si milletvekili bileşimi bakımından bir çok partiden daha az milletvekiline sahip olmasına karşın, ancak o dönemin Cumhurbaşkanlığı ve MGK, Ecevit ve partisine hükümeti kurdurttu. Demek ki iş sadece milletvekilliği çoğunluğunu ele geçirmekle de bitmiyor. Hem kaldı ki MGK ve emperyalist haydutlar AKP hükümetinden esasta memnun olmasalardı ya da olmasalar, AKP hükümetini bir gün dahi orada tutmazlar.

EMEP'in anlayış ve siyaset tarzına göre bu hükümet MGK'sız orada duruyor. AKP gitti, MGK ne olacak? AKP gitti, hakim sınıfların diğer klik partileri ne olacak? Yoksa SHP ile birlikte iktidarı mı ele geçirecekler? Öyle ya, AKP gidecek kendileri gelecek. O zaman AKP öncesi bu sistemin adı ne? Demokratik sistem mi? Ya da SHP ile birlikte AKP'yi hükümetten alaşağı ettiklerinde demokratik sistem mi kurulacak? Bu, barışçıl-parlamentarist yoldan iktidarı ele geçirmenin reformist hayalidir. Sınıf işbirlikçi reformist, sağ oportünist teori buna derler. Barışçıl parlamentarist yoldan devrim. Ve arkasından demokratik sistem. Bunlar soyut ve halkın bilincini bu-

landırmak için ortaya atılmış reformist teorilerdir.

Lenin yoldaş, parlamentarizm, yani parlamenter yolla devrim anlayışı tarihsel sürecini 19.yüzyılda yitirdi diyor. "Barışçıl yoldan devrim" teorisi üzerinde daha fazla durmaya gerek yok. Bu modern revizyonist ve euro komünist teorilerle hiç bir yerde devrim yapılmadı. Şili-Allende örneği bunu çok somut bir şekilde ortaya koydu.

EMEP, bu reformist anlayış ve siyaset tarzını hiç kuşkusuz ki Hocacı dogmatik revizyonist çizgiden alıyor. Hocacı çizgi görünürde sol ama özünde reformisttir. O çizgiyi takip eden, Enver Hoca'nın 1970 ve 1980'li yıllarda resmi düzeyde tanıdığı tüm illegal partilerin hemen hepsi bugün yasalıcı reformist parti olup çıktılar. Dolayısıyla EMEP'in SHP gibi Kemalist düzen partilerine yakınlığı da bu reformist çizgi ve yasalıcılığın kaynaklıdır.

EMEP, Kemalizmden ideolojik olarak hiç bir zaman köklü bir şekilde kopmadı. Denizlerden tutalım EMEP önceli partiye kadar hepsi de Kemalist ideolojiden önemli derecede etkilendi. Bu etkileşim yasalıcılıkla birlikte daha da derinleşti. SHP'yi "demokrasi güçleri" içerisinde değerlendirmesi dahi, bu partinin Kemalist ideolojiyle olan yakınlığını göstermek için yeter bir kanıttır.

Kemalist devleti savunan bir parti nasıl demokrasi gücü oluyor? SHP'nin Kemalizme yönelik tek bir eleştirisine rastlayan var mı? Veya Karyalçın'ın "laik demokratik düzenin" bekçileriye dediği

düzen, Kemalist diktatörlükten başka bir düzen mi?

EMEP'in mevcut devlet ve onun mevcut rejimini AKP hükümetiyle eşitlemesi, devlet ve devrim sorunlarında reformist-revizyonist anlayışlarının sonucudur. Marksist devlet teorsine göre, *"devlet bir sınıfın diğer sınıflar üzerinde ki baskı aracıdır."* Ama EMEP'in bu anlayışına göre devlet ve onun baskı araçları hakim sınıflarının tümüne değil, sadece AKP ve onun temsil ettiği kliğe ve bunların parlamentoda MGK'ye noterlik yapan hükümetine aittir.

Böylece EMEP, bu çizgisiyle her geçen gün reformist hattını daha da derinleştirip sağlamlaştırmaktadır.

ÖDP'yi yeniden tahlil etmeyeceğiz. ÖDP'nin SHP ile yaptığı ittifaka ilişkin eleştirilerimizi yürüteceğiz. Çünkü ÖDP'nin niteliğine ilişkin görüş ve eleştirilerimizi geçmişte (bir çok yazımızda) ortaya koyduk. Yeri gelmişken hatırlatmak anlamında da olsa ÖDP'nin milli burjuvazinin yasalıcı-reformist sol kanat partilerinden birisi olduğunu belirtelim. Bu parti Avrupa Birliği üyeliğini savunmaktadır. Ancak bu durum tek başına söz konusu partiyi milli burjuva olarak tanımlamamızı engellememeli. Önemli bir sorundur. Dolayısıyla bu durum anti-emperyalist yanını zayıf kılıyor. Bu partinin siyasal çizgisinde şovenizmin güçlü etkisi söz konusudur. Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı sorununda demokratik bir çizgi izlemekten öte sosyal şoven

Bu ittifaka karşı amansız ideolojik mücadele yürütmeliyiz. Eğer ideolojik mücadeleyi küçümser veya görmezlikten gelirsek o zaman mevcut yasalıcı-tasfiyeciliğin gelişmesine hizmet etmiş olunur.

ÖDP:

ÖDP genel başkanı H. Kozanoğlu bu sağ "tarihi ittifak" için "onur duyduğunu" vurguladıktan sonra ağzından şu incileri döküyor: *"Bu birliktelik soldaki uzlaşma kültürünün bir örneğidir. Türkiye'nin geleceği için de bir umut taşımaktadır. Biz parti olarak kendi kimliğimizi koruyoruz, ama buradaki partilerle işbirliği ve güç birliğinde bulunmaktan da onur duyuyoruz."* (30 Ocak. Ö.Politika gazetesi)

Önce şunu ifade edelim. Biz burada

bir çizgi izlemektedir. Bunun tarihi-ideolojik kökleri M.Çayan'ın Kemalizm'i ve Kurtuluş Savaşını değerlendirmesine kadar gitmektedir.

Bilindiği gibi ÖDP ve önceli örgütler (M. Çayan'dan günümüze dek) M.Kemal ve ulusal kurutuluş savaşının önderlik çizgisini *"küçük burjuvazinin radikal kanadı"* olarak nitelendirmektedir. Durum böyle olunca Kemalizmden hem ideolojik hem de siyasi olarak hiç bir dönem köklü bir kopuşa gitmeyen ÖDP'nin Ke-

malist parti SHP ile ittifaka girmesi ve bu ittifaktan “onur” duyması da normaldir.

Kozanoğlu’nun söz konusu “tarihi ittifaktan” “onur duyması”, ÖDP olarak SHP’nin kuyruğuna takılmayı taktir etmesi demektir.

Doğrudur, “*bu birlik soldaki uzlaşma kültürünün ürünüdür.*” Ama hangi uzlaşma? İşte meselenin özü burada yatmaktadır. Türkiye-Kuzey Kürdistan’da kendisini sol olarak tanıtan bir çok hareket ve parti, özellikle de yasalıcı reformist partiler radikal devrimci örgütler ve halkın gerçek demokratik güçleriyle birlik kurmak yerine daha çok sistemin “sol” görünümüne sağ partileriyle “ittifakı” tercih etmektedirler. Geçmişten bugüne kadar da hep böyle olmuştur. Onlar için “sol birlik” dedin mi düzenin “sol görünümüne” “aslan” sosyal demokrat partileriyle tokaşmaları akla gelir. Bilinir ki sosyal demokrat partiler 1912 sonrası Avrupa’da artık sistemin birer sınıf partileri olmuştur. Dahası Avrupa’da iktidar partileri olmuşturlardır. Bizdeki sosyal demokratlar da emperyalist sosyal demokrat partilerin birer uzantısı durumundadırlar. Hatta onlardan daha gericidirler. Dolayısıyla bu türden partilerle fiili işgal dönemleri dışında herhangi bir ittifaka gitmek veya ittifakı savunmak sınıf işbirlikçiliğidir ve teslimiyetçi bir siyasettir. Bu, düzen partilerinin gerçek yüzünü gizlemektir.

Atılım gazetesinin eleştiri olarak ileri sürdüğü gibi “SHP’nin özeleştirisi vermesi” veya diğer blok partilerinin önderliği altında ittifakı kabul etmesi durumunda bile, bu ittifakın **sınıf işbirlikçi niteliği**

değişmez. Atılım bu anlayış ve önerisiyle sınıf işbirlikçi ittifaklara kapıyı araladığının farkında değil. Öyle ya, Atılım’a göre SHP eğer “özeleştirisi verir ve blok partilerinin önderliğinde ittifakı kabul ederse” o zaman Atılım’ın kendisi de hiç sakinmadan bu sağ ittifak içerisinde yer almış olacak. Kaldı ki SHP ile “ittifak kurmayı” da reddetmiyor. Ama bunun hangi koşullarda gündeme geleceğini de belirtmiyor. Bu da gösteriyor ki Atılım’ın başını SHP’nin çektiği blokla sorunu **sadece** SHP’nin “özeleştirisi verip vermeme siyle” orantılıyor. Atılım, SHP’ye SHP’nin hangi sınıfın partisi olduğu görüşü açısıyla yaklaşmıyor. Sözün özü, Atılım, bu partiyle ittifakın kriterini “hükümet olduğu dönemdeki icraatlarının özeleştirisini” vermeye sınırlı tutuyor. Konuya ve sürece ilişkin Atılım gazetesinin yaklaşımlarını önümüzdeki sayıda daha kapsamlı bir şekilde ele alıp değerlendireceğiz. O nedenle şimdilik bu ön değerlendirmeyi not düşmekle yetindik.

ÖDP vd blok partilerinin SHP yürüngeindeki uzlaşmacı ve teslimiyetçi bir siyaset izlemelerinin kaynağı şüphesiz ki sağ reformist-revizyonist görüşleridir.

Kaldı ki bu partilerin yaptıkları ittifak bile değil. Görünürde ittifaktır, özünde ise kendi siyasi iradelerini SHP’ye teslim ettikleri **tek taraflı** bir ittifaktır.

Kozanoğlu, “kendi kimliklerimizi koruyoruz” diyor. Bu palavradır. Ve kendi tabanını kandırmaya yöneliktir. Kendi kimliğini korumak, düzenin Kemalist partilerinden birisinin kuyruğuna takılıp onun seçim taktiğini desteklemek mi olu-

yor? Yoksa bu parti de dahil tüm düzen partilerini teşhir ve tecrit etmek üzere bir seçim taktiği izlemek mi?

Karayalçın Ankara'da, Fikri Sağlar ise Mersin'de seçimlere giriyor.

Bu parti ve liderleri nasıl demokrasi güçleri oluyor? Faşizmi uygulamada yıllarca bakanlık yapanlar nasıl demokrasi gücü oluyor? Unutmayalım ki demokrasi gücü olmanın en tayin edici kriterlerinden birisi de faşizme karşı çıkmaktır; onun iktidar ve yönetim kademelerinde yer almamaktır. Halkımıza ve ezilen ulusa yönelik sömürü ve katliam politikasının altında imzası olanlar, nasıl demokrat olabiliyor?

Faşizmle yönetilen -üstelik çok uluslu olan- bir ülkede, demokrat olmanın kriterleri de, bedeli de diğer ülkelere göre çok daha net ve ağırdır.

Bu ülkede demokrat olmanın birinci yolu Kürt ulusunun kendi kaderinin tayin hakkını savunmaktan ve komünistlerin propaganda hakkını gasbetmemekten geçer. Bunu savunmayan hiç bir parti ve birey demokrat ve demokrasi gücü olamaz.

Savunmayı bir kenara bırakalım, SHP, sistemin partisi olarak faşizmi uygulayan partilerden biridir ve yazımızın başlarında da işaret ettiğimiz gibi, Kemalizmin en koyu partilerinin başında gelmektedir. SHP'nin ideolojik ve siyasi olarak devamı olduğu CHP'yi bir kenara bırakalım. SHP'nin kendisi sistemi değiştirmek için değil, korumak için vardır. Bunu, SHP'nin genel başkanı, üstelikte "güç birliği"ni açıkladıkları toplantıda açık açık söylüyor.

SHP'yi SHP'nin programından ve yaptıklarından ayrı ele almak, tarihi inkarcılıktır, tarihe karşı suç işlemektir. Dolayısıyla böyle bir ittifak halkımız için bir onur değil, onursuzluğun tarihi ittifakıdır. Halkın gerçek çıkarları SHP çıkarlarıyla çakışmaz. Halkın çıkarları düzen partilerinin bayrağı altında hizaya geçerek hiç savunulmaz.

SDP:

SDP genel başkanı A. Birdal, sözkonusu sınıf işbirlikçi ittifaka ilişkin "beklenen özleme yanıt verildi" dedikten sonra konuşmasını şöyle sürdürüyor:

"Türkiye siyasi tarihinde her zaman bir not düşülmüştür. 29 Ocak'ta Türkiye'deki ezilenlerin, emekçilerin, farklı kültürlerin güçbirliğinin notu olacaktı" diye konuştu. 3 Kasım'da oluşturulmak istenen emek, barış ve demokrasi bloğunun kotarılamadığını dile getiren Birdal, "Ama bu gün kotarılmıştır. Bu birliktelik, eşitlik, adalet, özgürlük ve barış isteyenlerin özlemlerine bir yanıtıdır." (Aynı tarihli Ö.Politika)

Bu ittifak Birdal'ın özlemlerine yanıt olabilir, ama halkımızın beklediği özelemler bu değildir. Halkımızın özlemi devrim mücadelesini yükseltmektir. Düzen partileriyle uzlaşmak değil. Onlar önderlik bekliyor. Geçmişin ve günümüzün düzen partilerinden umudunu kesmiş. Fakat doğru bir önderlik olmadığı için bir seçim dönemi şu partinin, diğer seçim dönemi ise bir başka partinin kuyruğuna takılıyor. Bunda SDP ve blok partilerinin büyük suçu da var. Halkın devrimci umutlarını parlamento seçimlerine ve düzen par-

tileriyle ittifaka bağlamak, halka karşı işlenmiş büyük bir suçtur. SHP'yi "emek, barış ve demokrasi" gücü olarak göstermek halkın bilincini bulandırmaktan ve SHP'nin kanlı geçmişini halktan gizlemekten başka bir amaca hizmet etmez.

Bu birliktelik "eşitlik, adalet ve özgürlük" isteyenlerin özlemlerine yanıt değil, tam tersine, onlara vurulmuş bir darbedir. "Eşitlik, adalet ve özgürlük" SHP ile değil, halkın gerçek öncü komünist ve devrimci güçleriyle ittifakla sağlanır. Yasalcı reformist mücadele yöntemleri esas alınarak, dahası SHP gibi Kemalist partilerle ittifak kurarak bu ülkeye gerçek barış getirilemez. Getirilecek "barışın" bu güne kadar yaşanan ve yaşanılmaya devam eden durumdan daha iyi bir yanı olmaz. Gerçek barış ancak bu devletin yıkılıp yerine yeni bir iktidarın kurulmasıyla mümkündür. Bu da barışçıl yolla değil, ancak zor yöntemiyle mümkün olur. Zoru ancak zor uygulayarak aldedebiliriz.

Kemalist partilere tutkusal bağlılıkları nereden geliyor? Neden-niçin kopmuyorlar? Genel seçimlerde DEHAP ve EMEP'le birlikte yine blok oluşturmuşunuz. Bir tek eksik olan ÖDP ve SHP idi. Orada başaramadığınız bu iki partiyle ittifakı sağlayamamaktı. Mevcut ittifakı genel seçimlerde kortaramadığınız için üzülüyorsunuz. Bu da gösteriyor ki üzüldüğünüz asıl şey SHP ile ittifakı kotaramamaktı, değil mi? Eh, artık SHP ile ittifakı da sağladınız. Muradınıza erdiniz!

Fakat, bir soru: Bu parti eğer "emeğin, barışın ve özgürlüğün temsilcisi" birer parti ise o zaman neden, niçin ayrı bir

parti olarak duruyorsunuz ki? Gidin içinde çalışın. Kendinize-yasalcılığınıza uygun bir partidir. Üstelik, Kemalizme ilişkin birbirinden pek farklı şeyler savunduğunuz da söylenemez. 1950'ler öncesi için "küçük burjuva iktidar" diye nitelendirdiğiniz dönemi, yeniden geri getirmek için kolkola verin.

Ama gerçekler öyle değil. Ne Kurtuluş Savaşı'nın önderliği, dediğiniz gibi küçük burjuva önderliktir, ne de Kemal'in tek parti hükümeti dönemindeki iktidarı küçük burjuvadır. Her iki dönemin önderliği ve iktidarını elinde tutan sınıf küçük burjuvazi değil, tam tersine komprador burjuvazi ve büyük toprak ağaları sınıfıdır.

SDP ve diğer blok partilerini SHP'ye bağlayan siyasi hattın arkasında yatan ideolojik öz, işte Kemalizm'e yönelik bu görüş açılarıdır. Bütün küçük burjuva oportünist hareketlerin CHP, SHP ve DSP gibi partilerle flört etmelerinin ideolojik arkaplanını Kemalizm'e yaklaşımlarından ayrı düşünemeyiz. Birçok küçük burjuva hareket Mustafa Kemal ve Kurtuluş Savaşı'nı küçük burjuva veya milli burjuva hareket olarak nitelendirmektedir. Milli ve küçük burjuva hareket de pek tabii ki düşman değil, dost sınıftır. Buradan hareketle de M.Kemal'in ideolojik-siyasi devamcıları olan partilerle ittifak yapmakta bir yanlışlık görmemektedirler. Halk bugüne kadar ne Kemalistleri ne de kuyrukçularını unuttu. Bundan sonra da asla unutmayacaktır, unutturmayacağız.

Sosyalist Devrim Partisi (SDP) adını almanız dahi bu sağ oportünist ittifakla

çelişir. Yoksa sosyalist devrimi sadece merkez sağı temsil ettiği hakim sınıf kliklerine karşı mı yapacaksınız? Bu sosyalist devrimi nasıl ve hangi güçlerle yapıyorsunuz? SHP ile ittifaktan o kadar mutlu görünüyorsunuz ki galiba bu işin öncülüğünü de SHP gibi partilere havale edeceksiniz! SHP'nin partinize ve diğer blok partilerine önderliği, hayırlı olsun! Fakat partinize söyleyeceğimiz şudur: Bu sağ sınıf işbirlikçi siyaset tarzınızdan dolayı halk, partilerinizin yakasını hiç bir zaman bırakmayacaktır. Halkın birlik yanlısı iyi niyetli duygularını sömürerek bir yere varamazsınız. Gideceğiniz en son durak hakim sınıf partilerinin yanı veya tümünden düzen partisi olmanın ötesinde bir yer olmayacaktır.

Bir kez daha vurgulamak isteriz ki halkın beklediği özem sistemin partile-riyle uzlaşmak değil, devrimdir...

Sonuç:

Bu ittifak sınıf işbirlikçi sağ bir ittifaktır. Düzen partisinin önderliğinde gerçekleşmiştir. Hep ittifak, mücadele yok eksenli gelişen ibretlik tarihi bir ittifaktır.

Bu ittifak SHP ve Kemalist devlet düzeninin işine yarayacaktır. Bu ittifak dostu düşmanı doğru ayırt etmeyen Kemalist ideoloji eksenli teslimiyetçi bir ittifaktır. Dolayısıyla bu ittifaktan devrimci çizgiler değil, reformist ve Kemalist çizgi güçlenerek çıkacaktır.

İttifak, Avrupa Birliği konusunda tek bir laf etmiyor. Bu bağlamda ittifakın anti-emperyalist yönü zayıftır. SHP, DEHAP ve ÖDP programlarında ve propagandalarında Avrupa Birliğine üyeliği sa-

vunmaktadır. Dolayısıyla bu ittifaka Avrupa eksenli sağ ve milliyetçi bir çizgi damgasını vurmuştur.

İttifakın politik iradesi SHP'nin elindedir. DEHAP siyasi iradesini SHP'ye teslim etmiştir.

İttifak deklarasyonunda demokratik içerikli söylemler geçse de ancak bu söylemler SHP'nin başında olduğu bir ittifakla yerine getirilemez. Dolayısıyla sahtedir, görüntüyü kurtarmaktan öteye geçmez.

"İttifak güçleri" Marksist kavramlar (SHP'nin kullanmasını zaten beklemiyorum) kullanmak yerine burjuva ideologlarının kullandığı dili tercih etmiştir. Sınıfsal kampları derinleştirmek yerine sınıfları uzlaştırma teorisine göre hareket edilmiştir. Sınıf farklarını ya unutmuşlardır ya da bilinçli kullanmamışlardır.

Blok güçleri parlamentarizmin batığındadır. Parlemlenter yolla iktidarı ele geçireceklerinin teorisini yapmaktadırlar. İktidar ve hükümet kavramlarını bir ve aynı kullanarak hedef güç olarak sadece AKP'yi göstermişlerdir. Dolayısıyla AKP'yi hükümetten (onların söylemiyle iktidardan) alaşağı etmeleri durumunda, "ülke demokratikleşecek"miş!

SHP'yi "demokrasi güçleri" içerisinde göstermek, sağ oportünist bir teoridir. İttifakın ideolojik özünü de bu sağ sınıf işbirlikçi görüş açısı oluşturmaktadır.

Bu ittifaka karşı amansız ideolojik mücadele yürütmeliyiz. Eğer ideolojik mücadeleyi küçümser veya görmezlikten gelirse o zaman mevcut yasalci-tasfiyeciliğin gelişmesine hizmet etmiş olunur. □

Hükümetin “ekonomi iyileşti” yorumları, halkın bilincini bulandırmak için uydurulmuş

Kocaman bir yalandır

Ekonomi iyileşti, diyorlar. Bu söylem bir bakıma doğrudur. İyileşen ekonomi halkın ekonomik durumu değil, kompradorların ekonomisidir. Toplumun emonomisi iyileşti diyebilmek için o toplumun toplam nüfusunun eziyet çoğunluğunu oluşturan halk sınıf ve tabakalarının ekonomik durumunun düzelmesi gerekir. Bu olmayınca ekonomik durum iyileşti demek halkın gözünü boyarmaktan başka bir anlam ifade etmez.

AKP hükümeti komprador medyanın da desteğini arkasına alıp; halkın bilincini bulandırmak üzere “ekonomi iyileşti” diyerek yalan üstüne yalan üretiyor. Hükümetin son dönem icratlarından biri de “ekonomi iyileşti”, “enflasyon düştü” vb. söylemleriyle pembe bir tablo çizerek halkın bilincini bulandırmaya çalışmasıdır.

Bu yalan şotosunu deşifre etmek görevimizdir. Ekonomi iyileşti, diyorlar. Bu söylem bir bakıma doğrudur. İyileşen ekonomi halkın ekonomik durumu değil, kompradorların ekonomisidir.

Toplumun emonomisi iyileşti diyebilmek için o toplumun toplam nüfusunun ezici çoğunluğunu oluşturan halk sınıf ve tabakalarının ekonomik durumunun düzelmesi gerekir. Bu olmayınca ekonomik durum iyileşti demek halkın gözünü boyamaktan başka bir anlam ifade etmez. Bir avuç kompradorun ekonomik olarak zenginleşmesi, ülkenin ekonomisinin düzeldiği anlamına gelmez.

Günümüzde kimi kompradorların bile iflas ettiği; her geçen gün ekonomik ve siyasi olarak emperyalizme bağlılığın daha da arttığı; küçük ve orta ölçekli üretimi elinde bulunduran milli ve küçük burjuvazinin yoksullaşarak proterleştiği; işsizler ordusunun katlanarak büyüdüğü; emperyalistlere borçlanmanın arttığı ve IMF tahsildarlarının ekonomi ve mali politikayı oluşturup denetlediği bir ülke ekonomisi için “ekonomi iyileşti” demek, emperyalizme daha fazla köleleşmeyi savunmaktan başka bir işe yaramaz...

Ekonominin iyileşmesinin kriterleri nelerdir?

Ülke ekonomisinin iyi veya kötü olduğunu belirlemek keyfi söylemlerle olmaz. Bunun somut bir takım kriterleri vardır. Buna göre belirlenir. Ancak sömürücü egemen sınıflar ve onların hükümeti ile satılık kalem ve ağızlar, halkı aldatmak için her yola baş vuruyorlar, her gün yalan üzerine yalan üretiyorlar.

Biz öncelikle kriterlerin neler olduğunu, özetle de olsa vurgulayalım. Ardından da bu kriterlere göre mevcut gerçekliğin ne olduğunu ortaya koyalım.

Belli başlı kriterleri şöyle sıralayabiliriz: Üretim alanlarının artması; işsizlik oranını düşmesi; makine sanayisinin gelişme içinde olması; kişi başına düşen milli gelirin yükselmesi ve dolayısıyla halkın alım gücünün artarak yoksulluğun giderek azalması; emperyalistlere borçlanma siyasetinin sona ermesi ve ekonomik bağımlılığın ortadan kaldırılması vb. Şimdi bu ölçütler göre duruma bakalım.

Yeni iş sahaları açılıp üretim alanları arttı mı?

Hayır! Bunun olabilmesi için ağır sanayi, yani fabrika üreten fabrika sanayi gelişme içinde olması gerekir. Böyle bir gelişme olduğuna dair herhangi bir veri var mı? Yok! Tersisi durumu ispatlayacak şekilde bir dizi veriler mevcut.

Fabrika üreten fabrikaların sayısı artmak yerine azalmıştır. Montaj üzerine kurulan komprador sanayide nicel olarak artış yerine azalma oldu; birçok fabrika iflas ederek üretimi durdurdu. Kapanmayan ve kapatılmayanlar üzerinde ise emperyalist tekelci burjuvazinin yerinde sömürü ve denetimi daha da arttı. Bir başka ifadeyle emperyalist devletlere her bir kuruş borç artışı ülkenin ekonomik bağımsızlığını değil, aksine ekonomik bağımlılığın ve sömürgeleşmenin her geçen gün daha da artarak devam edeceğini somutlar.

Fabrika üreten fabrika sanayinde gelişme yaşanmadan yeni iş sahalarının açılıp üretim alanlarının artması pek mümkün olmaz. Ki, yaşananlar da bunun böyle olduğunu kanıtlamaktadır. Ticaret Odası'nın açıklamalarına göre; Şubat 2000 krizinden bu yana 4 bin küsur iş yeri iflas ederek kapanmış. Bu işyerlerinin

ezici çoğunluğu küçük esnaf, geriye kalanı ise orta ölçekli iş sahaları.

Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE) 2003 verilerine göre; imalat sanayinde yaklaşık yüzde 5 düzeyinde bir küçülme yaşanmış. Bu, birçok iş yerinin kapanması anlamına da gelir. İnşaat sektöründe 2001 yılında yüzde 5.5, 2002’de yüzde 4.9, 2003 yılında ise yüzde 14.5 oranında küçülme yaşanmıştır.

Bunlar dışında, basına da yansıdığı üzere birkaç komprador bile iflas etmiş durumda. Bunun en son örneği ise Uzanlar Grubu’dur. Uzanlar’a ait olan çimento fabrikalarının hepsinde ve termik santralinde üretim durmuş vaziyettedir. Ondan önce ise Toprak Holding -Uzanlar kadar olmasa da- benzer bir akibeti yaşamıştı.

Yine, özelleştirmek için Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT)’ne ait bir kısım işletmeler bilinçli olarak zarar eder hale getirildi, bazılarının da üretim kapasitesi yarıya düşürüldü.

Bütün bu olumsuz tabloya karşı üretime dönük bir yatırım yapılmamış, yeni üretim alanları yaratılmamıştır. Daha vahimi ise, bundan sonrası için yaratılması da öngörülüyor. Bunun böyle olduğunun somut kanıtı, IMF çerçeveli 2004 yılı bütçesidir. Hükümet bütçesi oluşturulurken, üretim için ayrılan kaynağı 5 yıl öncesine göre yüzde 50 oranında gerilere çekmiştir. Beş yıl önce bütçeden yatırıma ayrılan miktar zaten yüzde 8 civarında komik bir rakam iken, 2004 yılında ise bu rakam yarı yarıya düşerek yüzde 4.7 düzeyine indirildi. Bütçede “yatırım için”

diye sembolik bir rakam konulmuş, o kadar! Sadece bu dahi, yeni iş sahaları açıp üretim alanlarını arttırma yönünde ciddiye alınabilecek tek bir adım atmayacaklarının ilanıdır. Zira, IMF böyle istiyor!

İşsizlik Sorunu çözüldü mü?

Hayır! Tam tersine işsizlik oranı 2002 yılına göre artmıştır. 2003 verileri; 2003 yılında işsizlik oranının yüzde 10.3’den yüzde 11.2’ye yükseldiğini göstermektedir. Ama bu sahtekarlar, her gün halkın gözlerinin içine baka baka yalan söylemeye devam ediyorlar. Binlerce iş yerinin kapandığı, imalat sanayi ve inşaat sektöründe onca daralmanın olduğu, esasta emperyalistlere peşkeş çekmek için KİT’ler bünyesindeki kimi işletmelerde ciddi düzeyde üretim düşüşüne gildiği, bütün bunların yanı sıra, egemen sınıf klikleri arasındaki it dalaşı neticesinde bir dizi fabrikada üretimin durdurulduğu bir ülkede, değil işsizliğin azalması, çoğalması dahi önlenemez. Nitekim önlenememiştir. Rakamlarda da gördüğümüz gibi bir yıl öncesine oranla işsizlik daha da çoğalmıştır. Emperyalizme daha fazla bağımlılığın ve köleleşmenin adı olan özelleştirme politikalarıyla bir çok iş sahası kapatılmış ve bunun sonucu olarak işsizler ordusu büyümüş. Milyonlarca işsiz söz konusu. Bu oran neredeyse on milyonu bulmaktadır. Yeni iş sahalarının açılması şöyle dursun, binlerce iş yerinin iflas ederek kapandığı bir ülkede işsizliğin azalmasından bahsedilebilir mi? Edilirse bu, halkı aldatmak için uydurul-

muş bir yalan ve sahtekarlık dışında bir anlam ifade eder mi? Etmeyeceği açık.

Halkın alım gücü arttı mı?

Hayır! Tam tersine, halkın alım gücü daha da düşmüştür.

İstatistikçilerin yaptıkları araştırmalara göre; altıyüz milyondan aşağıya maaş alan

onlarca milyon insanımız günde 1 ila 2 dolara mahkum edilmiş durumda! Bu ülkede asgari ücret ise 303 milyon gibi komik bir rakam! Bu durumda, kişi başına milli gelir artmış mı oluyor? Hayır! Giderlere ve geçinmek için gerekli olan miktara değinilmeden hükümetin ve komprador medyanın asgari ücrete yapılan zam için “son yılların en büyük zammı” demeleri sahtekarlık değil de nedir?

Tarih	İç Borç (Top) (milyar \$)	Dış Borç (Top) (milyar \$)
1996	29.3	79.4
1997	30.7	84.2
1998	37.1	96.2
1999	42.4	102.4
2000	54.2	118.7
2001	84.9	113.8

her insan açlık sınırı altındadır.

Market ve pazar fiyatları baz alınarak yapılan araştırmalar sonucu dört kişilik bir ailenin ortalama düzeyde bir beslenme ve de barınma giderleri için gerekli olan aylık para 1.5 milyar olarak hesaplanmaktadır. Dört kişilik bir ailenin 1.5 milyar geliri olması lazım ki, yoksulluk sınırında yaşamını yürütebilsin. Bu ülkede ayda evine 1.5 milyar getiren kaç aile var? DİE Kasım 2003 verilerine göre, 10 milyon civarında insanın günlük geliri 1 dolar, 15 milyona yakın insanın günlük kazancı 2 dolara tekabül ediyor. Yani,

Emperyalistlere borçlanma azaldı mı?

Hayır! Borç yükü azaltmak yerine katlanarak artmıştır! Mali borçlanmanın arttığı yerde ekonomik ve siyasi bağımlılık daha da artar. IMF görevlilerinin devleti ve hükümeti birer tahsildar olarak denetlemesi ve sorguya çekmesi bu ekonomik ve mali bağımlılık sonucudur.

Borçlanmanın hangi düzeylere ulaştığını bir kaç somut rakamla ortaya koyalım:

2002 yılında iç borç stoku önceki yıl

sonuna göre yüzde 22.7 oranında artarak; 149 katrilyon 869. 9 trilyon liraya ulaşmıştır. 2003 yılının Ağustos-Eylül aylarında stok, 2002 yılının sonuna göre yüzde 19.42 oranında artarak 178 katrilyon 712 trilyon lira olmuştur.

Kamu ve özel sektör toplamı dış borç stoku, 2002 yılında bir önceki yıla göre yüzde 15.3 oranında artarak 131.2 milyar dolara yükselmiştir. Dış borç stoku 2003 yılının Haziran ayı sonu itibarıyla 137. 9 milyar dolara yükselmiştir.

İstatistik bir tablo ile durumu daha da netleştirelim:

(Kaynak Hazine Müsteşarlığı)

2003 Ağustos-Eylül sonrası rakamlar bu tabloda yer almıyor.

Bu rakamların 2003 Ağustos-Eylül sonrası daha da arttığını belirtelim. 2004 yılında ise giderek artacaktır. Bunu söylerken, tahminlerden veya öyle olmasını istediğimizden değil, tamamen somut verilerden hareketle söylüyoruz.

Nedir bu somut veriler? Bir örnek vermek gerekirse; 2004 yılı bütçesi oluşturulurken, gelir ve gider kalemleri arasında 40 küsur katrilyon açık oluşuyor. Bu devasa rakamın hemen hemen tamamını yeni vergiler ve zamlar, borçlanma ve KİT'lerin emperyalistlere peşkeş çekilmesi, yani özelleştirme yoluyla kapatılmaya çalışılacağı gün gibi ortadadır. Özelleştirme ve yeni borçlanma ise, daha fazla işsizlik, daha çok yoksulluk dışında halka bir şey getirmeyecektir.

Son 5 yılda ödenen borç faizleri, 288 katrilyondur. Bu dev rakamlar nereye gidiyor?

Emperyalistlere ve onların uşakları olan kompradorlara. Borçlanma arttıkça borç faizlerine giden rakamlar da daha çok artacak. Buraya aktardığımız somut rakamlardan da anlaşılacağı üzere borçlanma her yıl artarak devam edecek bir yoldadır. Tüm bunlardan sonra, emperyalistlere borçlanmanın azaldığını kim söyleyebilir? Dolayısıyla ülkenin ekonomik ve mali olarak emperyalistlerin ağında can çekişir durumda olduğu aleni bir gerçek değil mi?

Enflasyon gerçekten düşüyor mu? Ya da nasıl düşüyor ?

Görünürde düşüyor. Ama bu, nasıl bir düşüş? Gerçeği yansıtmıyor. Göz boyamadır. Kağıt üzerinde atılmış yalanlardır. Halkın mutfağına yansımıyor. Tam tersine halk her geçen gün daha da yoksullaşıyor.

Bu düşüşün esas nedeni; halkın alım gücündeki düşüştür. Çünkü geliri düşen bir halkın alım gücü de düşer. Alım gücünün düştüğü durumda kapitalistler malın fiyatlarını eski hızıyla arttıramaz. Gelir dağılımındaki düşüş ise halkın ekonomik bakımından iyileşmesi değil, daha da yoksullaşması demektir.

Enflasyonun kelimenin gerçek anlamında düşmesi için yalnızca fiyatların düşmesi değil, bununla birlikte üretime dönük yatırımların artması, yeni iş sahaları açılarak istihdam olanaklarının yaratılıp işsizliğin azaltılması ve halkın gelirinin artması gerekir. Bunlar oluyor mu? Hayır! Olan ne? Sadece bazı fiyatların düşmesi. O nasıl oluyor? Şöyle; halkın alım gücünün düşmesinden dolayı esnaf

satış yapamıyor ve bu nedenle maliyetine yakın ve hatta kimileri zararına satış yapmak zorunda kalıyor. Buradan hareketle kalkıp enflasyon düştü denilebilir mi? Denmez ama halkı aldatmak için diyorlar. Devletin resmi borazanları yüzde 20 enflasyondan söz ediyor. Halk, benim cebimdeki para artmak yerine daha da azalıyor, diyerek yoksulluk ve açlığın feryadını haykırıyor. Demek ki halkın yararına bir düşüş yok. Bunu, en canlı bir şekilde halkın Ramazan bayramı için yaptığı alış-veriş sırasında küçük esnafın yakınmasından gördük. Küçük esnaf; alış-verişte 2002'ye oranla oldukça düşüş var, deyip feryad-ı figan ediyordu. Halk çöplükten ekmek ve elbise topluyor. Fuhuş ve hırsızlık artıyor. Küçük esnafın Ramazan alış-verişindeki düşüşe ilişkin açıklamaları dahi tek başına enflasyonun düştüğü ve ekonominin iyileştiği yalanlarıdır. Çıplak bir şekilde gözler önüne sermektedir. Geliri artmayan bir halkın ekonomik durumu da kötü demektir. Cebinde parası olmayan, geliri artmayan neyi alacak? Alım gücünün artmadığı ve fiyatların genelde düşmediği, üretime dönük yatırımların artmadığı bir ekonomiye iyileşti demek için insanın ya komprador burjuva ya da onların ideologu olması gerekir. Hükümetin bu ara fiyat artışlarına gitmemesinin ve ekonomi iyileşti yalanlarını üretmelerinin arka planında yatan en büyük neden yerel seçimler sürecine girilmiş olmasıdır. Oyları kapmak için başvuru bir taktiktir. Seçimlerden hemen sonra zam furyası başlayacak, geçici olarak konulan vergilerin çoğu kalıcılaştırılacak ve bazı yeni vergiler daha getirilecektir. Bunun böyle olacağını görmek için kâhin olmak gerekmiyor. Ülke gerçekliğine gözlerini kapamayan ve de sömürücü hakim sınıfların göz boyamalarına karşı uyanık olan her akli selim insanın rahatlıkla tesbit edebileceği bir du-

rumdur. IMF borçlarını istiyor. Devlete ait KİT'lerin satılması, hem de ucuza satılmasının (en son TÜPRAŞ'ın satılması) dahi esas nedeni IMF borçlarını ödemek içindir. Çünkü IMF dayatıyor: Sat ve borçlarınızı öde diyor. Yani feodal komprador burjuva devletin ekonomi politikasını üreten ve başını çeken IMF'dir.

Yeni zamlar, hem de fazlasıyla gelecektir. Bu sistem zamsız yaşayamaz. Çünkü her geçen gün, yazımızın başından beri ortaya koyduğumuz somut verilerden de anlaşılacağı üzere, emperyalizme daha fazla bağımlılık gelişmektedir. Yerli üretimin düştüğü ve emperyalizme bağımlılığın arttığı yerde halkın ekonomik durumu iyileşmez. Tam tersine daha da yoksullaşır. Bu yoksullaşmanın diğer bir ayağını ise hiç kuşkusuz ki fiyat artışları (zam) oluşturmaktadır. IMF tahsildarları 21 Ocak günü hükümetin 2004 bütçe ve ekonomi politikasını denetleyerek zam yapılması talimatını verdi.

Hükümetin başı Recep Tayyip Erdoğan ise 'başkalarının talimatıyla zam yapamayız' diyerek sözüm ona uşaklık kimliğini gizlemeye çalışıyor. Oysa aynı sahtekar, ABD'ye yaptığı gezi sırasında IMF ve Dünya Bankası başkanlarıyla yapılan toplantılarda zam kararlarını alan hükümetin başkanı ve onaylayıcısıdır. ABD dönüşünü izleyen günlerde Maliye Bakanı'nın "büyük vergiler ve zamlar olmayacak" açıklaması, "küçük" vergi ve zamların olacağını ilanıdır. Yani zam kapıdadır. Bir Tayyip değil, bin tane Tayyip dahi olsa bu ekonomik ve siyasi uşaklık koşullarında IMF'nin talimatlarına uymak zorundadır. Uymazsa hükümet yürümez. Hükm edemezler. Hükümet yürüyorsa, bu emperyalizme uşaklıkta kusur etmediklerindendir.

"Talimata uymayız" sözü tamamıyla halkı kandırmak ve yerel seçimleri ka-

zanma amaçlıdır. Bundan başka bir şey değildir. Hükümet bu ara zam yapmayı durdurmuş durumda. Fakat bu tamamıyla yerel seçimleri kazanma amaçlıdır ve geçicidir. Bu durum büyük olasılıkla seçimler bitinceye kadar da devam edecektir. Sonrasında zam patlaması olacaktır. Bu, sistemin kaçınılmaz sonucudur. Bu siyasal sistemin ekonomi politikası, açlığı, yoksulluğu ve işsizliği arttırma; onları daha fazla sömürüp ezme politikası olur ancak.

Enflasyon diye bilinen canavarı eğer fiyatlardaki artış (zam) olarak tanımlıyorsa, o halde komprador kapitalistler gelir dağılımının düştüğü, dolayısıyla alım gücünün de azaldığı yerde fiyatlardaki zamları da eski hızıyla yapamazlar. Çünkü fazla kar edemezler. Mala talep var ama alım gücü yok. Olan, fiyatlardaki artış hızının eskiye oranla düşüşüdür. Yoksa hayat pahalılığı olduğu gibi devam ediyor. Parası olmayan ve her gelen gün bir önceki güne oranla ekonomik durumun daha kötüleştiği, dahası halkın cebindeki paranın artmak yerine azaldığı bir gelir dağılımının olduğu yerde daha fazla ucuzluk değil, pahalılık olur. Parası olmayan aç bir insan için fiyatlardaki artış hızının geçici olarak düşmesi neye yarar ki? Kısacası, fiyatlardaki zam oranının hızının geçmiş yıllara oranla düşmesinin esas nedeni işaret ettiğimiz gibi gelir dağılımındaki azalışın ürünü olarak ortaya çıkan alım gücündeki düşüştür. Dolayısıyla, bunun adı enflasyon düştü değil, “alım gücü düştü” demektir.

Gelir düzeyinin yükselmediği ülkede, kişinin ekonomik durumunda bir düzel-

me-iyileşme değil kötüleşme olur. Bu da ekonominin iyileştiğini değil, kötüleştiğini gösterir. Dolayısıyla ekonomi iyileşiyor sözleri ancak Koç, Sabancı, Eczacıbaşı gibi kompradorların ekonomik durumları için geçerli olur. Bu kompradorların elindeki üretim araçlarının üretim kapasitesi artmıştır. Komprador burjuvazinin, o da bir kesiminin elindeki üretim araçlarının üretim kapasitesinin artması demek daha önce de vurguladığımız gibi ülke ekonomisinin iyileştiği şeklinde yorumlanamaz. Tam tersine, bir avuç komprador dışında kalan tüm sınıf ve tabakalara mensup bireylerin ekonomik durumunun kötüleştiğini gösterir. Eğer bir ülkenin kompradorları içerisinde bir kesim zenginleşirken diğer kesim iflas ediyorsa, bu durum dahi tek başına o ülke ekonomisinin iyileştiğini değil, kötüleştiğini göstermek için yeter bir argümandır. Durum böyle olunca milli burjuvaziden küçük burjuvaziye kadar tüm halkın ekonomik durumu iyileşmek yerine daha da kötüleşir. Aksi yorumlar 5 Nisan 1994 ekonomik kararlarının bu ülkeyi ekonomik olarak emperyalizme bağımlılaştırma yerine bağımsızlaştırdığı anlayışına kadar götürür. (Oysa 5 Nisan ekonomik kararları 24 Ocak (1980) kararlarının daha üst bir şekilde devam ettirilmesi olan emperyalizme daha fazla bağımlılığın kendisi demektir) bu nedenle ki, çok özetle de olsa, arabaşlık altında değinmek zorundayız.

5 Nisan kararları ne getirip,
ne götürüyordu?

5 Nisan 1994 yılında alınan kararlar, her zaman ki gibi adına “İstikrar Programı” denerek kamuoyuna sunuldu. Tıpkı Derviş’li IMF programı gibi.

Ekonomi bürokratlarının hazırladığı “ 5 NİSAN İSTİKRAR PROGRAMI VE UYGULAMA SONUÇLARI” raporunda bu programın neden gerekli olduğu şöyle açıklanıyordu:

“ 1989 –1993 döneminde yüksek oranlı ücret ve maaş artışlarıyla birlikte faiz ödemeleri, kamu kesimi açıklarını hızlı bir artış sürecine sokmuştur. Yüksek kamu açıkları bir taraftan özel kesimin kullanılabilir fonlarını daraltırken, diğer taraftan faiz oranlarını yükselterek kamu kesimini bir faiz döngüsü içine sokmuştur. İç borç anapara ve faiz ödemelerinin vergi gelirlerine oranı 1989 yılında yüz de 58 iken, 1993 yılında yüzde 104’e yükselmiş, vergi gelirimiz iç borç anapara ve faiz ödemelerini karşılayamaz duruma gelmiştir”.

Dikkat edilirse, iş sahaları, istihdam ve yatırım gibi şeylerden veya halkın alım gücü vs’den bahsedilmiyor. Bunlardan bahsedilip iyileştirilmesi ön görülüyor. Tersine, maaşların yüksek olusundan bahsediliyor.

Yukarıya aktardığımız paragrafı anlayabiliriz kılalım. Ne diyor?

1- Ücret ve maaşlar artmış,

2- Bundan dolayı faiz artışları ve kamu açıkları çok artmış, özel kesime (yani başta emperyalizm olmak üzere komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarına) fonlardan aktarılacak kaynak azalmış,

Ülke değerlerinin “ özelleştirme” adı altında emperyalistlere ve uşak hakim sınıflara peşkeş çekilmesi pratiği, bu hükümet döneminde de gırla sürüyor. Geçen yıl Balıkesir SEKA ile Seka Aksu – Giresun fabrikalarını sattılar. Gerçek fiatları ile satılan fiatı yan yana getirdiğinizde, talanın boyutu daha iyi anlaşılıyor.

3- Bu nedenlerden dolayı yeni ekonomik kararlar almak gerekiyor. Özeti bu.

Ve böylece 5 Nisan Ekonomik kararları alındı. Adına “İstikrar Programı” denildi. Evet, istikrarı sağlamayı amaçlıyordu. Bu doğru. Ama kimin istikrarı? “Özel kesimin”! Bu özel kesimin kasalarına akan para ve emperyalist bağımlılık düzeyi tatminkar görülmemiş, tatminkar bir seviyeye çıkarılması amaçlanmıştır. Bunu özelleştirme politikası ve haksız rekabet sonucunda – ve zaten güdük olan- milli burjuvaziye ve milli sanayi iyice budayarak, zam üstüne zam yapıp, vergi üstüne vergi çıkararak sağladılar. Gerçek bu.

Bu gerçeği, programı oluşturan ekonomi bürokratları, o süreçte şöyle itiraf ediyorlardı; “ Burada temel ilke, üretim yapan, sübvansiyon dağıtan bir devlet yapısından çok, ekonomide piyasa mekanizmasının tüm kurum ve kuruluşlarıyla işlenmesini sağlayan ve sosyal dengeleri gözetten bir devlet yapısını oluşturmaktır.”

“ Sosyal dengeleri gözetten” sözleri (ki, demagoji mahiyetinde söylenmiştir) çıkarın,

amaç olduğu net ifade edilmiştir. Zira, “ekonomide piyasa mekanizması” dedikleri, emperyalist ağıdır ve o ağın ülkedeki kolları, komprador-bürokrat burjuvazi ve büyük toprak ağalarıdır.

5 Nisan kararları sonucunda;

- 1994 yılı içerisinde imalat sanayisinde çok önemli oranda azalma yaşandı,

- Zaten oldukça yetersiz olan üretim, yatırım ve ihracata dönük kararlar, belli bir süreye askıya alındı,

- Aynı yıl üretimdeki düşüş, istihdam alanlarını daha da daraltarak işsizlik oranını yüzde 8.4’de yükseltti.

- Temel tüketim maddelerine peş peşe zamlar yapılarak halkın alım gücü büyük oranda düştü,

- Çıkarılan yeni vergiler ile halkın sırtındaki kambur iyice büyüdü,

- KİT’lerin emperyalizme ve ülkemizdeki sömürücü hakim sınıflara daha pervarsız olarak peşkeş çekilmesi süreci hızlandırıldı,

- Milli burjuvazi ve milli sanayiye çökerterek emperyalizme olan bağımlılığın daha da artırılması hedeflendi ve bu çok önemli bir boyutta başlandı,

- Emperyalizmin ülke ekonomisi üzerindeki hakimiyeti iyiden iyiye pekiştirilen anlaşmaları içeren yeni kararlar uygulamaya sokuldu. Kısacası ülke ekonomisi iyiden iyiye perişan edildi. Emperyalist bağımlılık daha da arttı.

- 5 Nisan ekonomik sömürgeleştirme politikası ve sonrası izlenen 10 yıllık ekonomi politikalar bunu çok somut bir şekilde ortaya koydu.

- Herşeyi bir kenara bırakalım bugün halihazırda devam eden özelleştirme politikasının kendisi dahil başlı başına emperyalizme daha fazla ekonomik bağımlılık ve işsizlik ordusunun katlanarak büyümesi demektir.

Ülkeyi Satıyorlar!

Ülke değerlerinin “özelleştirme” adı altında emperyalistlere ve uşak hakim sınıflara peşkeş çekilmesi pratiği, bu hükümet döneminde de gırla sürüyor. Geçen yıl Balıkesir SEKA ile Seka Aksu – Giresun fabrikalarını sattılar. Gerçek fiatları ile satılan fiatı yan yana getirdiğinizde, talanın boyutu daha iyi anlaşılıyor.

Bu yıl ise, en fazla gelir getiren ve yıllık 13 milyar dolar cürosu olan TÜRRAŞ’ı sattılar. KİT’lerin bir arpalık olarak kullanıldığı ve de özellikle zarara uğratılıp satış pozisyonuna veya kapatılma durumuna sokulmaya çalışıldığını bilmeyen var mı? Tüm bunlara rağmen, TÜRRAŞ’ın yıllık cirosunun 13 milyar dolar, yıllık net kârının da 300 milyon dolar olduğu söyleniyor. İşte böylesine dev bir sanayi kolunu özelleştirme adı altında esas da emperyalistlere peşkeş çektiler. Hem de 1 milyar 300 milyon dolara! Eh, bu kadarla bittmez tabiki. “yaptıkları yapacaklarının teminatıdır” diye bir söz vardır. Yukarıda özetlenen icraatları düşünlüğünde, ne yapılacağını kestirmek çok zor olmasa gerek.

“ 2004 Yılı Özelleştirme Takvimi”nden satılacaklar listesine bakın;

TÜRK TELOKOM, TEKEL SİĞARA, THY, PETKİM, ERDEMİR ÇELİK, MİLLİ PİYANGO, GÜBRE FABRİKALARI, ET VE BALIK KURUMU, MANAVGAT İÇME SUYU, ŞEKER FABRİKALARI...

Bu kurumların satılacağını açıklayan zat, bu ülkenin sözde maliye bakanı. Açıklama tarihi 12 Şubat günüdür,

Listeye göz attığımızda; önümüzdeki süreçte işten çıkarmaların yoğunlaşarak devam edeceğinin resmini, ülkeye üretim kapasitesinin düştüğünü gösteren rakamları, vergi ve zam getiren, ülke kaynaklarını emperyalist kasalara götüren “yeni ekonomik paketler” görmemeniz için hiç bir nedenin olmadığını rahatlıkla görebilirsiniz. Bugüne kadar uygulanan ekonomik paketlerden de biliyoruz ki, bundan sonra da bu ekonomik paketler emperyalizm tarafından halka zehir olarak sunulmuş reçeteler olacaktır.

Bu, halkı örgütlemek için her zamankinden daha sıkı sıkıya görevlerimize sarılmak bilinciyle hareket etmeyi emrediyor. Bu kadar adi yalanlar karşısında hiç bir devrimci militan rahat uyumamalıdır. Çünkü bu yalanları küçümsemek ve onun karşısında duyarsız kalmak; halkı ve aynı zamanda kendisini örgütlememekle eş anlamlıdır. Bundandır ki, hiç bir Maoist militanın buna hakkı yoktur.

artışının gizlenmesi oluşturmaktadır. Bu süreçte bu yalanların atılmasının diğer bir nedeni ise yerel seçimlere yönelik politik yatırım yapmak içindir. Hayat pahalılığı düşmemiştir, olduğu gibi devam etmektedir. Halkın gelir düzeyi yükselmemiştir, düşmüştür. Dolayısıyla halkın alım gücünde de yükselme değil, düşme olmuştur. Üretim sahaları, orta ve küçük, hatta komprador işletmeler artış göstermediği gibi bazıları iflas ederek kapanmış veya kapatılmıştır. Dolayısıyla işsizlik oranı düşmek yerine daha da katlanarak artış göstermiştir. Devletin ilgili ve yetkili resmi borozanlarının yaptığı açıklamalara

göre işsizlik oranı yüzde 18'lere varmıştır. Bizce bu rakam daha yüksek düzeydedir.

Bu emperyalist ekonomi politikaları so-

Ekonomi İyileşti Yalanının Başka Bir Nedeni:

Yerel seçimlerde oy avlamak!

Buraya kadar aktardıklarımızdan da anlaşılacağı üzere ekonomi iyileşti söylemleri, gerçeği ters yüz eden koca bir yalandır. Ekonomi iyileşti yalanının perde arkasını fiatlardaki artış hızının yavaşlaması ve bazı kompradorların elindeki üretim araçlarındaki üretim kapasitesinin

nucu köylülük daha da yoksullaşmış elindeki üretim araçlarını kullanamaz duruma düşürülen köylülük, büyük kent merkezlerine göç etmek zorunda bırakılmıştır. Bunun sonucu olarak işsizler ordusu daha da artmıştır. Zengin köylülüğün önemli bir kesimi ise aynı zehir ekonomik politikalar sonucu elindeki üretim araçlarını satarak ya orta köylülüğe ya da yoksul köylülüğe dönüşmüştür.

Dış ticaret açığı 20 milyar doların üzerinde turizm ve hizmet gelirleri 2002 yılına oranla daha da düştü. Cari işlemler açığı 3.6 milyar dolar beklenirken, 7.7 milyar dolar oldu. 2002 yılında yüzde 7

olan büyüme 2003'te yüzde 5 olarak gerçekleşti. Yine aynı burjuva ağızlar bu büyüme oranıyla ancak 1998 yılı oranına varıldığını belirtmektedir.

Evet 2003 yılında 2000 yılının başında ortaya çıktığı gibi büyük ekonomik kriz yaşanmadı. Ama bunu toplumun, dahası halkın ekonomik durumu iyileşti şeklinde yorumlamak; demagoji ve yalandan öte bir anlam ifade etmez.

Ekonomik büyümenin 1998 yılında ki büyüme oranıyla eşit olduğu söylemleri, bize çok net ve açık bir şekilde şunu gösteriyor:

Bu ekonomik büyüme söyleminden anlamamız gereken tıpkı 1998 yılındaki gibi büyüyen halkın ekonomik durumu değil, kompradorların ekonomik durumlarıdır. Demek ki bu yalan şato söyleminin arkasındaki giz, halkın daha fazla sömürülmesini kamufle etme amaçlıdır.

Bu tarihlerde ve içinden geçtiğimiz süreç açısından emperyalist ülkelerde dahi ekonominin kötüye gittiği gerçekliği orta yerde duruyorken, kalkıp ülke ekonomisi iyileşti demek için insan tıpkı Tayyip ve hükümeti gibi büyük bir yalancı ve halk düşmanı olması gerekir. Ekonomik olarak emperyalist ülkelerin kötü bir gidişat içerisinde olduğunu, devrimci politikayla – hatta az çok iktisatla- ilgilenen herkes gözlemleye bilmektedir. Durum bu merkezde olmasına rağmen, emperyalizmin yarı- sömürgesi olan bir ülkede ekonomik duruma iyidir demek için insanın emperyalizmle yarı- sömürge ülkeler arasındaki ekonomik, siyasi ve askeri ilişkileri anlamıyor olması gerekir.

Şöyle bir düşünelim: Emperyalizme bağımlı olan bir devlet her yıl emperyalist devletlerden borç para alıyor. Borçlarını ödemedi borç üstüne borç biniyor. Bu

borçları yüksek oranlarda faiz karşılığında aldığı da bir gerçektir. Borçların faiz karşılığı ödenmesini de hesaplarsak bu her yıl emperyalizme daha fazla borçlanmak demektir. Ekonomik ve mali durum böyle olunca artık orada üretim alanlarının ve bağımsız ekonominin geliştiğini düşünebilir miyiz? Elbette ki düşünemeyiz, düşünülemez. Borçlanmanın her geçen gün arttığını hem de faizle ödenmeye çalışılması halkın daha fazla yoksullaşmasını beraberinde getirir. Çünkü devlet bu borçları ve faiz yükünün acısını halkın sırtından çıkartıyor. Bu neyi getirir? Bu da hayat pahalılığını ve gelir dağılımındaki korkunç uçurumun daha fazla derinleşmesini getirir. Tüm bu ekonomik politik gerçekler halkın ekonomik olarak iyi duruma doğru değil, daha kötüye gittiğini ve gideceğini göstermektedir. Onlar var olan gerçeği gizlemek ve de yaklaşan yerel seçimlerde oy avcılığı yapmak için bu yalanlara sarılıyorlar.

Umutları yalan ve halkın örgütsüzlüğüdür

Bağımsız ve demokratik olmayan bir ülkenin ekonomik ve siyasi yönü de her zaman için (istisnai durumlar hariç) iyiye doğru değil, kötüye doğru gider.

Dolayısıyla faşist diktatörlüğün politik borozanlığını yapan hükümet ve onların ideologlarının 'ekonomi iyileşti, enflasyon düştü' vb. söylemleri gerçekleri halkın gözünden gizlemek için uydurulmuş kocaman bir yalandır. Bu söylem ancak bir kısım kompradorun ekonomik durumu için geçerli olabilir, ötesi için değil. Bu söylemlerin de fazlaca uzun ömrü olmayacaktır. Halkın alım gücündeki düşüşten dolayı fiyatlardaki artış hızının düşüşünün ömrü uzun sürmeyecektir. Halkın bilincini bulandırmak için enflasyon düştü yalanları ile gizlenmek istenen ger-

çekliği halk acı bir şekilde mutfağında yaşıyor. Bu yalan şatoları yerel seçim sonrası bir balon gibi patlayacaktır. Zam üstüne zam yapacaklardır.

Bu yalan şatolarını politik olarak deşifre etme görevi, en başta Maoist komünistlere düşmektedir. Bunun ilk ayağını da kuşkusuz Halk Savaşı'nı her cephede yükseltmek oluşturacaktır. Çünkü bu sömürücü egemen sınıflar ve onların borozanlığını yapanların bu kadar yalan ve demogoji yapmalarının nedenlerinden birisi de halkın örgütsüzlüğü; politik bilinçlerinin zayıf ve geri oluşudur. Bu, halkı örgütlemek için her zamankinden daha sıkı sıkıya görevlerimize sarılmak bilinciyle hareket etmeyi emrediyor. Bu kadar adi yalanlar karşısında hiç bir devrimci militan rahat uyumamalıdır. Çünkü bu yalanları küçümsemek ve onun karşısında duyarsız kalmak; halkı ve aynı zamanda kendisini örgütlememekle eş anlamlıdır. Bundandır ki, hiç bir Maoist militanın buna hakkı yoktur. Onun görevi halkı her bakımdan mevcut sisteme karşı örgütlemektir. Sistemden köklü kopuş için atılan her pratik adım sistemin zayıflatılmasıdır. Bu da, yani halkın bilincinde feodal-burjuva sistem karşıtı yer edinen her bir aydınlık sözcük bir yandan sistemin zayıflamasını getirirken, öte yandan halkın ve halka önderlik eden komünist partisinin çok yönlü iktidarlaşması demektir. Bunu unutmadan yürümeliyiz. □

PROGRAMDAN (2)

Geçen sayımızda ülke devrimimizin dostları ve düşmanları kimlerdir sorusunu yanıtlamaya çalışmıştık. Bu sayımızda ise yine adı geçen programın teorik bölümünde yer alan dünya ve ülke devrimimizin çelişkileri (temel çelişki, başlıca çelişkiler, baş çelişki ve baş düşman) sorununu teorik boyutuyla açıklamaya çalışacağız.

Çelişkisiz hiç bir olgudan sözedilemez. Her şeyin belli bir gelişme süreci var. Hiç bir şey birden bire ortaya çıkmaz. Her şeyin gelişme sürecinin başından sonuna kadar çelişki vardır. Özellikle de politik olgular küçük- lük ve büyüklüğüne göre tarihi gelişim süreci ve ara aşamalara bölünerek kendi bağında temel çelişki, başlıca çelişkiler ve baş çelişki gibi bir dizi çelişkiyi taşır.

DÜNYADAKİ VE ÜLKEMİZDEKİ ÇELİŞMELER (Temel çelişki, başlıca çelişkiler, baş çelişki, çelişmenin yönleri ve baş düşman) VE BUNLARIN TEORİK AÇILIMI

Geçen sayımızda ülke devrimimizin dostları ve düşmanları kimlerdir sorusunu yanıtlamaya çalışmıştık. Bu sayımızda ise yine adı geçen programın teorik bölümünde yer alan dünya ve ülke devrimimizin çelişkileri (temel çelişki, başlıca çelişkiler, baş çelişki ve baş düşman) sorununu teorik boyutuyla açıklamaya çalışacağız.

Öncelik sırasını dünyadaki çelişkiler ve bunların teorik açılımına vereceğiz. Yani genelden özgülü doğru çelişkiler sorununu ele alacağız.

A- DÜNYA ÇAPINDAKİ ÇELİŞMELE:

Dünyadaki politik çelişkileri doğru ve bilimsel bir şekilde bilince çıkarmanın yolu şüphesiz ki sözkonusu çelişkilerin beslendiği sınıfsal zemin ve süreçleri anlamakla doğrudan ilintilidir. Hangi tür politik çelişki olursa olsun eğer bu çelişki ve

çelişkilerin beslendiği sınıfsal doku ve tarihsel süreçleri, bunların diğer şeylerle diyalektik bağımlı doğru kuramazsak o zaman ne analizimiz bilimsel olur ne de çelişkileri çözmede doğru bir yöntemle sahip oluruz. Sonuç ideolojik kaos ve politik başarısızlıktan başka bir şey olmaz. Bundandır ki dünyadaki politik çelişkileri irdelerken çelişkileri sadece ekonomik, politik ve ideolojik olarak kategorize etmek yetmez. Bir başka ifadeyle gerek dünyada gerekse ülkemizde çelişki sorununu ele alırken farklı sınıflar arasında “ekonomik, siyasi ve ideolojik çelişki var” söylemi, söz konusu çelişkileri doğru analiz ettiğimiz anlamına gelmez. Bu analizi yaparken içinde bulunduğumuz süreci; bu sürecin temel çelişkisini, başlıca çelişkilerini, bu başlıca çelişkiler içerisinde hangisinin baş çelişki olduğunu, hangi güç ve güçlerin baş düşman olduğu vb gibi önemli temel noktaları da gözden kaçırmamak şarttır. Dahası, tek tek ülkelerdeki ve dünya devrim süreçlerinin ve sürecinin çelişkilerinin analizinde en önemli boyutu bu hususlar oluşturur. Bu özgün çelişkileri doğru tespit etmeyen bir parti, pratikte de söz konusu sınıf ve ideolojik akımlara karşı doğru ve başarılı bir mücadele yürütemez. Çünkü teorinin yanlış olduğu yerde pratikte de doğru adım atamazsın. Özcesi bu önemli noktaların ayrımı yapılmadan, görülmeden sınıf mücadelesinin her üç cephesinde (siyasi, ekonomik ve ideolojik) başarılı bir mücadele yürütülemez.

Doğada, toplumda ve düşünce alanındaki her şey çelişki halindedir. Çelişkisiz hiç bir olgudan sözedilemez. Her şeyin

belli bir gelişme süreci var. Hiç bir şey birden bire ortaya çıkmaz. Her şeyin gelişme sürecinin başından sonuna kadar çelişki vardır. Özellikle de politik olgular küçüklük ve büyüklüğüne göre tarihi gelişim süreci ve ara aşamalara bölünerek kendi bağrında temel çelişki, başlıca çelişkiler ve baş çelişki gibi bir dizi çelişkiyi taşır. Bütün çelişkiler bir süreci, bir olguyu ifade ettiğinden diyalektik olarak her sürecin de bir temel çelişkisi vardır. Diğer çelişmeler bu **temel sürecin şu ve ya bu boyuttaki görüngüleridir.**

Bu bilinçten hareketle öncelikli olarak dünya devrim süreci ve onun temel çelişkisi sorunu üzerinde durmamız gerekir.

1) Proleter Dünya Devrimi Srecinin Temel eli kisi

Öncelikle bu kavramın tanımını yapalım:

Temel çelişki; ekonomik, siyasi ve kültürel, yani sosyo-ekonomik bütünlük oluşturan her toplumsal sistem ve sürecin başmdan sonuna kadar devam eden ve süreç veya toplumun özsel yapısı değişmedikçe değişmeyen çelişkidir.

Başkan Mao'nun konuya ilişkin teorik açıklaması şöyle:

“Bir şeyin gelişme sürecindeki temel çelişme ve sürecin bu temel çelişme tarafından belirlenen özü, süreç tamamlanuncaya kadar kaybolmaz; ama uzunca bir süreçte koşullar genellikle her aşamada değişir. Çünkü, bir şeyin gelişme sürecindeki temel çelişmenin niteliği ve süre -

cin özü değişmemekle birlikte, temel çelişme uzunca bir süreç içinde bir aşamadan ötekine geçerken gittikçe şiddetlenir. Ayrıca temel çelişme tarafından belirlenen ya da etkilenen irili ufaklı çeşitli çelişmelerden bazıları şiddetlenir, bazıları geçici olarak ya da kısmen çözülür ya da hafifler ve bazı yeni çelişmeler doğar; bundan dolayı süreç aşamalara ayrılır.”

(abç) (Seçme Eserler Cilt:1-Sf 431)

Bu kuramsal bilgiden hareketle Maoist Komünist Partisi dünya çapındaki temel çelişkiyi programının 29. maddesinde şu şekilde ortaya koymaktadır:

“Dünya ölçeğinde emek-sermaye ilişkisi üzerinde sınıfsal ifadesini bulan burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişki, proleter dünya devrimi sürecinin temel çelişkisidir.”

Şimdi bu tespitin teorik arkaplanını detaylandıralım: Bilinmelidir ki proletarya ile burjuvazi arasındaki temel çelişki sorununun politik arkaplanında yatan neden ve niçinler doğru bir görüş açısıyla ortaya konulmadan, temel çelişki ve ondan kaynaklanan diğer önemli çelişkiler noktasında da bilimsel bir politik görüş açısına sahip olunamaz. Yoksa yaptığımız, iş olsun tespitinden öteye geçmez, geçmeyecektir.

Mao Zedung’dan da aktardığımız gibi her bir temel çelişki **başlı başına uzun bir sürece** denk düşer. Dolayısıyla, **“her toplumsal sistemin-sürecin bir tek temel çelişkisi olur”**, bilimsel kuramından hareketle proletarya ile burjuvazi arasındaki temel çelişkinin beslendiği toplum-

sal, tarihsel ve ekonomik zemini de bilmek zorundayız. O halde işe önce içinde yaşadığımız **dünya sistemini** ortaya koymakla başlayalım.

Dünya sistemi iki ana modern sınıf üzerinden şekillenmiştir. Bu ana sınıflardan biri proletarya, diğeri ise burjuvazidir. Kuşkusuz ki sözkonusu iki sınıf dışında başka sınıf ve ara sınıflar mevcuttur. Fakat bunlardan hiç biri de mevcut dünya sistemi ve süreci içerisinde **tayin edici** özelliğe sahip değildir. Özellikle de ideolojik-politik açıdan dünya devrim sistemi ve sürecine yön verecek güç ve kapasiteleri yoktur. Diğer ara sınıflar bu iki sınıftan birinin bayrağı altında birleşmek zorundadır. Uzun süre tek başına ve kalıcı bir şekilde iş yapamazlar. Biraz daha açarsak; Çağımızda diğer ara sınıfların söz konusu modern iki sınıfın taşıdığı kırmızı veya beyaz bayrak dışında ayrı bir bayrak taşımaları mümkün değildir. Ya proletaryanın dalgalandırdığı kırmızı bayrak altında ya da burjuvazinin dalgalandırdığı beyaz bayrak altında yaşamak ve saf tutmak zorunda kalırlar. Bu ara sınıfların önderliğinde devrim ve iktidarları ele geçirmek oldukça zordur. Ele geçirseler de uzun süre iktidarlarını koruyamazlar.

*“Çağımız, emperyalizm ve proleter devrimleri çağı”*dır diyoruz. Bu ne anlama gelir? Bu noktayı açtıladıktan sonra temel çelişki sorununun daha net ve berrak bir şekilde algılanmış olacağız.

Formülasyonun kendisinden de anlaşılacağı gibi çağımızın bir yönünü emperyalizm, diğer yönünü ise proletarya oluşturmaktadır.

Serbest rekabetçi kapitalizmin emperyalizm aşamasına geçmesi ve buna koşut olarak burjuvazinin devrimci barutunu tüketerek gericileşmesi, devamında ise komünist partisinin öncülük ve önderliği altında 1917 Ekim'in de Rusya'da gerçekleştirilen devrimle proletaryanın diğer emekçi sınıflarla ittifak eçirisinde burjuvaziye iktidardan alaşağı ederek kendi siyasi iktidarını kurmasıyla birlikte "serbest rekabetçi çağ" da yerini "emperyalizm ve proleterler devrimleri çağı"na bırakmış oldu.

Şüphesiz ki serbest rekabet döneminde de proletarya ile burjuvazi arasında çelişki ve mücadele vardı. Hatta 1871 Paris Komünü deneyi, Marks'ın dediği gibi "*tarih teki ilk işçi iktidarı*" olarak anılmaktadır. Fakat bu işçi iktidarı kendi bağrında bir dizi büyük politik hatalar barındırdığından uzun sürmeyerek yenilgiye uğradı.

Çağın değişmesiyle birlikte her iki sınıf yine kendi **özünü** ve **niteliğini** korumuştur. Bir başka ifadeyle çağ değişimiyle birlikte serbest rekabet döneminde temel çelişmeyi oluşturan iki sınıfın **niteliğinde** veya toplumun kapitalist **özünde herhangi bir değişiklik** **olmadı**.

Kapitalizmin serbest rekabet aşamasındaki temel çelişkisinin her iki kutbunu oluşturan emek ile sermaye sınıflarını birinci derecede temsil eden iki sınıf (burjuvazi ve proletarya) emperyalizm ve proleter devrimler çağında da varlığını korumuştur. Sadece varlıklarını korumakla kalmadılar. Az önce de belirttiğimiz gibi öz ve niteliklerinde de bir değişiklik **olmadı**. Fakat bu iki sınıf arasındaki çelişki

eskisi gibi kalmadı. Şiddetlendi.

"...serbest rekabet çağının kapitalizmi emperyalizm aşamasına ulaştığında, temel çelişmeyi oluşturan iki sınıfın, yani proletarya ile burjuvazinin sınıf niteliğinde ya da toplumun kapitalist özünde bir değişme olmadı. Ama bu iki sınıf arasındaki çelişki şiddetlendi, tekelci sermaye ile tekelci olmayan sermaye arasındaki çelişme doğdu, sömürgeci devletler ile sömürgeler arasındaki çelişme şiddetlendi, kapitalist ülkeler arasında onların eşit olmayan gelişmelerinden doğan çelişme özel bir keskinleşme gösterdi ve böylece kapitalizmin özel aşaması, emperyalizm aşaması ortaya çıktı." (abç) (age.Sf,431-Mao)

Proletarya, 1848 Komünist Manifesto'nun yayımlanmasından sonra artık kendi bilimsel dünya görüşü altında adım adım politik örgütlenmesini de yaratmıştır. Bu tarihten sonra ulusal ve uluslararası düzlemde 1.Enternasyonal örgütü (1863) ve tek tek ülkelerde komünist partiler doğup yaygınlaştı. Böylelikle proletarya, her geçen gün gericileşip saldırganlaşan burjuvazi karşısına artık kendi öncü ve önder partisi olan komünist partileri ve örgütlerin bayrağı altında çıktı. 1870'lerin başında tekelci aşamasını tamamlayan kapitalizm ve onun temsilcisi tekelci burjuvazi 1800'li yılların başında siyasi gericiliğini daha da azgınlıştırarak işçi sınıfına karşı açıktan saldırıya geçerek katliamlara başlamıştır. Ki aynı tarihsel kesitte işçi sınıfının Paris Komünü deneyi vardır. İşçi sınıfı, 1848 Komünist Manifestonun doğuşu ve onu takip eden

yıllarda büyük işçi ayaklanmaları, Paris Komünü ve en son 1917 Ekim devrimiy-
le birlikte pratik olarak kendi siyasal ikti-
darına kavuşmuştur. Konumuz işçi sınıfı
ve burjuvazinin politik tarihçesini irdele-
mek değil. Biz sadece bir kez daha bu iki
sınıftan birisinin (burjuvazi) adım

adım devrimci barutunu tü-

ketip gericileştiğini, diğer

sınıfın (proletarya) ise gelişki

bu gericileşmeye sürecin belli bir aşamasında or-

karşıt olarak her ge- taya çıkmaz. Tam tersine sürecin

çen gün daha bir başından sonuna kadar devam eder.

devrimcileştiğine Yani temel gelişki süreç değişmedikçe

vurgu yapmak ist- değişmez. Yeni bir süreçte ise yeni bir te-

dedik. mel gelişki ortaya çıkar. Her süreç kendi

Dolayısıyla gerek teorik ge- içinde karmaşık gelişkiler barındırır. Kar-

gerekse pratik ba- maşık şeyin gelişme sürecinde birçok geliş-

kımdan çağımızın de her gelişkinin büyüklüğü ve etki gücü

en devrimci ve en aynı olmaz. Dolayısıyla bu karmaşık geliş-

ilerici kiler içerisindedir bir de başlıca geliş-

sınıfını prolet- kiler mevcuttur.

tarya ve onun başını

çektiği emek cephesi sınıf-

lar temsil ederken, en gerici sı-

nıf ve sınıfların başını ise sermayenin

(tekerci) bir numaralı temsilcisi burjuva-

zi (tekerci) çekmektedir.

Proletaryanın başını çektiği emek

cephesinde yer alan diğer sınıf güçleri

köylülük, küçük burjuvazi ve orta (milli)

burjuvazidir. Emperyalist burjuvazinin

başını çektiği diğer sınıf güçleri ise tekerci

burjuvazi, büyük toprak ağaları ve

komprador bürokrat burjuvalardır.

Kapitalizmin serbest rekabet aşama-

sından emperyalizm aşamasına geçmesi,

burjuvazinin devrimci-ilerici barutunu tü-

keterek gericileşmesi ve en önemlisi de
komünist partisinin öncülüğünde ve ön-
derliği altında proletaryanın 1917 Eki-
mi'nde devrimi gerçekleştirme sürecinden
sonra **iki sınıfı** temsilen **iki farklı dünya-
ya ait politik sistem ve sistemler** daha net
ve berrak bir şekilde ayrılmış oldu.

Her

sürecin tek bir temel

gelişki olur. Temel gelişki

sürecin belli bir aşamasında or-

taya çıkmaz. Tam tersine sürecin

başından sonuna kadar devam eder.

Yani temel gelişki süreç değişmedikçe

değişmez. Yeni bir süreçte ise yeni bir te-

mel gelişki ortaya çıkar. Her süreç kendi

İçinde karmaşık gelişkiler barındırır. Kar-

maşık şeyin gelişme sürecinde birçok geliş-

de her gelişkinin büyüklüğü ve etki gücü

aynı olmaz. Dolayısıyla bu karmaşık geliş-

kiler içerisindedir bir de başlıca geliş-

kiler mevcuttur.

Emperyalizm ve proleter

devrimleri çağının açıl-

masıyla birlikte daha

belirgin ve net bir şe-

kilde kendisini orta-

ya koyan burjuvazi

ve proletarya aynı

zamanda bu çağın

her iki kutbunun

da **tayin edici** sı-

nıfları olarak bu sü-

rece damagasını

vurmaktadırlar.

Burjuvazisiz pro-

letarya, proletaryasız

burjuvazi olmaz. Ki dün-

yadaki bütün ülkelerde prole-

tarya ile burjuvazi arasında çelişki

mevcuttur. Fakat bu, her ülkede temel ve-

ya baş çelişkidir anlamına gelmez, gel-

memelidir. Aynı gerçeklik emperyalizm

ve proleter devrimler çağı devam ettiği

müddetçe de devam edecektir. Yani, bu

süreç değişmedikçe temel çelişki de de-

ğişmeyecektir. Dünya savaşlarının çık-

ması durumunda bile bu temel çelişki yi-

ne varlığını ve hükmünü sürdürecektir.

Çünkü **bir süreç** içerisinde birden fazla

temel çelişki olamaz. Ancak bu temel çe-

lişkiden doğan bir dizi irili ufaklı çelişki-

den sözedilebilir. Bazı oportünist kü-

çük burjuvalar her ne kadar bir süreçte

birden fazla temel çelişki tespitine gitmiş olsalar da, ancak bu, onların doğru düşüncüklerini değil, tam tersine teorik cehaletlerini ortaya koyuyor. Mao'nun kimi makalelerinde yer yer "emperyalizmle Çin ulusu arasındaki veya feodalizmle geniş halk yığınları arasındaki çelişkiyi temel çelişki" olarak söz etmesinden hareketle bir anda, bir toplumda ve bir süreçte iki temel çelişki tespiti yapmaya kalkışanlar, bu düşünce yöntemiyle ancak içinde bulundukları büyük teorik açmaz ve siyasal miyopluklarını gizlemeye çalışırlar.

Mao'nun **temel çelişki** konusunda söylediklerini yukarıda ortaya koyduk. Aktardığımız iki durum için ancak baş çelişki tespitine gidilebilir. O da bir anda olmaz. Çünkü bir anda birden fazla baş çelişki tespitine de gidilemez. Sürecin farklı aşamalarına göre baş çelişki değişebilir. Dolayısıyla da buna uygun tespit yapılır, yapılmak zorundadır. Örneğin; fiili işgalin olduğu koşullarda emperyalizm ile ülke arasındaki çelişki baş çelişki olur. İşgalin olmadığı günümüz koşullarında (yarı-sömürge de olsa) ise feodalizmle geniş halk yığınları arasındaki çelişki baş çelişki olarak tespit edilir.

Bazı ülkelerde temel çelişki olan aynı zamanda baş çelişki olabilir mi? Evet olabilir. Örneğin fiili işgalin olmadığı emperyalist ülkelerde proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişki sadece temel çelişki olma özelliğini taşımaz. Aynı zaman da baş çelişkidir de. Fakat **işgal koşullarında** (2. dünya savaşı döneminde Fransa'da olduğu gibi) temel çelişki **özünde** aynı kalmakla birlikte, baş çelişki değişir.

Benzer durum dünya çapındaki temel çelişki için de geçerlidir. Şöyle ki; mevcut görelî ve sahte barış şartlarının yerine savaş etmenlerinin ağırlıkta olduğu veya bir dünya savaşının çıkması koşullarında, o durumda yine temel çelişki **özü ve niteliğini** korumakla birlikte baş çelişki değişir. Bu vb noktaların detayına dünya çapında baş çelişki sorununu ele aldığımız başlık altında gireceğimizden geçiyoruz.

Kısacası, tüm bu gerçekliklerden dolayı dünya çapında temel çelişki tespiti yapmayı doğru bulduk. Ve bu siyasî tarihsel nesnellikten hareketle de, yani bir yandan emeği öte yandan ise sermayeyi **birinci derecede** temsil eden (ideolojik-politik ve örgütsel alanda) proletarya ile burjuvazi sınıfı arasındaki çelişkiyi **temel çelişki** olarak saptadık.

Konumuzla bağıntılı olarak bu iki çelişik yönden ana-egemen olan burjuvazi, ikincil ve bağımlı olan yönün ise proletarya olduğunu belirtelim. Her çelişkinin mutlak bir şekilde bir ana, bir de ikincil yönü vardır. Denge ve eşit gelişme teorisine karşı çıkmalıyız. Ki yazımızın akışı içerisinde çelişkinin ana ve ikincil yönlerine ilişkin kapsamlı bir teorik açılım getirmeye çalışacağız.

Buraya kadar özetleyecek olursak;

Her sürecin tek bir temel çelişkisi olur. Temel çelişki sürecin belli bir aşamasında ortaya çıkmaz. Tam tersine sürecin başından sonuna kadar devam eder. Yani temel çelişki süreç değişmedikçe değişmez. Yeni bir süreçte ise yeni bir temel çelişki ortaya çıkar. Her süreç kendi içinde karmaşık çelişkiler barındırır.

Karmaşık şeyin gelişme sürecinde birçok çelişki vardır. Ama bu karmaşık süreç içerisinde her çelişkinin büyüklüğü ve etki gücü aynı olmaz. Dolayısıyla bu karmaşık çelişkiler içerisinde bir de **başlıca çelişkiler** mevcuttur. Ayrıca bir tek süreç ama bu tek süreç bir çok **aşamaya** ayrılabilir. İşte bu sürecin her aşamasında temel çelişki değişmez ama baş çelişki değişir.

Çelişmenin ana ve ikincil yönlerini tespit etmeyi gözden kaçırmamalıyız.

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağı süreci devam ettiği müddetçe sözünü ettiğimiz temel çelişki değişmeyecek, fakat baş çelişki değişir, değişebilir. Barış aşamasındaki baş çelişki ile dünya savaşı koşullarındaki baş çelişki bir ve aynı olamaz. Nitekim dünya savaşı koşullarında baş çelişki değişti, değişmek zorundadır.

2) Dünya'daki Başlıca Çelişkiler

Dünya çapındaki başlıca çelişkilere ilişkin programın 29. Maddesinde şu tespit yer verilmektedir:

"...Bu sürecin çelişkileri içinde öne çıkan diğer başlıca çelişkiler; kapitalist-emperyalist ülkelerde proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişki, emperyalist devletlerin kendi arasındaki çelişki, emperyalizm ile ezilen dünya halkları ve ezilen uluslar arasındaki çelişkidir."

Bunlar, dünya sistemindeki başlıca çelişkilerdir.

Çağımız emperyalizm ve proleter devrimleri çağı olduğunu belirttik. Bu çağ başlı başına uzun bir süreci kapsadığı gibi aynı zamanda bu sürecin içerisinde dünya gündemini önemli derecede etkileyen bir çok önemli başlıca çelişki mevcuttur. Süreç karmaşık çelişkilerle doludur. İşte bu karmaşık çelişkilerden öne çıkan başlıca çelişkiler programdan alınıldığıımız çelişkilerdir.

Yeri gelmişken hatırlatmakta fayda görüyoruz:

Ekim devrimi ve arkasından daha çok da 1940'lı yıllar boyunca gerçekleşen demokratik-sosyalist iktidarlarla birlikte oluşturulan sosyalist kampın (Varşova Paktı diye bilinir) doğmasıyla birlikte emperyalist kamp ile sosyalist kamp arasındaki çelişkinin de başlıca çelişkiler içerisinde ele alındığını belirtmek isteriz. Bu çelişkiden günümüzde söz etmek mümkün değildir. Çünkü başta Sovyetler Birliği olmak üzere söz konusu kamp içerisinde yer alan bütün devletler bir bir karşı-devrim safına iltihak ettiler. Hepsinde de burjuvazi tekrar iktidara geldi. Dolayısıyla Varşova Paktı önce sosyalist niteliğini yitirdi, süreç içerisinde ise tümünden ortadan kalktı. 1960'lı yılların sonuna doğru sosyalist niteliğini yitiren Sovyetler Birliği, Varşova Paktı'nı tamamıyla kendi sosyal emperyalist emelleri için kullandı. O tarihten kendisini feshettiği 1990'lı yılların başına kadar da bu kamp hep Rus sosyal emperyalizminin çıkarları için kullanılmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti ve Arnavutluk'un bu kamptan daha

önceki (1970’li yıllar öncesi) yıllarda ideolojik ve politik nedenlerle yürüttükleri haklı eleştiriler sonrasında çekildiğini de not düşelim.

Bir kez daha hatırlatmak isteriz ki günümüzde demokratik veya sosyalist bir devletten söz edemeyiz. Geçmişin demokratik-sosyalist ülkelerinin tümünde burjuvazi iktidardadır.

Kısacası, tüm bu gelişmeler sonrası sosyalist kamp diye bir oluşumdan söz edilemeyeceğine göre sosyalist kamp ile emperyalist kamp arasında bir çelişkidende sözetmek mümkün değil.

TKEP-L gibi bazı statik ve dogmatik

Önce şu noktayı hatırlatalım; Kapitalist ülkeler kavramından, “her kapitalist ülke aynı zamanda emperyalist ülkedir” yönlü zorlama bir sonuç çıkarılmasının doğru bir anlayış olmayacağının altını çizmek isteriz. Bu kavramdan anlaşılması gereken şudur; gerek emperyalist aşamaya varmış olsun gerekse varmamış olsun kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu gerçekliktir. Yoksa emperyalist olmayıp kapitalist üretim biçiminin hakim olduğu ülkelerin hepsi de emperyalist devletlere yarı-bağımlı (yarı-sömürge) durumdadırlar.

küçük burjuva örgüt ve partiler her ne kadar Rusya, Çin, Küba, Kuzey Kore gibi ülkeleri hala “sosyalist” olarak nitelendirmiş olsalar da, ancak gerçekler hiç de öyle değil. İsmi aktardığımız ülkelere Rusya’nın egemen yönetici sınıfları dahi “biz artık sosyalist değiliz” diye açıktan sosyalizme lanet yağdırmalarına rağmen, bizim ultra-dogma küçük burjuva örgüt “hayır siz sosyalistsiniz” diye ısrar etmektedir.

Bu kısa notu düştükten sonra tekrar konumuza dönebiliriz.

Programdan alıntıladığımız başlıca çelişkiler üzerinde duralım:

Programın işaret ettiği başlıca çelişkilerin hepsi de “emperyalizm ve proleter devrimler çağı” devam ettiği müddetçe önemli **başlıca çelişkiler** olarak varlığını sürdürecektir. Bu çelişkilerin dünyamızın politik gündemlerini nasıl da önemli derecede etkilediğine dair gelişmeler üzerinde kısa da olsa duralım.

a) Kapitalist-Emperyalist Ülkelerde Proletarya İle Burjuvazi Arasındaki Çelişme

Öncelikle proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkinin başlıca çelişkiler içerisinde gösterilmesinin **sadece** kapitalist-emperyalist ülkelere özgü olmadığını, aksine, bütün ülkeler için (söz konusu ülkeler sosyalist bile olsa) geçerli olduğunu ve varolacağını vurgulamak isteriz. Ülkelerin sosyo ekonomik yapısı, ister kapitalist veya emperyalist, ister yarı-feodal sömürge veya yarı-feodal yarı-sömürge olsun ya da demokratik-sosyalist

olsun, fark etmez, tüm ülkelerde proletarya burjuvazi arasındaki çelişki sıradan bir çelişki olmayıp **önemli başlıca çelişki** olma özelliğini taşımaktadır, taşıyacaktır.

Ancak, proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkinin başlıca çelişki olarak bütün dünya ülkeleri için geçerli olması gerçekliği, bu çelişkinin her ülke için **aynı anda temel veya baş çelişki olduğu ve olacağı** anlamında yorumlanamaz, yorumlanmamalıdır.

Bu çelişkinin dünya çapındaki başlıca çelişkiler içerisinde sayılmasının ana nedeni, emperyalizm ve proleter devrimler çağı devam ettiği sürece dünyanın **bütün** ülkelerinde mevcut toplumsal-siyasal çelişkiler içerisinde **önemli yer** tutması gerçekliğidir. Daha açık bir deyişle emperyalist veya kapitalist, hatta sosyalist sistemler var olduğu sürece proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişki kimi ülkelerde temel ve aynı zamanda baş çelişki olarak, kimi ülkelerde ise başlıca çelişki olarak kendisini gösterecektir.

Bir kez daha bu çelişkinin kapitalist-emperyalist ülkelerde fiili işgal dönemleri dışında temel veya baş çelişki, özellikle de **baş çelişki** olacağını vurgulamak isteriz. Bu nokta önemlidir. Dolayısıyla üzerinde durmak ihtiyacıdır.

Önce şu noktayı hatırlatalım; Kapitalist ülkeler kavramından, "her kapitalist ülke aynı zamanda emperyalist ülkedir" yönlü zorlama bir sonuç çıkarılmasının doğru bir anlayış olmayacağını altını çizmek isteriz. Bu kavramdan anlaşılması gereken şudur; gerek emperyalist aşmaya varmış olsun gerekse varmamış ol-

sun **kapitalist üretim ilişkilerinin hakim** olduğu gerçekliğidir. Yoksa emperyalist olmayıp kapitalist üretim biçiminin hakim olduğu ülkelerin hepsi de emperyalist devletlere yarı-bağımlı (yarı-sömürge) durumdadırlar. Bu gerçeklikten hareketle konumuza ilişkin tartışmaları biraz daha derinleştirelim.

Proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkinin hem temel hem de baş çelişki olarak hükmünü sürdürdüğü emperyalist ülkelerde, proleteryanın tekeli burjuvaziye sosyalist devrim yöntemiyle devirip iktidarı ele geçirmesi demek, aynı zamanda temel çelişkinin değişmesini de beraberinde getirecektir. Çünkü sosyalist devrimle eski süreç kapanıp yeni bir süreç başlamıştır. Bu devrimle birlikte çelişkinin ana ve ikincil yönleri de yer değişir. Sosyalist devrim sonrası süreçte çelişkinin ana yönü proletarya, ikincil yönü ise burjuvazi olacaktır.

Burada gözden kaçırılmaması gereken kilit noktalardan birisinin de devrimle birlikte proleterya ile burjuvazi arasındaki çelişkinin çözüldüğü veya ortadan kalktığı değil, yine aynı çelişkinin varlığını (nitelik değiştirerek) koruduğu, çelişkinin ana yönünün ise değiştiği gerçekliğidir. Bu durum hem gözden kaçırılmamalı, hem de birbiriyle karıştırılmamalıdır. Önemli bir husustur.

Görülmesi gereken diğer önemli ikinci bir nokta ise devrimle birlikte çelişkinin ana ve ikincil yönlerinin yer değiştirmiş olması gerçekliği olmalıdır.

Bu iki önemli kilit noktayı gözden kaçırdık mı sosyalizmin sorunlarına doğru yaklaşmamış olacağız.

Yarı-sömürge kapitalist ülkelerde ise durum farklıdır.

Bu gibi ülkeler bağımsız değil, yarı bağımlıdır. Dolayısıyla bu gibi ülke devrimlerinin gündeminde **bağımsızlık** sorunu da vardır.

Bu bağlamda bu gibi ülkelerin devrim sürecinin önünde **en büyük** engeller emperyalist ülkelerde olduğu gibi sadece tekeli veya gerici komprador burjuvazi değil aynı zamanda emperyalizmdir de. Varsa feodal büyük toprak ağaları sınıfı onlar da bu ülke devriminin veya üretici güçlerinin önünde engel güçtür. Sistemin kendisi yarı-sömürge kapitalist. O halde bu sistem ve sürecin temel çelişkisi de emperyalizm ve işbirlikçi kapitalizm(bu bağlamda komprador kapitalizm) ile geniş halk yığınları arasındaki çelişkidir. Çünkü ilerici üretici güçlerin önünde engellik teşkil eden üretim ilişkisinin temsilcisi durumundaki güçler emperyalizm, komprador kapitalizm ve varsa feodalizmdir. Ama emperyalist ülkelerde öyle değil. O gibi ülkelerde üretici güçlerin önünde engellik teşkil eden **sadece tekeli ci kapitalizm** ve tekeli burjuvazinin iktidarındır. Bundandır ki emperyalist ülkelerde temel çelişki ile baş çelişki aynıdır.

Fakat yarı-sömürge kapitalist ülkelerde gerek temel çelişki gerekse baş çelişki emperyalist ülkelerdeki gibi değil. Farklıdır. Buralardaki baş çelişki yarı-sömürge kapitalist toplumun temel çelişkisinden kaynaklı bir dizi önemli çelişki içerisinde en etkili ve çözülmesi durumunda diğer çelişkilerden bir kısmını çözecek, kimisini ise öne alacak baş çelişki ise gerici komprador **burjuvazi ile geniş halk yığınları arasındaki çelişmedir**. Bu çeliş-

menin **sınıfsal özünü ise burjuvazi ile proleterya arasındaki çelişme** oluşturmaktadır. Fiili işgalin olmadığı koşullarda sözkonusu çelişki baş çelişki iken, işgalin olduğu koşullarda ise temel çelişki aynı kalmakla birlikte baş çelişki değişerek emperyalizm ile ulus arasında olur. Yani milli çelişme baş çelişme olur. O durumda milli devrim gündeme gelir. Diğer dönemlerde ise sosyalist devrim gündemdedir.

Bu gibi ülkelerde sosyalist devrimle milli devrimin kopmaz bir şekilde birbirine bağlı olduğunu asla unutmamalı. Temel çelişki boyutuyla bu ülke devrim sürecini tanımlayacak olursak anti-emperyalist, anti-kapitalist (komprador) devrimdir. Bunun siyasi düzlemdeki ifadesi ise **Milli Sosyalist Devrim'dir**.

Çünkü bu gibi yarı-sömürge kapitalist ülkeler için sadece sosyalist devrim geçerli değil. Bu ülkeler emperyalizm tarafından ekonomik ve siyasi olarak sömürölüp bağımlı hale getirildiklerinden dolayı milli devrim diye bir sorunları da vardır.

Bu durumda olan onlarca kapitalist ülke vardır. Hepsi de şu veya bu şekilde büyük emperyalist devletlerin yarı-sömürgesi durumundadır. Dolayısıyla kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu bu gibi yarı-sömürge ülkelerde sadece **gerici işbirlikçi kapitalizm** ve onun burjuva iktidarı hedef alınmaz. Bu ülkelerin mevcut iktidarları (ister faşist isterse gerici nitelikte olsun) ve hakim sınıflarının hepsi şu veya bu emperyalist devletin uşağı ve işbirlikçisidir.

Konumuzla bağıntılı olarak önemli bir noktaya daha dikkatleri çekmek istiyoruz:

Sözkonusu ülke devrimlerinin önünde en büyük engel güçlerden birisi de emperyalizm olsa da, bu, adı geçen ülkelerde devrim yolunun “kırdan şehire doğru” bir rota izleyeceği tezini getirmez. Çünkü bu gibi ülkelerde baş çelişki feodalizm ile geniş halk yığınları arasında değil, burjuvazi ile proletarya arasındadır. İşgal koşullarını bu durumla karıştırmamak gerek. Çünkü fiili işgal koşullarında zorunlu olarak kırdan şehire doğru savaş rotası izlenecektir. Ama işgalin olmadığı koşullarda şehirlerden kırlara doğru savaş başlatılır. Unutmayalım ki kırlardan şehirlere doğru başlatılan her savaş da Halk Savaşı olarak nitelendirilemez. Bunun için komünist partisinin öncülüğü ve önderliği şarttır. Halk Savaşı nedir, ne değildir ve hangi ülkeler için geçerli olur, şeklindeki soru ve sorunların yanıtını birinci sayımızda detaylı bir şekilde ortaya koymuştuk. Dolayısıyla aynı şeyleri tekrar etmeyeceğiz.

Her baş çelişki tespiti, aynı zamanda, kendine uygun mücadele ve örgüt biçimleri ile çözülebilir. Baş çelişki olarak proletarya ve burjuvazi arasındaki çelişki tespit edildiği durumda, doğal ve kaçınılmaz bir sonuç olarak örgütlenmede de köylük alanlara değil, şehirlere ağırlık vermek gerekir. Yoksa tutarsızlık olur. Gerek emperyalist, gerekse emperyalizme bağımlı yarı-sö-

mürge kapitalist ülkelerde yapılması gereken budur.

Bizimki gibi ülkelerde ise durum farklıdır; çünkü baş çelişki farklıdır. İşgal ve sömürge koşulları dışında kırlık alanlarda savaşın başlatılmasının esas nedeni örgütlenmede köylülere ve köylük alanlara ağırlık verilmesinden kaynaklıdır. Bunun nedeni de gündemimizde olan toprak devrimi sorunu gerçekliğidir. Toprak sorunu ise feodalizmin tasfiye edilmemesinden kaynaklıdır. Bilindiği gibi toprak sorunu esas olarak yoksul ve orta köylülüğün sorunudur. Daha açık bir deyişle feodal üretim ilişkisinin (bundan katı bir feodalizm anlaşılmamalıdır) hakim olduğu ülkelerde baş çelişki feodalizmle geniş halk yığınları arasındadır. Bu da köylülüğün sorunudur. Dolayısıyla önümüzdeki yakın devrim tipi toprak devrimidir.

Yoksa köylük alanlarda savaşın başlatılması ancak işgal ve sömürge koşullarında olur. Köylülüğün temel güç olarak değerlendirilmesinin ana nedeni de yine toprak devrimi sorunundan kaynaklıdır. Aksi anlayışlarla, yani bir yandan “ülke kapitalisttir” demek, ama öte yandan ise köylük alanlarda örgütlenme ve mücadele esastır diye bir tespit yapmak, bilimsel bir anlayış olmaz. Bu, oportünizmin daniskası olur. Önce hangi çelişkiyi çözmek istiyorsan örgütlenme ve mücadele biçiminde de esas olarak o alana ağırlık vermek zorundasın. Tutarlılık

budur. Teori ve pratik bütünlüğü ancak böyle sağlanır. Ters durum, kafanın bir tarafta durup, ayakların ise diğer bir tarafta yürümesi demektir. Ki bu da “somut şartların somut tahlili” demek olan Marksizmin ruhunu reddeden eklektik oportünizmden başka bir şey olmaz.

Bilindiği gibi yoldaş Kaypakkaya sonrası uzun yıllar kırsal alanlara ağırlık verilmedi. Bir yandan kırsal alanlar esas diyoruz, fakat öte yandan örgütlenmede ağırlık şehirlere veriliyordu, verilmekteydi. Öyle ki bu yanlış taktik **çizgiler** sonucu bütün yenilgileri veya ağır darbeleri (esasını) önce şehirlerde aldık.

Başkan Mao, kapitalist ülkeler ile yarı-feodal, yarı-sömürge ülkelerdeki mücadele ve örgüt biçimlerinin **bir ve aynı** olmadığına dair çok net ve berrak biçimde tezler ileri sürmektedir. Şüphesiz ki bu **ayrımaya keyfi bir şekilde gitmedi**. Ülkelerin sosyo-ekonomik yapılarının farklı nitelikte olmasından hareketle gitti. Bundandır ki, yani Mao’nun yarı-feodal yarı-sömürge ve yarı-feodal sömürge ülkeler için **“özünde uzun süreli köylü savaşıdır”** dediği Halk Savaşı teorisini götürüp dünyanın bütün ülkeleri için savunanların veya savunmaya kalkışanların Mao’nun Halk Savaşı teorisini yeterince bilince çıkardıklarını, ne yazık ki, söyleyemeyiz. Aksi halde Halk Savaşı sadece bir askeri savaş bilimi derekesine indirgenmiş olur. Ki bu da Halk Savaşı’nın ideolojik-politik ve örgütsel özünde yatan Maoist parti önderliğini, toprak devrimi sorununun öncelikli olarak çözülmesi gereken sorun

olduğunu, kurtarılmış bölgeler, kızıl siyasi üsler, halkın birleşik cephesi, köylülüğün temel güç olarak belirlenmesi, ordu örgütlenmesinin esas alınması ve ordu birleşiminin esasını köylülüğün oluşturması vb gerçekleri gözden kaçırmak, inkar etmek ve görmezlikten gelmektir. Bu ise, Halk Savaşı’nın siyasi çizgisini kuşa çeviren ve onu sadece silah patlatan ne idüğü belirsiz bir savaş derekesine indirmek olur. Başka bir şey değil!

Halk Savaşı, **sadece** halkın katıldığı bir savaş olarak da telakki edilemez. Bilindiği gibi geçmişte TDKP gibi küçük burjuva oportünist örgütler Mao’nun Halk Savaşı teorisinin içini boşaltarak *“halkın katıldığı savaş Halk Savaşıdır”* deyip işin içinden çıkıyorlardı. Oysa o yaman halk savaşçıları(!) daha sonra Mao’ya ait ne varsa hepsini bilinçlerinden silmekle yetinmediler, daha da ileri gittiler. Bugün aynı küçük burjuva akımların devamcıları ise “İhtilal” kelimesinin yanından geçmeye bile cüret etmemektedirler. Teröre karşı olma adı altında “şiddetin her türüne karşıyız” diye pankart açtılar. Bununla ideolojik olarak ne kadar da sisteme entegre olduklarını kanıtladılar. Dahası, kendi gazetesinde Nepal Komünist Partisi (Maoist)’i “terörist” diye nitelendirenlerle özel olarak röportaj yapmak kadar da cüretli davrandılar.

Niyetleri sorgulamıyoruz. Anlayışlar üzerinde duruyoruz. Ülkemizde ve UKH içerisinde Halk Savaşı’nı savunan ve kendisini Maoist olarak nitelendiren bazı parti, grup ve bireyler doğrudan ve açıktan olmasa da ancak dolaylı olarak bir yandan Halk Savaşı’nı, öte yandan ise

Dev-
letler arası geliş-
kilerin sadece emper-
yalist-kapitalist devletler
arasında olduğunu iddia et-
mek yanlış ve yanıltıcı olur.
Bizim burada üzerinde durduğumuz emperyalist devletler arası
çelişkinin dünyanın ekonomik, po-
litik, askeri ve kültürel gündemini
önemli derecede etkilediği, bu geliş-
kilerin hayatın her alanına olum-
suz bir şekilde yansıdığı, dahası bu
gelişmelerin bir dünya savaşına
bile yol açtığı gerçekliğinden ha-
reketle başlıca gelişmeler içeri-
sinde tespit ettik. Yoksa yarı-
sömürge devletler arasın-
da da gelişme mevcuttur.

ülkenin kapitalist oldu-
ğunu savunmakta-
dırlar. Dedğimiz
gibi bunu, he-
nüz açıktan
yapmıyorlar.
"Ülke kapi-
talisttir
ama buna
rağmen
Halk Sa-
vaşı ge-
çerlidir"
tezini açık-
tan dillen-
dirmiyorlar.

Ülke için
"kapitalist ama
Halk Savaşı ge-
çerlidir" tezini sa-
vunanlar, bu tezlerini

dürüst ve açık bir şekilde ortaya koyma-
lıdır. Bunu yaparken de demokratik
devrimin değil, sosyalist devrimin gün-
demde olduğunu savunmak zorundadırlar.
İç tutarlılık bunu zorunlu kılar. Halk
Savaşı teorisinin arkasına gizlenerek,
bir başka deyişle önce örgüte-tabana
Halk Savaşı'nın **sadece** bizimki gibi **ya-
rı-feodal üretim ilişkisinin hakim** ol-
duğu ülkeler için geçerli olmadığını, **ka-
pitalist-emperyalist ülkeler için de ge-
çerli olduğu tezini kabul ettireceksin,**
sonra ise arkasından ülkeye kapitalist
deyip işi kotarmaya çalışacaksın, bu
tutum, asla dürüst bir yaklaşım olamaz.

Yine aynı şekilde bir yandan kapita-
list üretim ilişkileri hakimdir derken öte

yandan "demokratik (toprak) devrim
gündemdedir" diye bir tezi savunmak da
dürüst ve bilimsel bir yaklaşım değildir.

Sağa sola oportünistçe manevra yap-
madan dürüst ve açık bir şekilde "ülke
kapitalisttir, dolayısıyla demokratik
devrim değil, sosyalist devrim gündem-
dedir" yönlü görüşleri ortaya koymalı-
dırlar. Halk Savaşı tezinin arkasına giz-
lenerek ülkeyi "kapitalist" olarak nite-
lendirmek, oportünizmin daniskasıdır.
Veya önce Halk Savaşı "yarı-sömürge
kapitalist ülkeler için de geçerlidir" tezi-
ni örgüte kabul ettirmek sonra ise "ülke
kapitalisttir" tezini resmileştirmek gibi
açıkça değil, kapalı hareket etmek tu-
tumları, proletaryanın değil burjuvazi ve
küçük burjuvazinin izlediği siyaset tar-
zıdır. Çünkü onlar kendi örgütüne ve ta-
bana karşı hileci bir şekilde yaklaşırlar.

Bu konuda, yani "hiç bir ülke ve
sosyo ekonomik yapı **ayrımı** yapmadan
bütün ülkeler için Halk Savaşı geçerli-
dir" tezini savunan grup veya örgüt sa-
dece TKP(ML) Maoist Merkez'dir.

Özcesi, Mao'nun Halk Savaşı tezi-
nin içini bu denli boşaltarak savunmak,
niyet ne olursa olsun Halk Savaşı'nı
reddetmektir. Dahası bu, ülkedeki dev-
rim mücadelesinde faaliyetlerde ve ör-
gütlenmede köylük alanları esas almak-
tan kaçıştır. Dahası bu, Maoist Partiler
önderliğinde yürütülen ve yürütülecek
olan Halk Savaşı'nın özgün mücadele,
örgüt ve savaş biçimi olan Köylü Geril-
la Savaşından kaçışı getirir. **Çünkü ül-
keyi kapitalist gördün mü iç tutarlılık**
açısından mücadele ve örgütlenme bi-

çinlerinde de esas ağırlığı köylük alanlara değil, şehirlere vermek gerekir. Bu, kadrosundan askeri gücüne ve oradan da örgütsel kurumlara kadar böyle olmak zorundadır.

Bu yanlış ve hatalı oportünist tezlerle karşı oldukça uyanık olunmalı. Bu tezler, yakm vadede olmasa da orta ve uzun vadede Maoist Hareketin (bununla tüm Maoist parti ve örgütleri kastediyoruz) tasfiyesini getirir. Çünkü Halk Savaşı, kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu ve bunun sonucu olarak da sosyalist devrimin gündemde olduğu yarı-sömürge kapitalist veya emperyalist ülkeler için geçerli bir tez değildir. Kaldı ki bu konunun teorik mucidi ve aynı zamanda uygulayıcısı olan Mao da, “Halk Savaşı kapitalist veya emperyalist ülkeler için geçerlidir” diye tek bir söz yoktur.

Unutulmamalıdır ki her parlayan şey altın değildir. Halk Savaşı her ülke için geçerli olsaydı, o zaman “Halk Savaşı’nı başlattık” diye tarihi bir gün olmazdı. Ya da Halk Savaşı’nı götürüp savaşımsız mücadeleyle aynı tutmak demek ona karakterini veren ideolojik-siyasi önderlik ve savaş özelliklerini anlamamak demektir. Savaş ile mücadele aynı şeyler değildir.

Mücadele geniş kapsamlıdır. Mücadele kanlı-kansız, barışçıl barışsız her tür yöntemi içine alır. Ama savaş öyle değil. Savaş, siyasetin en üst (şiddet) araçlarla devamıdır. İsmi üzerinde Halk Savaşı. Daha açıkçası burada halkın mücadelesi denilmiyor, Halk Savaşı deniliyor. O halde isminden de anlaşılacağı gibi ortada bir savaş ve onun mücadelesi ve örgütlenme özgünlükleri var. Bir başka deyişle Halk Savaşı kavramı, mücadele biçimlerinin farklı nitelikteki bir özgünlüğünü ifade etmiyorsa bunu niçin Halk Savaşı olarak adlandırıyoruz.

Halk Savaşı’nın ideolojik-politik önderliğini bir kenara bırakalım. Onun kendi içinde üç ayrı aşamasının (savunma, denge ve saldırı), olduğunu dahi kabul edersek o zaman kapitalist-emperyalist ülkeler için Halk Savaşı’nın geçerli olmadığını kolayca anlamış oluruz.

“Halk Savaşı kapitalist-emperyalist ülkeler için de geçerlidir” tezini savunana sormak lazım: Bu gibi ülkelerde Halk Savaşı’nın savaş (as-

Yine emperyalistler arası çelişkiye bağlı olarak farklı emperyalist bloklar oluşmaktadır. Burjuva ideologlarının “küresel emperyalizm” adı altında iddia ettiği gibi emperyalist devletler arasındaki gidişat “tek kutuplu bütünleşmeye” doğru değil, çok kutuplu oluşumlar ve çelişkilerin artmasına yöneliktir. Daha önce ifade ettik ki çelişki ve kutuplaşma emperyalizmin sistemsal doğasında vardır.

keri) biçimi nerede ve nasıl uygulanacak? Dahası savaşı, sınıf mücadelesinin hangi aşamasında, nerede (kırdı mı yoksa şehirlerde mi?) ve nasıl başlatılacaklardır?

Görüldüğü gibi Halk Savaşı tezi kuru kurusuna, yani iş olsun diye savunulmaz. Bir dizi önemli temel özelliklerin bileşkesidir Halk Savaşı.

Halk Savaşı teorisine ilişkin söyleceklerimizi daha fazla uzatmadan tekrar başlıca çelişkiler sorununa dönelim.

Kapitalist-emperyalist toplumlarda **sadece** proleterya ile burjuvazi arasında çelişki yoktur. Bu, baş çelişkidir. Bunun dışında bir dizi irili ufaklı çelişmeler mevcuttur. Örneğin Mao'nun dediği gibi *"feodal sınıf kalıntıları ile burjuvazi arasındaki çelişme, köy küçük burjuvazisi ile proleterya arasındaki çelişme, tekellerle emperyalistler ile emperyalist kapitalistler arasındaki çelişme, burjuva demokrasisi ile burjuva faşizmi arasındaki çelişme, kapitalist ülkelerin kendi aralarında ki çelişmeler ve emperyalizm ile sömürge ülkeleri arasındaki çelişme gibi öteki çelişmeler hep bu baş çelişme tarafından belirlenir ya da etkilenirler."*

Kapitalist-emperyalist ülkelerde baş çelişkinin çözümü ise ancak sosyalist devrim yöntemiyle olur. Yani bir yarı-feodal yarı-sömürgelerdeki feodal sistemle geniş halk yığınları arasındaki çelişkinin çözümü için geçerli olan demokratik devrim yöntemini proleterya ile burjuvazi arasındaki baş çelişkinin çözümüne uygulayamayız. Çünkü her ikisi de farklı nitelikteki çelişmelerdir.

Mao, *"farklı nitelikteki çelişmeler ancak farklı nitelikteki yöntemlerle çözülür"* dedikten sonra şu somut örnekleri vermektedir:

"Örneğin, proleterya ile burjuvazi arasındaki çelişme, sosyalist devrim yöntemiyle çözülür; geniş halk kitleleri ile feodal sistem arasındaki çelişme, demokratik devrim yöntemiyle çözülür; sömürgeler ile emperyalizm arasındaki çelişme, milli devrimci savaş yöntemiyle çözülür; sosyalist toplumda işçi sınıfı ile köylü sınıfı arasındaki çelişme, tarımın kolektifleştirilmesi ve makineleştirilmesi yöntemiyle çözülür; Komünist Partisi içindeki çelişme, eleştiri ve özeleştiri yöntemiyle çözülür;..." (Seçme Eserler Cilt:1, Sf; 426-427)

Sözün özü, kapitalist-emperyalist ülkelerdeki proleterya ile burjuvazi arasındaki çelişkinin dünya çapındaki başlıca çelişkiler içerisinde sayılmasının iki önemli nedeni var: Bunlardan birincisi **burjuvazi ile işçi sınıfının dünya çapında ideolojik-politik bakımdan oynadıkları tayin edici rol iken, ikincisi ise bu iki sınıf arasındaki çelişkinin kapitalist-emperyalist ülkelerdeki başlıca çelişkiler içerisinde baş çelişki olarak öne çıkma özelliğine sahip olması gerçeğidir.**

b) Emperyalist Devletlerin Kendi Arasındaki Çelişme

Proleter devrimler süreci boyunca öne çıkan belirgin çelişkilerden birisi de hiç kuşkusuz emperyalist devletlerin kendi arasındaki çelişkidir.

Bu çelişki emperyalist tekeller arası pazar dalaşından kaynaklanmaktadır. Bilindiği gibi emperyalist devletler arasında bir yandan rekabet öte yandan ise ittifak söz konusudur. Diyalektik açıdan söyleyecek olursak emperyalistler arası ittifak

tali, rekabet ise esastır. Rekabet olmadan yaşayamazlar. Bu devletler sürekli bir şekilde birbirinin pazarlarını kapmak isterler. Pazarlar üzerinden hakimiyet kurmak için mücadele yürütürler. İşte bu ekonomik özden kaynaklı emperyalizm bölgesel, yerel savaflara, bazen ise 1. ve 2. paylaşım savaflarında görüldüğü gibi dünya savaflarına baş vurur. Dahası emperyalist devletler arası **pazar dalaşmdan** kaynaklı çelişki dünyanın her karış toprağını etkilemektedir.

Öyle ki **mevcut durumda emperyalist ekonomik politikalar dünyadaki bütün gerici sistemlere şu veya bu şekilde yön vermekte, onların siyasetlerini tayin etmektedir. Politika, ekonominin yoğunlaşmış ifadesidir. Savaflar ise siyasetin yoğunlaşmış, dahası askeri araçlarla devamdır. Dolayısıyla çağımız boyunca bütün savafların esas yatağı ve sorumlusu emperyalizmdir.**

Durum böyle olunca, yani emperyalist tekerci burjuvazinin ekonomik çıkarları dünya siyasetine yön veriyorsa, o halde bu çıkar dalaşı kapitalizm ve emperyalizm dünya üzerinde varlığını, hakimiyetini sürdürdüğü müddetçe de sürecektir. Bunun sonucu olarak da yukarıda vurguladığımız savaflar kaçınılmaz olacaktır.

Tek tek ülkelerdeki sınıfsal ve ulusal kurtuluş savaflarının **esas kaynağı** da yine emperyalizmdir. Çünkü tek tek ülkelerdeki gerici sınıflar (komprador kapitalist, feodal veya tekerci burjuva) da sırtını emperyalizme dayamaktadır. Çünkü, bu sınıfların varlığı ve gelişmesi emperyalizme dayalıdır.

Emperyalizm varolduğu müddetçe sınıfsal, ulusal, bölgesel, yerel ve emperyalist savaflar kaçınılmazdır dedik. Bu savafların kaçınılmazlığı, özellikle de emperyalist savafların kaçınılmazlığı ne zaman ortadan kalkar? Ne zaman ki dünyadaki mevcut ülkelerin üçte ikisinde demokratik ve sosyalist iktidarlar iş başına gelirse, işte o zaman dünya çapında bir emperyalist savaşın çıkma olasılığı ortadan kalkmış olur. Başka bir deyişle bu, sosyalist iktidarların emperyalizmi dıştan kuşatıp etkisi altına alması demektir. Bu kuşatma sağlanmadan işaret ettiğimiz her tür savaşın çıkma olasılığı (kimileri zaten vardır) yüksektir.

Bundandır ki mevcut dünya barışı kalıcı değil, sahte ve görecelidir. Her gün ve her saat dünyanın bir çok ülkesinde sınıfsal ve ulusal kurtuluş savafları yaşanmaktadır. Onun da ötesinde emperyalist devletlerin işgal savafları var.

Tüm bu işgal, yerel ve bölgesel savaflar, emperyalist devletlerin kendi arasındaki çıkar dalaşlarından ve diğer gerici devletlerin kendi çıkarlarından dolayı ortaya çıkıyor. Emperyalist devletler arasında bir entegrasyon olmuş olsaydı, yani dünyada tek bir emperyalist devlet ve tekerci burjuvazi olsaydı o zaman bu savaflar çıkmazdı. Ama bu da mümkün değildir. Emperyalizmin kendisi tek bir bütün değildir. Çelişmeli bir bütündür. Emperyalist devletler arası çelişki olmasaydı emperyalizm diye bir ekonomik-politik sistem de olmazdı.

Yine emperyalistler arası çelişkiye bağlı olarak farklı emperyalist bloklar

oluşmaktadır. Burjuva ideologlarının “küresel emperyalizm” adı altında iddia ettiği gibi emperyalist devletler arasındaki gidişat “tek kutuplu bütünleşmeye” doğru değil, çok kutuplu oluşumlar ve ilişkilerin artmasına yöneliktir. Daha önce ifade ettik ki çelişki ve kutuplaşma emperyalizmin sistemsel doğasında vardır. Nitekim birinci ve ikinci dünya savaşları dünyadaki pazarlara hakim olma savaşıydı. Bilindiği gibi bu savaşlar farklı emperyalist devletlerin oluşturduğu **farklı bloklar** eşliğinde (özellikle de saldırgan güçler) başlatılıp yürütüldü.

Konumuzu bağlamadan bir noktaya daha dikkatleri çekmek istiyoruz:

Devletler arası çelişkilerin **sadece** emperyalist-kapitalist devletler arasında olduğunu iddia etmek yanlış ve yanıltıcı olur. Bizim burada üzerinde durduğumuz emperyalist devletler arası çelişkinin dünyanın ekonomik, politik, askeri ve kültürel gündemini önemli derecede etkilediği, bu çelişkilerin hayatın her alanına olumsuz bir şekilde yansıdığı, dahası bu çelişmelerin bir dünya savaşına bile yol açtığı gerçekliğinden hareketle **başlıca çelişkiler** içerisinde tespit ettik. Yoksa yarı-sömürge devletler arasında da çelişme mevcuttur. Birbirine sınırı olan yarı-sömürge devletler arasında da çelişme vardır. Bu, gerek **sınır**, gerekse değişik dini ve şoven-ırkçı sorunlar üzerinden kendisini göstermektedir. Bu çelişme zaman zaman ciddi sınır savaşlarına da yol açmaktadır. Türkiye-Yunanistan, İran-Irak, Azerbeycan-Ermenistan ve Balkanlardaki savaşlar gibi... Kaldı ki bu savaş-

ların bir çoğunun perde arkasında da şu veya bu emperyalist devlet vardır. Fakat bu savaşlar bir dünya savaşına yol açacak boyutta değildir. Daha açıkçası bu tür çelişkilerin boyutu ve niteliği emperyalist devletler arası çelişmenin boyutu ve niteliği kadar dünyayı etkilememektedir.

c) Emperyalizm İle Ezilen Dünya Halkları Ve Ezilen Uluslar Arasındaki Çelişki

Bu konuyu iki kategoride ele alıp değerlendireceğiz. Birinci olarak emperyalizm ile ezilen dünya halkları, ikinci olarak ise emperyalizm ile ezilen uluslar arasındaki çelişmenin niteliği ve boyutu olacaktır. Daha sonra ise bu iki noktanın tek formülasyon altında ifade edilmesine açıklık getirmeye çalışacağız.

c-1) Emperyalizm İle “Ezilen Dünya Halkları” Arasındaki Çelişki Üzerine:

Soruna “ezilen dünya halkları” söylemine açıklık getirmekle giriş yapalım. Bu söylemden başta proletarya olmak üzere bütün halk sınıf ve tabakaları anlaşılmalıdır. Dünyanın hangi ülkesinde ve nerede olursa olsun emperyalizm (tekelci kapitalizm), komprador kapitalizm ve feodalizm tarafından sömürülüp ezilen sınıf ve tabakalar halk kategorisine girer. Üretici güçlerin temsilcisi olan ve gerici üretim ilişkisine karşı mücadele yürüten her sınıf ve tabaka o tarihsel toplumsal kesitte halk sınıf ve tabakalarına girer.

Bilindiği gibi sınıflar ekonomik du-

rumlarına göre tahlil edilir. Buna göre genel olarak söyleyecek olursak; ekonomik bakımdan halk sınıf ve tabakalarına giren sınıfları şöyle sıralayabiliriz: Proletarya, köylülük (özellikle de yoksul ve orta köylülük), küçük burjuvazi, milli burjuvazi (sol kanadı) ve emperyalist-kapitalist ülkelerde tekelci olmayan burjuvazi. Bunlar dışında geriye kalan sınıflar ise halk sınıf ve tabakaları içerisinde olmayıp gerici üretim ilişkilerinin temsilcisidirler.

Bu tanımlamadan sonra geçiyoruz böyle bir çelişkinin nedenlerine:

Emperyalizm, dünyanın neresinde olursa olsun bütün halk sınıf ve tabakalarını ister doğrudan isterse dolaylı (kendi uşak sınıfları aracılığıyla) bir şekilde sömürüp ezmektedir. **Bu gerçeklik sonucudur ki dünyanın herhangi bir ülkesindeki halkla emperyalizm arasında çelişki mevcuttur. Bu, sıradan bir çelişki olmayıp, çelişkinin antagonist halidir. Halk hareketleri çok çeşitlidir. Halk hareketi sadece komünistlerin önderliğinde yürütülen sınıfsal kurtuluş hareketi olarak anlaşılmaz. Halk Hareketi geniş kapsamlıdır. Sınıfsal kurtuluş hareketi-savaşı söyleminden ise komünistlerin önderliğinde yürütülen hareket-savaş anlaşılmalıdır. Halk hareketleri kendiliğinden gelişebileceği gibi, küçük burjuva ve orta burjuva sınıf ve akımların önderliğinde de gelişebilir. Dolayısıyla sınıfsal kurtuluş hareketiyle halk hareketi söylemleri birbirine karıştırılmamalıdır.**

Kısacası, sınıfsal açıdan emperyalizm (tekelci burjuvazi) ve uşakları tarafından sömürülüp baskı altında tutulan tüm sınıf ve tabakalar halk'tır. Bu, aynı zamanda emperyalizmle dünya halkları arasındaki çelişkinin de kendisi demektir.

Fakat burada ezilen halklar arasında az veya çok eziliyor yönü bir ayrım yapmak yerinde olacaktır. Yerinde olmaması bir kenara bırakalım, gerçekliği görmek zorundayız. Yoksa doğru bir politik görüş açısına sahip olamayız. Somutlayalım: Emperyalist ülkelerdeki halk kategorisindeki halkın sömürülüp ezilmesi oranıyla, bir sömürge, yarı-sömürge ülkelerdeki halkın sömürülüp ezilmesinin oranı bir ve aynı olamaz. Emperyalist ülkelerdeki sosyal yaşamla, halkın ekonomik ve sosyal durumunun düzeyi ile yarı-sömürge ve sömürge ülkelerdeki durumu aynı değil. Arada oldukça büyük farklılık mevcuttur. Bu gibi ülkelerde işçi aristokrasisinin o kadar boyutlu olmasının nedeni de tamamıyla emperyalist ülkelerdeki ekonomik ve sosyal düzeydeki farklılığın sonucudur. Şüphesiz ki emperyalist ülkelerde işçi aristokrasisinin bu denli boyutlu olmasının başlıca nedenlerinden birisi de (hem de en önemli) emperyalist devletlerin sömürge ve yarı-sömürgelerden elde ettiği karlardan bir miktarın sus payı olarak işçilere verilmesidir. Emperyalizm, yarı-sömürgesiz ve sömürgesiz yaşayamaz. Buralar kendileri için "ucuz iş gücü cennetidir."

Bir yandan emperyalizm diğer yandan yerli uşak hakim sınıfların sömürü ve baskısı. İşte bu gibi ülkelerde daha fazla devrimcileşme; mücadele ve di-

renmenin zemini bu sosyo ekonomik yapı gerçekliğidir. Yine bu farklı sosyo ekonomik yapılar gerçekliğinden hareketle dünyanın kırlarını sömürge, yarı-sömürgeler, şehirlerini ise emperyalist-kapitalist ülkeler oluşturur, diyoruz.

Aynı zemin dünyanın kırlarına dünya devriminin fırtına merkezleri olma karakterini de kazandırmaktadır. **Bu konuyla ilişkili olarak detaylara dünya çapında baş çelişki sorunu başlığı altında gireceğiz.**

c-2) “Emperyalizm İle Ezilen Uluslar Arasındaki Çelişme”nin Kapsamı Üzerine:

Bu çelişmenin **ezilen uluslar** kutbunun alanına **sadece** “kendi kaderlerini tayin hakkı” gasbedilmiş, ilhak edilmiş ulusların (ezilen bağımlı veya sömürge uluslar) girmediğini, emperyalizm tarafından toprakları fiili olarak işgale (Irak, Afganistan vb gibi) uğramış veya dolaylı bir şekilde ilhak edilmiş (yarı-sömürgeler) ülkelerin de girdiğini vurgulamak isteriz. Bu nokta önemlidir. Konuya ilişkin kafa karışıklığı sadece küçük burjuva akımlar içerisinde değil, komünist hareket saflarında da mevcuttur. Kaldı ki bu ulusal hareketlere ilişkin bilinç bulanıklığı yalnızca ülkedeki komünist hareketle sınırlı olmayıp uluslararası komünist hareket için de geçerlidir.

Lenin yoldaşın söylemiyle ifade edecek olursak ezen ve ezilen uluslar açısından durum şöyledir: Lenin dünyayı “ezen ve ezilen ülkeler” diye ikiye ayırmaktadır. Önce şunu belirtelim: Lenin yoldaş “ezen ve ezilen ülkeler” ifadesinde ezen ülkeler olarak emperyalist ülkeleri kast ederken, ezilen ülkeler kategorisine ise şu veya bu şekilde görünürde de olsa devle-

ti olan yarı-sömürge, sömürge ülkeler (mandacı statüde olanlar) ve sömürge ulusları kast etmektedir. Bu yanıyla ezilen uluslarla ezilen ülkeler kavramını aynı anlamda kullanmaktadır. Ancak sorunu “ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı” yönüyle ele aldığı zaman durum farklılaşmaktadır. Şöyleki, kendi devleti olan veya olmayan tüm sömürge ve yarı-sömürgeler emperyalizm tarafından ezildiğinden dolayı ezilen ülkeler ve ezilen uluslar kategorisine konulmaktadır. İş kendi kaderini tayin hakkına geldi mi bu sorunu bir ulusun “devlet kurma hakkı” olarak ele aldığı zaman devleti olmayan, daha doğrusu kendi kaderi ilhak edilmiş tüm ulusları ezilen “bağımlı” veya “sömürge” uluslar olarak nitelendirmektedir. Bu durumda devlete siyasi olarak egemen ulusu ezen ulus, milli baskı altında yaşayan ulusu ise ezilen ulus olarak nitelendirmektedir. Dolayısıyla “ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı” sorunu bu uluslar için geçerlidir tezini savunmaktadır. Çok uluslu yarı-sömürge ülkeler (Türkiye, İran, Hindistan, Irak, Yugoslavya ve daha bir çok yarı-sömürge ülke) ve bir dönemin (Ekim devrimi öncesi) kapitalist Rusyası böylesine çok uluslu bir ülkeydi.

Bu gibi çok uluslu devletlerin yaşadığı ülkelerde “egemen ulusun kendi kaderini tayin hakkı” diye bir sorunu yoktur. Fakat bu uluslar emperyalizm tarafından başta ekonomik ve mali olarak sömürülüp ezildiğinden ve de siyasi olarak baskı altında tutulduğundan, onların da bu bağlamda milli sorunu vardır. Daha da somutlaştıracak olursak:

Türk ulusu “kendi kaderini tayin” etmiştir. Çünkü kendi adına bağımlı da olsa bir ulusal devleti vardır. Fakat Kürt ulusunun öyle değil. Onların kendi adına

ulusal devleti yok. Tam tersine kendi kaderi egemen ulus devleti tarafından ilhak edilmiştir. Dolayısıyla milli mesele sorununun tartışılmasında UKKTH boyutuyla Türk ulusunun değil, Kürt ulusunun sorunu vardır. Bu bağlamda ulusal sorun noktasında programın ana maddesini de Kürt ulusal sorunu oluşturur. İşte bu noktada çelişkinin ana yönünü ezen-egemen ulus olan Türk burjuvazisi oluştururken, ikinci yönünü ise ezilen Kürt milli burjuvazisi oluşturmaktadır. Çünkü, Kürt ulusunun kendi kaderini ilhak eden burjuvazi Türk egemen burjuvazisidir. Bu gibi çok uluslu ülkelerde milli baskının sahipleri arasında sadece ezen ulusun komprador burjuvazisi ve diğer egemen sınıfları yer almaz, milli (orta) burjuvazisi de yer almaktadır.

Fakat sorunu emperyalizm tarafından ezilen ülkeler boyutuyla tartıştığımızda o zaman durum değişir. Yarı-sömürgelik statüsü emperyalizmin ekonomik ve mali ilhakı sonucu ortaya çıkmıştır. **Ekonomik ve mali ilhak pek doğaldır ki beraberinde siyasi bağımlılığı da getirir-getirmiştir.** İşte bu gibi ülkelerdeki devrimin gündeminde bir de emperyalizme karşı milli bağımsızlık sorunu mevcuttur.

Kısacası, demek istediğimiz; çok uluslu ülkelerde milli mesele sorununu tartışırken **bu iki önemli ayrım noktasını** gözden kaçırmamalıyız.

Bir başka nokta daha: Önceki sayılarımızda da yer yer değindiğimiz gibi çok uluslu yarı-sömürge ülkelerde ezilen bağımlı ulusların milli hareketi doğrudan emperyalizmi hedeflemek yerine egemen-

ezen ulus burjuvazisini hedeflemektedir.

Emperyalizmin doğrudan işgali, istilası ve sömürgesi durumundaki ezilen uluslarda ise durum tam tersidir. Buradaki hareketler doğrudan emperyalizmi hedefler. Çünkü bu ulusların bağımsızlığı önünde birinci derecede engel güç emperyalizmdir. Bundan dolayı da çok uluslu yarı-sömürge ülkelerdeki ezilen bağımlı ulusların ulusal hareketlerinde anti emperyalist yön zayıf ve cılızdır. Çünkü bu hareketler kendileri için baş çelişki olarak egemen-ezen ulus burjuvazisini belirlemektedirler. Dolaylı olarak emperyalizme karşıdır. Ki bu gibi burjuva ulusal hareketlerin önderlikleri daha mücadele içerisinde iken emperyalist ve gerici devletlerle şu veya bu boyutta işbirliği yoluna girer.

Fakat emperyalizmin sömürgesi durumundaki uluslarda güçlü olan yan anti-emperyalist yöndür. Çünkü bu ulusların baş çelişkisi işgaci emperyalizmdir. Bu ulusların önderliği de belli bir aşamadan sonra, özellikle de devletlerini kurma aşamasında şu veya bu emperyalist devletle işbirliği içerisine girer. Mücadele içerisinde iken de işgalci güce karşı başka emperyalist devletlerle işbirliği yolunu arar ve buldukları da işbirliğine girerler. Bu, onların ideolojik olarak uzlaşmacılıklarının siyasi alanda yansımasıdır. Burjuva karakterli ulusal hareketlerin genel eğilimi devlet kurma yönünde ol-

Demekki Halk Savaşı tezi sadece “kır şehiri kuşatır” tezine veya emperyalizmin yarı-sömürgesi, sömürge si tezine indirgenerek ele alınamaz. Ele alanlar olsa olsa Mao ve İbrahim adına Halk Savaşı tezini yanlış ve hatalı görüşlerini kamufle etmek için kullanmak isteyenler olur. Ya da politik-teorik olarak sığlık içersinde olanlar olur.

.....
duğu gibi, işbirlikçi-uzlaşmacı ve teslimiyetçi çizgilerinin beslendiği ideolojik-siyasi öz de aynıdır.

Toparlayacak olursak:

Ezilen ulus ve ezilen ülkelerle emperyalizm arasındaki çelişme doğrudan veya dolaylı bir şekilde dünya proleter devrim sürecini etkisi altına almaktadır. Bu hareketler ister UKKTH temelinde gelişsin, ister istila ve işgale karşı gelişsin ve isterse sömürgeciliğe karşı gelişmiş olsun hepsinin de hedefinde **şu veya bu boyutta** emperyalizm vardır. Yine hepsi kendi bağrında demokratik muhteva taşımaktadır. **Çünkü ulusların hakları zorla gaspedilmiştir.** Ama bu, hepsinin de devrimci karakter taşıdığı anlamına gelmez. Devrimci karakter taşımaları için “emperyalizme darbe vurmaları ve proletarya devrimine hizmet etmesi gerekir.” Dahası “komünist ve devrimcilerin propaganda-ajitasyon ve örgütlenme faaliyetlerini engellememeleri şartı” devrimci ulusal hareket için tayin edici bir kriterdir. Bu

ölçütleri kendi üzerinde taşımayan hareketler **reformist ulusal** hareketlerdir.

Bu ayrımdan dolayı da komünistlerin destekleyeceği hareketler ancak devrimci karakterli ulusal hareketler olur. Diğerleri desteklenmez. Desteklenmeyeceği gibi önderlikleri de teşhir edilir.

Emperyalist haydutların sömürgeleştirdiği, ilhak, istila ve işgal ettiği onlarca ülke ve ulus toprakları var. Dolayısıyla buralarda emperyalizme karşı ulusal savaşlar geçmişte olduğu gibi bugün de var ve devam etmektedir. Bunların yatağı ise bilindiği üzere yarı-sömürge ve sömürge ülkelerdir. Bu ülkeler kelimenin geniş anlamında söyleyecek olursak “ezilen ülkeler” kategorisindedir. Bu ülkelerin ve ulusların hemen hepsinin Latin Amerika, Afrika ve Asya kıtasında yer aldığını bir kez daha vurgulamak isteriz. Sınıfsal kurtuluş savaşlarının fırtına merkezleri olan bu topraklar aynı zamanda ulusal kurtuluş savaşlarının da merkezi durumundadır.

Emperyalizmle gerek sınıfsal gerekse ulusal çelişkilerin **en yoğun ve belirgin** bir şekilde yaşandığı topraklar bu bölgeler ve kıta halkları ve uluslarıdır.

Bu özellik, yani **bu çelişki yoğunluğu** proleter dünya devrim sürecinin bu aşamasında (barış) onu aynı zamanda diğer başlıca çelişkiler içerisinde öne çıkararak baş çelişki durumuna getirmiştir. Başka bir ifadeyle “emperyalizm ile ezilen dünya halkları ve ezilen uluslar arasındaki çelişme” aynı zamanda içinden geçtiğimiz aşamanın baş çelişmesidir.

Dünya çapındaki başlıca çelişmeler; bunların, proleter dünya devrimi için te-

orik ve pratik önemi üzerine söyleyeceklerimiz genel olarak bunlardır.

3) Dünyadaki Başlıca Sorunu

Dünyadaki temel ve başlıca çelişkiler sorununu irdeledik. Şimdi ise dünyadaki baş çelişki sorununu irdeleyeceğiz. Önce baş çelişki denilince ne anlıyoruz sorusunun teorik yanıtını verelim. Sonra programın 29. maddesine konu olan baş çelişki sorununun teorik açılımını yapalım.

Diğer konularda olduğu gibi baş çelişmenin tanımı konusunda da sözü yine Mao'ya bırakıyoruz.

Baş çelişme nedir?

"Karmaşık bir şeyin gelişme sürecinde birçok çelişme vardır. Bunlardan birinin varlığı ve gelişmesi, öteki çelişmelerin varlığını ve gelişmesini belirler ya da etkiler. İşte bu, zorunlu olarak, baş çelişmedir.

"Ama ne olursa olsun, bir sürecin gelişmesindeki her aşamada önder rolü oynayan sadece tek bir baş çelişmenin bulunduğu kesindir.

"Bu nedenle, eğer bir süreçte birkaç çelişme varsa, bunlardan bir tanesi önder ve belirleyici rolü oynayan baş çelişme olacak, öbürleriyse ikincil ve bağimli bir durumda bulunacaktır. Dolayısıyla, içinde iki ya da daha fazla çelişme bulunan karmaşık bir süreci incelerken, bütün çabamızı, o sürecin baş çelişmesini bulmaya yöneltmemiz gerekir. Bu baş çelişme bir kere kavrandığında bütün sorunlar kolayca çözülebilir. ... Bu yöntemi kavramayan binlerce bilim adamı ve eylem adamı vardır. Bunun sonucunda bunlar sisler içinde kaybolur, sorunun özünü

kavrayamaz ve elbette o sorunun çelişmelerini çözmenin yolunu bulmazlar.

"Dediğimiz gibi, bir süreçteki bütün çelişmeleri eşit olarak görmemek, baş çelişmeyi ikincil çelişmelerden ayırt etmek ve baş çelişmeyi kavramak için özel bir dikkat göstermek gerekir." (Seçme Eserler Cilt:1-Sf; 437-438-439)

Kaypakkaya yoldaş ise Mao'ya dayanarak baş çelişme konusunda şu vurguyu yapmaktadır:

"Baş çelişme nedir? Çok sayıda çelişmenin mevcut olduğu her hangi bir seyrinde, 'yönetici ve belirleyici rolü oynayan' çelişme, baş çelişmedir." (Seçme Yazılar)

Baş çelişmenin sözcüksel tanımına ilişkin Mao ve Kaypakkaya yoldaşın sözlerine ekleyeceğimiz fazla bir söz olmayacak. Bizim yapacağımız bu teorik tanımlamadan hareketle dünya çapında içinde geçtiğimiz aşamanın baş çelişmesini tespit etmek olacaktır.

Yukarıda dünya çapında temel çelişmeden kaynaklı üç başlıca çelişme saydık. Ve bunların tek tek üzerinde durduk. Ayrıca dünyada mevcut durumun savaş dönemi değil, sahte de olsa barışçıl bir dönemin yaşandığına dikkatleri çekmiştik. Dikkatleri çektiğimiz bir diğer önemli nokta ise söz konusu çelişkileri sıralarken bunlar içerisinde kendisini en fazla öne çıkartan, dünyanın politik gündemini en önde etkileyen tayin edici çelişkinin "emperyalizm ile ezilen dünya halkları ve ezilen uluslar arasındaki çelişki" olduğunu vurgulamıştık.

Programın 29. maddesine konu olan baş çelişme anlayışımız bu gerçeklikten hareketle yapılmıştır.

Dünyaya baktığımızda üç başlıca çelişki içerisinde en yoğun ve belirgin yaşanan; dünyanın politik gündemlerini önemli derecede etkileyen, emperyalizme

ve gericiliğe en büyük darbelerin vurulduğu ülkeler ve çelişkinin yoğunlaştığı yerler, dünyanın kırları diye ifade ettiğimiz Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkeleridir. Buralardaki sınıfsal ve ulusal kurtuluş mücadeleleri buralarda yaşanmakta, emperyalizm ve onların gerici cephesine en büyük darbeler buralardan vurulmaktadır.

Sömürü ve baskı nerede daha fazla ise şüphesiz ki ora halkları ve ulusları daha devrimci ve ilerici olur. Bu, ekonomik-politik ve tarihsel bir gerçekliktir.

Bunu söylerken, emperyalist-kapitalist ülkelerde proletarya ile burjuvazi arasında çelişki veya mücadele yoktur anlayışında olduğumuz sanılmasın. Buralardaki çelişkinin boyutu alt düzeylerdedir. Bu gibi ülkelerde zaman zaman devrimci durum yükselmekte olsa da ancak bu devrimle sonuçlanacak bir dalgaya varmamaktadır. Tabii ki bunda subjektif koşulların (Komünist Partisi) zayıflığı tayin edici rol oynamaktadır. Kapitalist-emperyalist ülkelerde sık sık gündeme gelmez. Aynı durum sömürge ve yarı-sömürge ülkeler, bir diğer deyişle devrimin fırtına merkezleri için söylenemez. Buralarda durum tam tersinedir. **Devrimci durum** kapitalist emperyalist ülkelerdeki gibi **genel olarak** geri ve düşük değil **yüksek** bir seyir izler. Lenin'in, 1920'lerin başlarında Alman devriminin yenilgiye uğramasıyla birlikte yaptığı "devrimler artık Doğu'ya kaydı" belirlemesi haklıydı. Ve oldukça nesnel bir tespit yapmaktaydı. Bu tarihten sonra batıda, dahası emperyalist ülkelerden her hangi birinde devrim gerçekleşti mi? Doğu Almanya'daki devrimi saymıyoruz. Çünkü bu devrim, tamamıyla 2. Dünya savaşı koşulları ve Sovyetlerin desteğinin **belirleyiciliğiyle** gerçekleşmiştir.

Oysa dünyanın kırlarında durum fark-

lıdır. Çin'den Vietnam'a, Kore'den günümüzün Nepal-Peru-Filipin-Hindistan'daki sınıfsal kurtuluş devrimleri ve savaşlarına, oradan da Filistin, Kürdistan, Libya, Çad, Zaire (Kongo), Cezayir ve daha bir çok ülke ve ulusun yürüttüğü ulusal bağımsızlık savaşlarına kadar hepsi de dünyanın kırlarında gerçekleşmiştir. Ve hala da devam etmektedir.

İşte tüm bu gerçekler ve devrim etmenlerinin ağırlıkta olduğu günümüz koşullarında baş çelişkinin "emperyalizm ile ezilen dünya halkları ve ezilen uluslar arasındaki çelişme" olduğunu-olacağını somut bir şekilde göstermektedir.

Devrimin fırtına merkezleri diye söz ettiğimiz dünyanın kırları mevcut relatif (görelili) barış döneminde baş çelişkinin ana

Üç dünya teorisinin politik arka planını dünyayı ikiye bölmek (sömür-en-ezen sınıflar ve sömürülen-ezilen sınıflar ve uluslar) yerine üçe bölerek bunlar içerisinde "ikinci-üçüncü" dünya içerisinde ifade ettiği gerici ve faşist diktatörlüklere ve onları temsil eden sınıflara ilerici, hatta motor güç misyonunu yüklemesi oluşturmaktadır. Dünyayı üçe bölmekle de iş bitmiyor. Bu teori işi daha da ileri götürerek sınıf mücadelelerini tatil edin çağrısını yapmaktadır. Bu üçlü kategori içerisinde "ikinci dünya güçleriyle", üçüncü dünyada yer alan yarı-sömürge devletler ve hakim sınıfları, dünyanın "ilerici ve devrimin motor güçleri" içerisinde değerlendirilerek bunlara karşı mücadele yürütülmesin, diyor.

odak noktasını oluşturmaktadır.

Dünya savaşının çıkması veya savaş etmenlerinin ağırlıkta olduğu koşullarda baş çelişme değişir. Genel olarak söyleyecek olursak o tür durumlarda baş çelişki “savaş kışkırtıcısı saldırgan emperyalist-gerici devletlerle dünya barışını korumak için mücadele yürüten veya savaşa karşı çıkan güçler arasında” olur.

Daha fazla sömürü, daha fazla açlık ve yoksulluk, daha fazla zulüm, isyanları daha erken getirip devrimleri doğurur.

Tüm bu sınıfsal gerçeklikleri görme-yip bunun yerine daha az sömürülen, daha az açlık ve yoksulluk çeken ve daha az zulüm gören (faşizm koşulları hariç) emperyalist ülkelerde daha erken devrim olur, gibisinden tezleri savunmak veya ileri sürmek, “avrupa merkezci” küçük burjuva düşüncelerdir. Bu tez, gerçekleri yansıtmıyor, yansıtmaz. Ayakları havada soyut bir tezdır. Devrimin ileri bölgeleri ve fırtına merkezleri bellidir. Gerçekleri tersine çevirerek Avrupa merkezci anlayışlardan hareket etmek devrim ve devrim anlayışlarından kaçışın adı olan “euro komünist” anlayışlardır. Bu, reformizmdir; düzen içilik ve sisteme entegrasyondur.

Sözlerimizi daha fazla uzatmak istemiyoruz. Baş çelişme tespitimiz tartışmaya yer bırakmayacak şekilde kendisini somutlamaktadır.

Geçerken, ezilen dünya halkları ve ezilen uluslar kategorisine yarı-sömürge devletleri dahil etmediğimizi belirtelim. Bu devletlerin içinden geçtiğimiz devrim aş-

masında hiç bir ilerici yanı yoktur. Hepsi de sınıfsal kurtuluş devrimlerinin hedefi olup gerici ve faşist diktatörlüklerle yöneltilmektedir. Bu devletlerle ancak, az önce de işaret ettiğimiz gibi bir dünya savaşı koşullarında ittifak savunulur. **Bunun dışında bir ittifakı savunmak sağ oportünist sınıf işbirlikçisi teoridir.** Bu devletler ve onları yöneten hakim sınıfların devrim etmenlerinin ağırlıkta olduğu günümüz koşullarında hiç bir ilerici ve devrimci yanı yoktur ve olamaz. Dediğimiz gibi bu sınıf ve devletlerin ve sınıfların ilerici yanı ancak dünya savaşına karşı mücadele etmeleri ve işgale karşı çıkmaları durumunda gündeme gelir. Başkaca ilerici yanlarından söz etmek ve onlarla ittifakı savunmak sınıfsal kurtuluş mücadelesi ve devrimlerini ertelemektir. Sisteme hizmettir. Bu da sınıf işbirlikçisi üç dünya teorisinin (ÜDT) kendisidir. Bu sağ oportünist teori üzerinde baş düşman sorununu ele aldığımız başlık altında daha kapsamlı ve derinlikli bir şekilde duracağız.

4) Dünya çapındaki Baş Düşman Sorunu

Belirtmemiz gerekir ki dünya çapında baş düşman sorununun ülkemiz komünist ve devrimci hareketi içerisinde en çok tartışıldığı tarihsel kesit 1970 ile 1980’li yıllar arasıydı. Bu konuda oldukça zengin ve derinlikli teorik tartışmalar yürütülmekteydi. Bugün bu vb tartışmalar ya hiç yürütülmemekte ya da çok sınırlı bir şekilde yürütülmektedir. Genel olarak söyleyecek olursak komünist hareketde dahil devrimci hareket içerisinde ideolojik mücadele oldukça dar (geri) ve sınırlı bir şe-

kilde yürütülmektedir. Sınıf mücadelesi içerisinde teorik mücadelenin yeri ve önemine vurgu yapmak istemiyoruz. Dün olduğu gibi bundan böyle de teorik mücadeleye daha fazla hız vereceğiz.

Bu ön notu düştükten sonra **baş düşman** söyleminin tanımlamasını yaparak konumuz üzerindeki tartışmaları derinleştirelim.

Baş düşman nedir?

Baş düşman, içinden geçtiğimiz aşamada stratejik düşmanlarımız içerisinde en saldırgan, en azgın ve en gerici olan sınıf, klik veya devletlere denir.

Baş düşman sorunu taktik sorundur. Bu, stratejik düşmanlarımız içerisinde ayırım yapma taktiğidir. Bu taktik düşmanlarımızı tek tek yenme veya tek tek tecrit etme politikasıdır. Baş düşmanla, baş çelişme veya temel çelişme bir ve aynı şeyler değildir. Baş düşman temel ve baş çelişmenin ana yönünü temsil eden stratejik düşmanlarımız arasından seçilerek tespit edilir. Baş düşman tespiti savaş etmenlerinin veya savaşın çıktığı koşullar için geçerli olduğu gibi sahte barışın hakim olduğu günümüz koşulları için de geçerlidir. Stratejik düşmanlarımız arasında baş düşman tespitine gitmek illa da her koşulda baş düşman dışında kalan güçlerle ittifak anlayışını getirmez. Örneğin bir dünya savaşı koşullarında savaşa karşı çıkan tüm barışsever (sahte de olsa) güçlerle ittifaka gidilirken, ama devrim etmenlerinin ağırlıkta olduğu günümüz koşullarında stratejik düşmanlarımız içerisindeki hiç bir güçle ittifak savunulmaz, ittifaka gidilmez. Aynı durum tek tek ülke dev-

rimleri mücadelesi için de geçerlidir. Fiili işgal ve sömürge koşullarında işgale karşı çıkan tüm güçlerle ittifak savunulur, ancak işgalin olmadığı diğer koşullarda stratejik düşmanlarımızdan herhangi birisiyle ittifak savunulmaz, ittifaka gidilemez. Aksi anlayış ve siyasetler sınıf işbirlikçiliğidir.

Bu ne demektir? Bunun üzerinde tartışmamızı derinleştirip sürdürelim.

Devrim etmenlerinin ağırlıkta olduğu, yani iç savaşın gündemde olduğu dünya koşullarında (örneğin içinden geçtiğimiz aşamada) olsun, tek tek ülkelerde olsun (fiili işgal koşulları hariç) her alanda gerici siyasi iktidarları yıkmak ve bunun yerine demokratik veya sosyalist iktidarları kurmak esastır. Bu şartlar altında stratejik düşmanlarımızla ne için kime karşı ittifak yapacaksınız ki? Bunun zemini yok. Çünkü önümüzdeki engeller doğrudan veya dolaylı bir şekilde emperyalistler ve onların uşakları iktidardan alaşağı edilmediği zaman devrim gerçekleşmiş olmaz. Fakat bu durum mevcut düşmanlar içerisinde bir ayırım yapmayı reddeder mi? Hayır, reddetmez. Bu, taktik bir sorundur. Bu, düşmanlara birden vurmak değil, tek tek yumruk atmak demektir. Dahası bu koşullarda baş düşman tespiti yapmak stratejik düşmanlardan herhangi birisiyle ittifakı getirmez. Ama bir anda hepsine vurmayı da getirmez. Tek tek yenmek. Her tarafa birden yumruk sallamamak. Esas yoğunluğumuzu baş düşman üzerinde yoğunlaştırmak; düşmanlarımızı teker teker yenmek. İşte savaşın taktik devrim mantığı budur.

İstesek de istemesek de gerek dünya-

da gerekse ülkede stratejik düşmanlarımız arasında yeralan herhangi bir emperyalist devlet, blok veya klik öne çıkar. Bu durum kendisini nesnel olarak dayatmaktadır. Baş düşman devlet veya klikler sık sık değişebileceği gibi uzun süreli de devam edebilir. Örneğin birinci dünya savaş koşullarındaki baş düşman durumundaki güçlerle ikinci dünya savaşındaki baş düşman durumundaki güçler bir ve aynı değildi. Aynı durum günümüz için de geçerlidir. ABD, her iki dünya savaş koşullarında baş düşman değilken ancak ikinci dünya savaşından günümüze kadar dünya halklarının baş düşmanıdır. Sovyetlerdeki geriye dönüşle birlikte Rusya ile ABD 1990'lı yıllara kadar dünya halklarının baş düşmanıydı. Fakat 90'lı yılların başından günümüze kadar ABD tek başına dünyanın jandarmalığını ve dünya halklarının can düşmanlığını yapmaya devam etmektedir.

Baş düşman kavramına uygun dünya çapında baş düşman tespitine gidilecek olursa ABD'nin dünya halklarının baş düşmanı olduğu kendiliğinden açığa çıkar.

Fazla uzağa gitmeye gerek yok. Son bir kaç yıl içerisinde Afganistan ve Irak'ı işgal etti. İsteddiği ve yanına İngiltere gibi gücü de aldığı zaman hiç çekinmeden yarı-sömürgeleri işgal edebiliyor. Çok pervasız bir şekilde bu ülkelere, hem de kor-san bir şekilde saldırıyor. Dünya barışını tehdit ediyor. Kendisini dünya imparatoru ve dokunulmaz olarak ilan ettiği ve de kendi karşısında duracak "güçlü" bir blok bulamadığı için istediği yerde at oynatabiliyor. Halkları doğrudan veya dolaylı olarak iliğine kadar, hem de en azgın bir

şekilde sömürüp eziyor. Hükmettiği yarı-sömürge ülkelerde istediği zaman askeri darbeler yapmaktan da çekinmiyor.

Bununla diğer emperyalist devletlerin, özellikle de büyük emperyalist devletlerin (Almanya, Fransa, İngiltere, Japonya, Rusya gibi) masum olduğu anlaşılmamış. ABD dışında kalan diğer emperyalist devletlerin de gerek geçmişte gerekse şimdi sömürgeler ya da yarı-sömürgeler üzerinde çok azgınca sömürü ve baskıları söz konusudur. Kaldı ki hiç bir emperyalist devlet sömürsüz veya yarı-sömürsüz yaşayamaz. Sömürgesi ya da yarı-sömürgesi olmayan bir devlete de emperyalist denmez, denemez. Çünkü başka ülkelerde pazarı olmayan ve oralara sermaye ihraç etmeyen bir devlet nasıl emperyalist olur ki? O, olsa olsa yarı-sömürge kapitalist olur. Bu türden onlarca ülke var.

Bir hatırlatma:

Dünya çapında ABD'nin baş düşman olarak tespit edilmesinin proletarya için diğer emperyalist veya yarı-sömürge devletlerle, dahası onların hakim sınıflarıyla ittifaka gideceği tezini getirmez. Bu durumda bu sınıf ve devletlerin hiç bir ilerici yanı yoktur. Hepsi de tek tek ülkelerdeki sınıfsal kurtuluş mücadelesinin önünde **stratejik** olarak **en büyük engel güçlerdir**. Bunlar kaldırılmadan veya hedeflenmeden devrim asla gerçekleşmez. Tersî anlayış ve siyasetler devrimi ertelen sağ oportünist sınıf işbirlikçisi siyasetlerdir. Bunun temelinde de üç dünya terosî yatmaktadır.

Üç dünya teorisinin politik arka pla-

nını dünyayı ikiye bölmek (sömüren-ezen sınıflar ve sömürülen-ezilen sınıflar ve uluslar) yerine üçe bölerek bunlar içerisinde “ikinci-üçüncü” dünya içerisinde ifade ettiği gerici ve faşist diktatörlüklere ve onları temsil eden sınıflara ilerici, hat-ta motor güç misyonunu yüklemesi oluşturmaktadır. Dünyayı üçe bölmekle de iş bitmiyor. Bu teori işi daha da ileri götü-rek sınıf mücaudelelerini tatil edin çağrısını yapmaktadır. Bu üçlü kategori içerisinde “ikinci dünya güçleriyle”, üçüncü dünyada yer alan yarı-sömürge devletler ve hakim sınıfları, dünyanın “ilerici ve devrimin motor güçleri” içerisinde değerlendirerek bunlara karşı mücadele yürütülmesin, diyor. Biraz açalım:

Üç dünya teorisine (ÜDT) göre;

birinci dünya, baş düşman olarak ABD ve Rusya’nın(bir dönem Rusya da baş düşman tespit ediliyordu) başını çektiği dünya (şimdi ise yalnızca ABD diyorlar),

ikinci dünya, ABD ve Rusya dışında kalan diğer emperyalist devletlerin yer aldığı dünya,

üçüncü dünya ise demokratik, sosyalist devletler, yarı-sömürge ve sömürge ülke ve devletlerdir.

Üçüncü dünya diye ifade edilen kategoride hiç sınıf ayrımı yapılmış mı? Hayır! Hepsini bir torbaya koyarak tam bir sınıf uzlaşmacılığı teorisi inşa edilmiştir.

Bu revizyonist teori üçüncü dünyada yer alan tüm güçleri dünya devriminin itici (motor) güçleri, ikinci dünyada yer alanlar ise devrimin ara-yedek ve ittifak güçleri olarak ilan etmektedir. Birinci dünyada yer alanlar ise dünya halklarının baş düşmanı olarak değerlendirilmektedir. Mevcut durumda ise ABD’ye karşı her kim mücadele yürütüyorsa o güç ve

devletlerin politik niteliğine bakılmaksızın hepsi “ilerici-devrimci” olarak değerlendirilmektedir.

Bu, tek tek ülkelerde sınıf mücadelesini tatil etme teorisidir. Tek tek ülkelerde siyasi iktidarları değiştirmek yerine onlarla uzlaşma ve teslimiyeti dayatan teoridir. Dahası yarı-sömürge ve ikinci dünyanın emperyalist devletleri dost görme, onları sınıfa ve halka şirin gösterme terosidir. Bu ülkelerde sınıf mücadelesini yürütenleri ABD’nin işbirlikçisi ve kısı-kırtıcısı olarak gören gerici, teslimiyetçi ve karşı devrimci teoridir. D. Perniçek’in liderliğini yaptığı İşçi Partisi bu teoriye göre hareket çizgisi belirlemiştir. Dolayısıyla ABD karşısındaki tüm güçlerle ittifakı savunmasının ideolojik-politik nedeni de budur. Kürt ulusal sorunu karşısında şoven milliyetçi ve misak-ı millici tutum takınmasının nedeni de bu sınıf işbirlikçisi teoridir. Onun için mevcut “milli devlet”i korumak her şeyden önemlidir.

Bu karşı devrimci teoriyi Mao’ya mal etmeye çalışanlar Mao’ya çamur atmak için bunu yapmaktadırlar. Bunun başını da Hocacı küçük burjuva akımlar çekmektedir. Fazla söze gerek yok; Mao’nun sınıfların tahliline ilişkin ortaya koyduğu tezler bu karşı devrimci teoriyi tuzla buz edecek somutluktadır. O, hiç bir zaman (işgal koşulları hariç) komprador burjuvazi ve büyük toprak ağaları sınıfını devrimin ilerici ve dahası motor gücü olarak görmemiştir. Tam tersine bu sınıfları toplumun en gerici sınıfları şeklinde değerlendirerek iktidardan alaşağı etmek için her alanda sınıf mücadelesi diyor. Bu gerici ve karşı devrimci sınıflar iktidardan

uzaklaştırılmadan milli demokratik devrim gerçekleşmez diyor. Çünkü **Mao**, *hepsi de üretim güçlerinin önünde engel - lik teşkil eden gerici güçlerdir* diyor.

ABD emperyalizmi, dünya halklarının baş düşmanıdır. Halklarımızı en fazla sömürüp ezen ve katleden ABD emperyalizmidir. Bu, dünya geneli için geçerlidir. Çünkü, dünya emperyalist sisteminde etkili olan odur. Ama bu baş düşman tek tek ülkeler özgülünde değişebilir. ABD'nin sömürgesi veya işgali olduğu yerde ABD, diğer yerlerde ise Almanya, İngiltere, Rusya, Fransa, Japonya, Hollanda ve daha başka emperyalist devletlerin sömürgeleri ve yarı-sömürgelerinin olduğu yerlerde ise ora halkının baş düşmanı o emperyalist devlet olur. Mesela bizim ülkemizde emperyalist devletler içerisinde baş düşman ABD'dir. Diğer emperyalistler ise stratejik düşmanlarımızdır. Ve devrimimizin stratejik hedefleri arasındadırlar. Bütün emperyalist haydutlar ülkeden kovulmadan o ülke tam bağımsızlığa kavuşamaz. Bu durum başka bir şey, fakat mevcut emperyalist düşmanlar içerisinde birisini baş düşman tespit etmek başka bir durumu ifade eder.

Düşmanlar arasında birisini baş düşman olarak tespit etmemek toptancı sol Troçkist teoridir. Bu ne kadar yanlış ve hatalı bir görüş açıysa, baş düşman tespiti yapılırken "illa da baş düşman dışında kalan güçlerle ittifak yapılmalı" tezini savunmak da o kadar karşı devrimci bir teoridir. Her ikisi de devrimi imkansız hale getiren sağ ve sol oportünist tezlerdir. Sınıfsal kurtuluş devrimleri ne sınıf işbirlikçisi sağ oportünist teoriyle ne de sol toptancı teoriyle gerçekleşir. **Sınıfsal kurtuluş devrimlerini zafere ulaştırmak için illa da Marksizm-Leninizm-Maoizm'i savunmak ve uygulamak önşarttır.**

Dünya çapındaki temel çelişki, başlı-

ca çelişkiler, baş çelişki ve baş düşman sorunu ve tespiti üzerine söyleyeceklerimizi burada noktalıyoruz.

5) İki Yönlü Esas Ve İkincil Çelişki

Mao, çelişkinin ana ve ikincil yönü konusunda şu teorik saptamayı yapmaktadır:

"... ister baş çelişme olsun, ister ikincil çelişme, herhangi bir çelişmede iki çelişmeli yön eşit olarak ele alınabilir mi? Gene hayır. Herhangi bir çelişmedeki çelişmeli yönlerin eşit olmayan bir gelişme si vardır. Bunlar bazen denge içinde gibi görünebilirler, ama bu, sadece geçici ve göreceli bir durumdur, eşitsizlik ise temel - dir. İki çelişmeli yönden biri birincil, öbürü ise ikincildir. Birincil yön, çeliş - mede önder rolü oynayan yöndür. Bir şey - in niteliği esas olarak bir çelişmenin bi - rincil yönü tarafından, yani hakim duru - ma geçmiş olan yön tarafından belirlenir.

Ama bu durum durağan değildir. Bir çelişmenin birincil ve ikincil yönleri bir - birine dönüşür ve buna uygun olarak o şeyin niteliği de değişir. Belli bir süreçte ya da bir çelişmenin gelişmesindeki belli bir aşamada birincil yön A, ikincil yön de B ise, başka bir aşamada ya da başka bir süreçte roller değişir. Bu, bir şeyin geliş - me süreci içinde, bir yönün önceki yöne karşı verdiği mücadelede gücünün artma ya da azalma derecesi tarafından belirle - nen bir değişikliklerdir.

Sık sık 'yeninin eskinin yerini alması'ndan söz ederiz. Yeninin eskinin yerini

alması, evrenin genel, ölümsüz ve değişmez yasasıdır. Kendi özüne ve dış koşullara uygun olarak farklı biçimlerde sıramalar yoluyla bir şeyin başka bir şeye dönüşmesi; yeninin eskinin yerini alması süreci budur. Her şeyin yeni yönü ile eski yönü arasında çelişme vardır. Bu, inşili çıkışlı bir dizi mücadeleye yol açar. Bu mücadeleler sonucunda, yeni yön geri plandan ön plana çıkar ve hakim duruma yükselir; eski yön ise ön plandan geri plana düşer ve yavaş yavaş ölüp gider.

Ve yeni yön eski yön üzerinde hakimiyet kazanır kazanmaz, eski şey niteliksel olarak yeni bir şeye dönüşür. Dolayısıyla, bir şeyin niteliğinin esas olarak çelişmenin birincil yönü tarafından, yani hakim duruma geçmiş olan yön tarafından belirlendiği görülebilir. Hakim duruma yükselmiş olan yön değiştiğinde, buna uygun olarak bir şeyin niteliği de değişir." (abç) (Seçme Eserler Cilt:1, Sf; 439-440)

Dikkat edilirse Mao çelişmenin iki kutbundan olumsuz yönü (eski) esas yön, olumlu yönü ise ikincil yön olarak değerlendirmektedir. Tabii ki bu olumlu ve olumsuz yön her çelişmeye birebir uygulanamaz.

Örneğin bir sosyalist iktidar veya toplum döneminde proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmede çelişmenin esas yönünü proletarya oluştururken, kapitalist toplumda ise tam tersi burjuvazi oluşturmaktadır. Sosyalist toplumda proletarya yine yeniyi temsil etmektedir. Fakat hakimdir, egemendir. Diyeceğimiz şu ki, hakim ve egemen olan proletaryanın yerine çelişmenin ikincil yönü ve aynı zamanda eskinin temsilcisi burjuvazi mi

geçecek? Diğer toplumlar ve ara sistemler için kullanılan bu doğru felsefik bakış açısını demokratik-sosyalist toplumlara indirmek yanlış olur. Bu ara toplumlar da çelişmenin ikincil yönünü oluşturan burjuvazi yeniyi değil, yine eskiyi temsil etmektedir. Burjuvazi, bu gibi ara toplumlarda ancak komünist partisinin yanlış ve hatalı çizgileri sonucu tekrar iktidara gelebilir. Yoksa "proletarya eskiyi, burjuvazi de yeniyi" temsil ettiği için iktidara gelmez, gelemmez.

İşaret ettiğimiz gibi "yeninin eskinin yerini alması" kaçınılmazlığı evrenin genel bir kuralıdır. Bu, doğrudur. Fakat bununla, yani her "yeni" denilen şey yukarıda örneklediğimiz gibi illa da **ileriye** ve **doğruyu** temsil ediyor diye bir kural olmaz. Onun "yeni"liği olsa olsa hakim olan yönün yerine ikincil bir yönün geçmesi bakımından olur. Hepsi o kadar. **Yoksa kapitalizm ve onun sınıfsal temsilcisi olan burjuvazi, proletarya sınıfı ile kıyaslandığında hiç bir zaman yeni ve ileriye temsil etmedi, edemez.** Ama kapitalizm ve burjuvazi feodal çağda feodalizme göre hem yeniyi hem de bu bağıntı içerisinde ileriye temsil etmekteydi ve etmektedir.

Özcesi, Mao'nun çelişmenin esas yönü ve ikincil yönü üzerine yaptığı tartışmaları doğru algılamak ve yorumlamak zorundayız. Yoksa ideolojik kaosa sürüklenmiş oluruz.

Çelişmenin esas ve ikincil yönüne ilişkin teorik açıklamaya burada nokta koyarak ülkemizdeki çelişmeler sorununa geçiyoruz.

B) LKEM ZDEK E-
L MELEK VE BA D -
MAN SORUNU ZER NE

Giriş

Ülkemizin yarı-sömürge yarı-feodal ve çok uluslu bir ülke olduğu gerçekliğinin altını bir kez daha çizmek istiyoruz. Ülkenin sosyo-ekonomik yapısal **özelliklerini** spot bilgiler şeklinde de olsa aktarmakta fayda var. Çünkü temel çelişme, başlıca çelişmeler, baş çelişme, baş düşman vb gibi sorunları doğru ve bilimsel bir şekilde tespit etmenin yolu mevcut sosyo-ekonomik yapıyla doğrudan ilintilidir. Bir ülkenin ekonomik, siyasal ve kültürel yapısı doğru bir şekilde ortaya konulmadan, o ülkenin temel, başlıca ve baş çelişki gibi sorunları da doğru analiz edilemez.

* Ülke yarı-sömürge ve yarı feodal sosyo ekonomik yapıya sahiptir. Ve ara geçiş toplumdur.

Bu, ne demektir?

Ülkemizde feodal üretim ilişkileriyle kapitalist ilişkiler iç içe girmiş ancak hakim olan üretim ilişkisi feodal üretim ilişkileridir. Feodal üretim ilişkisi feodal çağdaki gibi katı feodalizm şeklinde olmayıp parçalanmıştır. Emegın gasp ediliş biçimi esas olarak feodal karakterlidir. Doğal ekonomi (kapalı köy ekonomisi) parçalanmış olup kapitalist ilişkilerle iç içe geçmişlik yaşanmaktadır. Üretici güçlerin gelişmesi önünde engellik teşkil eden en geri ve gerici üretim ilişkisinin temsilcisi feodalizmdir. Dolayısıyla devrimimizin önünde çözülmesi gereken sorun da feodal sistemin ortadan kaldırılması olacaktır.

Kapitalist üretim ilişkisi önemli dere-

cede gelişmiştir. Ancak bu üretim biçimi hakim değildir. Gelişmekte olan kapitalizm milli (ilerici) kapitalizm değil, dışa bağımlı komprador kapitalizmdir. Kendi iç dinamiğiyle gelişen kapitalizm olmayıp tamamıyla dışa (emperyalizme) bağımlı olarak gelişir. Dolayısıyla bu kapitalizm ilerici değil, gericidir. Ve balon gibidir. Balon gibidir, çünkü bu kapitalizm tamamen emperyalizme bağımlıdır. O olmayınca olmaz. Emperyalizm, komprador kapitalizm ve feodalizm, ilerici milli kapitalizmin gelişmesi önünde engel teşkil eder ve onun gelişmesini istemezler. Bir başka deyişle milli kapitalizm bu üç büyük dağ tarafından baskı altında tutulmaktadır.

Emperyalizm, bu gibi ülkelerde feodal ve komprador güçlere dayanarak varlığını sürdürür. Ki komprador olgusu emperyalizmle birlikte ortaya çıkmış yarı-sömürgeler ve sömürge ülkelere özgü bir olgudur.

Yarı-sömürgecilik olgusu tamamıyla emperyalizme bağlı bir olgu olarak ortaya çıkmıştır. Yarı-sömürgelik, ekonomik ve mali olarak tam bağımlılık iken, siyasi olarak ise görünürde bağımsızlık demektir. Bütün yarı-sömürgelerin ekonomik ve mali politikaları emperyalist sermaye kuruluşları (İMF, OECD ve Dünya Bankası) tarafından yönlendirilmektedir. Bu ülkelerde kurulu devletlerin görünürde siyasi bir bağımsızlığı var. Ki bu ekonomik ve mali ilhaktan dolayı yarı-sömürgeler her geçen gün daha da sömürgeleşmeye doğru gitmektedirler.

İşte bu bağımlılık durumu yarı-sömürgelerde milli devrim sorununu da gündeme getirmektedir.

Başka bir ifadeyle bu gibi ülkelerde anti-feodal mücadeleyle anti emperyalist mücadele birbirine kopmaz bir şekilde bağlıdır. Bunun devrimsel adı ve süreci ise Milli Demokratik Devrim'dir.

* Ülkede birden fazla ulus ve azınlık milliyet yaşamaktadır. Egemen-ezen ulus Türk ulusu iken ezilen ve milli baskı altında tutulan ulus ise Kürt ulusudur. Çok uluslu ülke olması bakımından Çin gibi tek uluslu yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerden farklı özellik taşımaktadır. Dolayısıyla bu gibi çok uluslu ülkelerde diğer çelişkilerin yanı sıra bir de ezen ile ezilen ulus burjuvazisi arasındaki çelişki vardır. Bu, nesnel politik-tarihsel bir olgudur. Hiç kimse bu çelişkiyi görmezlikten gelemmez.

Milli baskının varlığından dolayı Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etme hakkı diye bildiğimiz ulusal sorun da ülke devriminin programında yer almak zorundadır. Dolayısıyla, sınıfsal mücadeleye bağlı olarak programımızda bir de milli meseleyi çözme diye önemli bir sorunu mevcuttur. Kürt milli sorununun **gerçek** çözümü ancak proletarya önderliğinde gerçekleşecek Yeni Demokratik Devrim ile mümkündür. Bunun dışında mevcut sistem devam ettiği müddetçe Kürt **ulusal sorunu gerçek** çözümüne ulaşamayacak. Ve elde edilecek çözüm yöntemleri de oldukça dar ve sınırlı olan burjuva çözüm yöntemini aşmayacaktır.

* Ülkedeki devlet biçimi faşizmdir. Faşizm, köklü bir şekilde ancak proletarya önderliğinde Yeni Demokratik Devrim ile yıkılabilir. Yaklaşık 80 yıldır faşizmle yönetilmekteyiz. Diğer yarı-sö-

mürgelerin bir kısmında olduğu gibi bizim ülkemize de faşizm tabandan tavana doğru değil, yukarıdan aşağıya doğru devlete hakim olmuştur.

Faşizmin ülkemizde sınıfsal temeli değil, sosyal dayanağı var. Bunlar komprador burjuvazi ve büyük toprak ağaları sınıfıdır. Bu sınıflar ülkemizdeki mevcut sınıflar içerisinde hem ekonomik hem de siyasi olarak "en geri", "en gerici," "en şoven", "en ırkçı" ve "en bağnaz" kesimi oluşturur.

1923'lerden beri devlete ideolojik olarak hakim olan faşist Kemalist ideoloji ve siyasi şekillenmedir. Devletin üç sac ayağından yasama, yürütme ve yargı faşist Kemalist ideoloji ışığında yönetilip yönlendirilmektedir.

* Ülkemiz birçok emperyalist devletin yarı-sömürgesidir. Yarı-işgal altındadır. Hakim olan, özellikle de siyasi ve askeri olarak hakim olan emperyalist devlet ABD'dir. Bunun dışında batı Avrupalı emperyalist devletlerden Almanya, Fransa ve İngiltere başta olmak üzere diğer emperyalist devletlerin de çok önemli derecede, özellikle ekonomik ilhakı söz konusudur.

Bu gerçeklikten dolayı da ülkemizdeki hakim sınıf klikleri de ABD'ci ve Avrupalı emperyalist devletlerin uşakları şeklinde ikiye bölünmüş durumdadır. Bu kliklerin hepsi iktidara ortaktır. Ancak iktidara hakim olan klik ABD'ci kliktir.

Emperyalist devletler açısından önemli bir pazar alanıdır. Pazar alanı olmanın dışında, özellikle de Sovyetler Birliği döneminde bölge devletleri arasında Sovyetlere karşı kullanılmak için büyük bir geo-stratejik konuma sahipti. Bu stratejik konumu eskiye oranla zayıflamış durumdadır. ABD için Irak işgalinden sonra daha da zayıfladı.

* Ordusu, bölge ülkeleri arasında **ni- cel** bakımdan en fazla sayıya sahip olmakla birlikte savaş tecrübesi ve kapasitesi yönüyle de en güçlü ordu durumundadır. 1 milyona yakın resmi ve gayri-resmi askeri mevcuttur.

Ordunun politik açıdan devlet üzerinde güçlü etkisi vardır. Özellikle de siyasi arenada en yüksek merci olan MGK'da en etkili ve yetkili güç ordudur. Esasta faşist Kemalist ideolojiyle şekillenmiştir. Orduya ve aynı zamanda devlete Kemalist klik hakimdir.

* Arazi yapısı oldukça geniş ve dağlıktır. Askeri hareket açısından savaşmaya oldukça elverişli arazidir.

Ülkenin sosyo ekonomik ve politik yapısını oluşturan bu karakteristik özellikleri aktardıktan sonra şimdi bu toplumsal sistemin öne çıkmış çelişmeleri üzerinde durabiliriz.

1) Türkiye-Kuzey Kürdistan'da Temel Çelişme

Yukarıda sosyo-ekonomik yapıyı ortaya koyarken ülkemizin yarı-sömürge yarı-feodal ve aynı zamanda çok uluslu ülke olduğunu ortaya koymuştuk.

Buna göre, yani yarı-sömürge ve yarı-feodal toplumsal sürecin temel çelişkisi ne olabilir?

Temel çelişkinin kavramsal olarak teorik açılımını daha önce ortaya koyduk. Dolayısıyla aynı şeyleri tekrar etmeyeceğiz. Biz sadece ülkemizdeki temel çelişkinin ne olduğu noktası üzerinde durmakla yetineceğiz.

O halde önce konuya ilişkin ilgili

programın 56. maddesinde yer alan tezi aktaralım.

"...Bu sosyo-ekonomik yapıya damgasını vuran toplumun temel çelişkisi; emperyalizm, feodalizm ve komprador-bürokrat kapitalizm ile çeşitli millet ve azınlık milliyetlerden geniş halk yığınları arasındaki çelişkidir. Bu temel çelişki, Yeni demokratik devrim süreci boyunca sürece damgasını vuran çelişki olarak varlığını sürdürecektir. Bu çelişkinin ana yönünü emperyalizm, feodalizm ve komprador-bürokrat kapitalizm oluşturur - ken, tali yönünü çeşitli millet ve azınlık milliyetlerden geniş halk yığınları oluşturmaktadır."

Her sürecin, her toplumsal sistemin bir temel çelişmesi olur dedik. Bu kuramdan hareketle yarı-sömürge yarı-feodal sisteme sahip olan ülkemizin temel çelişmesi de programdan aktardığımız gibidir. Dolayısıyla yarı-sömürge yarı-feodal süreç değişmedikçe adı geçen temel çelişme de değişmeyecektir. Süreç kendi içinde aşamalar geçirse bile yine bu temel çelişme devam edecektir. Örneğin emperyalizm ülkeye doğrudan savaş açtığı durumda baş çelişki değişecek ama temel çelişki değişmeyecektir. Daha açıkçası anti-feodal anti-emperyalist devrim gerçekleşmeden, yani milli demokratik devrim tamamlanmadan söz konusu temel çelişme varlığını sürdürmüş olacaktır.

Bunu üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişme olarak ifade edecek olursak şöyle bir ekonomik-sınıfsal tablo ortaya çıkar:

Emperyalist tekelci kapitalizm, komprador bürokrat kapitalizm ve feodalizm üretici güçlerin önünde engellik teşkil eden en geri ve gerici üretim ilişkisi- dir. Dolayısıyla bu ekonomik ilişkinin te-

zahürü olan sınıflar da en gerici sınıflar olur. Çünkü sınıflar ekonomik durumuna göre tahlil edilir. O halde bu ekonomik ilişki ve onun türevi gerici sınıfların karşıt tarafında yer alan sınıf ve tabakalar **en ileri**yi temsil etmektedir.

En ileriye temsil eden sınıflar da doğal olarak yeni sürecin bileşenleri ve iktidar sahipleri olacaktır. Bir başka ifadeyle bugün temel çelişmenin esas yönüne karşı mücadele yürüten sınıflar aynı zamanda geleceğin Yeni Demokratik Cumhuriyet iktidarının da bileşenleridir.

Daha önce ifade ettik. Bir süreçte birden fazla temel çelişki olmaz. Fakat bir süreçte, hele böylesine karmaşık ve uzun süreçte birden fazla başlıca çelişme ve sürecin aşamalarının değişmesi durumunda ise birden fazla baş çelişme gündeme gelebilir. Bunların hepsi de temel çelişki ve onun ifade ettiği sürecin sonuçlarıdır. Bazı teori cahilleri bir süreçte birden fazla temel çelişme icat etmeye çalışsalar da, ancak bu teori onların cehaletlerini ortaya koyabilir. Hepsi o kadar.

Toparlayacak olursak.

Yarı-sömürge yarı-feodal toplum bir ara geçiş toplumdur. Bu ara sistem devam ettiği müddetçe bunun tek bir temel çelişmesi olur. O da programın 56. maddesinde ifade edildiği şekildedir.

Devrim süreci milli demokratik devrim sürecidir. Bu, milli devrimle demokratik devrimin iç içeliği demektir. Başka ifadeyle anti-feodal, anti-emperyalist devrim bu süreç tamamlanmayıncaya kadar devam edecektir. Fiili işgalin olmadığı günümüz koşullarında gündemde olan devrim anti-feodal devrimdir. Yani top-

rak devrimidir. Feodalizmle geniş halk yığınları arasındaki çelişme özünü köylülüğün toprak sorunundan alır.

Yarı-sömürge yarı-feodal toplum diye başlı başına bir toplumsal sistem değildir. Bir yandan feodalizmi diğer yandan ise kapitalist ilişkileri içinde barındırır. Evet feodal üretim ilişkileri hakimdir ama bu feodal ilişkiler bir feodal dönemin ilişkileri boyutunda değildir. Önemli derecede çözülme söz konusudur. Ki günümüzde katı feodalizmin hüküm sürdüğü tek bir ülkeden söz edemeyiz, sözedilemez. Dolayısıyla MLM'lerin "ülkede feodal ilişkiler hakimdir" saptamasını götürüp "katı feodal ilişkileri savunuyorlar" şeklinde iddia etmek, kocaman bir demagoji olma dışında bir anlam ifade etmemektedir. Bu sistem bir ara geçiş toplumdur. Tıpkı sosyalist toplum gibi. **Sosyalist sistem de başlı başına bir toplum değil. Bir yandan kapitalizmi diğer yandan ise komünizm ilişkilerini içinde barındıran uzun bir tarihsel geçiş (komünizme) sürecini kapsar.**

Yarı-sömürge yarı-feodal veya yarı-feodal sömürge, hatta yarı-sömürge ama kapitalist ülkelerde temel çelişki ile baş çelişme bir ve aynı değildir. Aynı durum temel çelişme ile başlıca çelişmeler için de geçerlidir. Yani bu gibi ülkelerde temel çelişme aynı zamanda baş çelişme veya başlıca çelişme olamaz. Fakat emperyalist ülkelerde durum farklıdır. Oralarda fiili işgalin olmadığı dönemlerde temel çelişme ile baş çelişme bir ve aynıdır. Fakat bu ülkelerde temel çelişme ile başlıca çelişmeler bir ve aynı olamaz. Ör-

neğin bu gibi ülkelerde temel ve baş çelişme proletarya ile burjuvazi arasında iken, ama başlıca çelişmeler (Proletarya ile burjuvazi, tekeli olmayan burjuvazi ile tekeli burjuvazi, küçük burjuvazi ile tekeli burjuvazi, küçük burjuvazi ile proletarya, köylülükle proletarya, emperyalizm ile ezilen dünya halkları ve ezilen uluslar arasındaki çelişme gibi) birden fazladır.

Temel çelişki, ismi üzerinde hepsinin temelini oluşturan çelişme demektir. Daha açıkçası bütün çelişmelerin dayandığı ana zemin, ana sürecin çelişmesi temel çelişmedir. Başlıca çelişmeler de bu sürecin içinde onlarca çelişme içerisinde daha etkili olan belli başlı çelişmelerdir. Sözcükleri dahi ayrı olan çelişmeleri götürüp bir ve aynımış gibi göstermek olsa olsa ancak teorik cahillik olur. Kavramlar yerli yerine kullanılmadığı zaman ne olur? İdeolojik kaos olur.

Sözün kısası, temel çelişme, başlıca çelişme ve baş çelişme gibi kavramları bir ve aynı olarak ele alamayız, almamalıyız. Aksi anlayışlar teorik oportünizmdir. Her birisi farklı **somutluğu** ve **niteliği** temsil etmektedir.

2) Ülkedeki Başlıca Çelişmeler

Başlıca çelişkilerin yatağının ülkemizin ekonomik, siyasi ve kültürel yapısı olduğunu; bundan hareketle de ana konumuza giriş bölümünde ülkenin sosyo-ekonomik yapısını meydana getiren belli başlı özellikleri ortaya koyduk.

Bilindiği gibi mevcut toplumsal sistemin içerisinde onlarca irili ufaklı çelişme vardır. Ama aslolan bu irili ufaklı çeliş-

meler içerisinde ülkenin toplumsal sürecini önemli ve büyük derecede etkileyen çelişmeleri bulup açığa çıkartmaktır. Şimdi bu irili ufaklı çelişmelerden bir kısmını sayalım. Sonra bunlar içerisinde başlıca çelişmeleri bulup açığa çıkartalım. Daha sonra ise bu çelişmeleri neden başlıca çelişme olarak ele aldığımızın gerekçelerini ortaya koyalım.

Bunlar; proletarya ile burjuvazi, emperyalizm ile geniş halk yığınları, emperyalizm ile ülke arasındaki, feodalizm ile geniş halk yığınları, ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisi arasındaki, hakim sınıfların kendi arasındaki, milli burjuvazi ile komprador burjuvazi ve büyük toprak ağaları sınıfı arasındaki, küçük burjuvazi ile emperyalizm, küçük burjuvazi ile komprador burjuvazi, küçük burjuvazi ile milli burjuvazi, küçük burjuvazi ile proletarya, köylülükle proletarya arasındaki, Türk devletiyle sınır devletleri arasındaki çelişme, köylülüğün kendi arasında, dini ve mezhepsel çelişkiler gibi daha bir çok çelişme...

Bunlar içerisinde başlıca çelişmeler özelliğini taşıyanları bulup açığa çıkartalım.

Bütün bu çelişmeler ve daha saymadığımız çelişmeler içerisinde içinde yaşadığımız toplumsal sistemi ekonomik, politik ve kültürel açıdan en çok etkileyen çelişmeler ise Programın 57. maddesinde ortaya konulduğu gibi şunlardır:

"... feodalizm ile geniş halk yığınları arasındaki çelişki, emperyalizm ile geniş halk yığınları arasındaki çelişki, burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişki, hakim sınıfların kendi arasındaki çelişki, ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisi arasındaki çelişkidir."

Bu başlıca çelişmeler üzerinde tek tek durmakta fayda var. Fayda var diyoruz,

çünkü; ülkemizdeki başlıca çelişmeler sorunu küçük burjuva akımları saymazsak Maoist saflarda da yeterince kavranmış değildir. Öyle ki başlıca çelişme ile temel çelişmeyi bir ve aynı görenler olduğu gibi, *"eğer bir çelişmeyi başlıca çelişmeler içerisinde saydın mı o başlıca çelişmeyi de bir gün gelir baş çelişme olarak belirler"* yönlü Maoist Komünist Partisi'ne oportünistçe saldırılar var. Bu konu üzerine söyleyeceklerimiz aynı zamanda teorik sefalet üzerine kurulu oportünist saldırıları daha kapsamlı ve derinlikli bir şekilde deşifre etmeye hizmet etmiş olacaktır.

Başlıca çelişmeler üzerinde sırasıyla duralım:

a) Proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme

Daha önce ifade ettik. Proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme sadece dünya geneli için değil, tek tek ülkeler için de başlıca çelişmeler olarak geçerlidir. Bu, hem toplumun en ileri, en devrimci sınıfını temsil etmesi bakımından hem geleceğin demokratik ve sosyalist iktidarlarına siyasi ve sınıfsal karakterini vermesi, hem de komünist partileri aracılığıyla diğer sınıflara politik önderlik etmesi açısından böyledir. Bir kez daha özet olarak tekrarlayacak olursak proletarya; burjuvazi ve tüm gericiliğe karşı ideolojik, siyasi, örgütsel, kültürel, dahası her cephede mücadele edecek biricik öncü ve önder sınıftır. Az önce de işaret ettiğimiz gibi, proletarya, diğer devrimci sınıflara siyasi önderliğini komünist partisi aracılığıyla yürütür. Bu, proletarya varsa komü-

nist partisi de var demektir. Başka ifadeyle komünist partisi varsa proletarya ve burjuvazi de var demektir. Komünist partisi esasta proleterya sınıfının örgütsel ihtiyaçları için doğmuştur. Bu aynı zamanda hem komünist partisinin hem de proleteryanın adım adım kendisini söndürmesi de demektir. Çünkü nihai olarak komünist partisi sınıfların ortadan kaldırılması için bir öncü ve önder örgütleyici güç olarak doğmuştur. Sınıfların ortadan kalkmasına koşut olarak komünist partisi de tarih sahnesinden silinmiş olacaktır. Proletarya da öyle.

Proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmenin evrensel bir çelişme olması onun aynı zamanda her özgülde baş çelişme olduğu anlamına gelmez. Aksi anlayışlar tek tek ülkelerdeki somut durumu veya dünya çapındaki devrim aşamalarını göz ardı eden küçük burjuva oportünist teoriler olur.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de proletarya burjuvazi arasındaki çelişmeler toplumsal süreci çok önemli ve büyük derecede etkilemektedir. Her ne kadar işçi sınıfı gerçek bir komünist partisinin örgütlülüğünden yoksun hareket etse de fakat bilinmelidir ki zaman zaman devleti ve onun yöneticilerini sarsıcı eylemlilikler gerçekleştirdikleri politik bir gerçekliktir. Halihazırda işçi sınıfının içerisinde politik olarak etkili ve hakim olan güçler sistemin farklı klikleri, düzenin yedeğindeki orta burjuva reformistler ve Kongragel gibi ulusal burjuva hareketlerdir. İşçi sınıfı içerisinde sözkonusu hareket ve akımların etkili olması işçi sınıfıyla devlet arasındaki çelişkinin şiddet haline dö-

nüşmesini de engellemiş oluyor. Bu bağlamda işçi sınıfı içerisinde daha nitelikli kalıcı örgütlenmeler yaratmak, diğer yandan ise mevcut reformist, gerici önderlikleri ideolojik ve siyasi olarak teşhir etme gibi iki önemli görevle karşı karşıya olduğumuzu, bir anlık bile unutmamalıyız. Örgütlenerek ve doğru politikalar sunarak işçi sınıfı içerisinde nitelikli bir güç haline gelebiliriz. Kongremizin bu konuda ortaya koyduğu çizgi esasta doğrudur. Aslanan bu çizgi doğrultusunda sebatkar bir şekilde örgütlenme faaliyetini yürütmek olmalıdır. Örgütsel faaliyetlerde genel olarak köylük alanlar esas ama şehirlerde de işçi sınıfı içerisinde çalışma esastır. Bu ikisi arasındaki diyalektik bağ ancak MLM militanlar sağlayabilir. İşçi sınıfı içerisindeki faaliyetler asla küçümsememelidir. Bu faaliyetleri küçümsemek demek, kapıları burjuvazi ve küçük burjuvaziye aralamak demektir. Çünkü sınıf kendiliğinden MLM bilinci alıp örgütlenemez. MLM'ler örgütlemese burjuvazi ve küçük burjuvazi örgütleyecektir.

Proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme üzerine söyleyeceklerimiz özet olarak bunlardır.

b) Hakim sınıfların kendi arasındaki çelişme

Hakim sınıflar çelişmeli bir bütün oluşturmaktadırlar. Hem çelişki hem de birlik içerisindedirler. Aralarındaki çelişme esastır. Ülkemizdeki hakim sınıfları teşkil eden sınıflar; büyük toprak ağaları sınıfı ile komprador bürokrat burjuvazidir. Bu sınıfların tahlilini geçen sayımız-

da ortaya koyduk. Dolayısıyla bizim burada üzerinde yoğunlaşacağımız boyut hakim sınıflar arasındaki çelişmenin toplum üzerindeki politik etkisi olacaktır.

Hemence belirtelim. Hakim sınıflar arası çelişme tüm devletler ve ülkelerde mevcuttur. Nerede devlet varsa orada hakim sınıfların kendi aralarındaki çelişki var demektir. Ki bu çelişme öyle sıradan, basit bir çelişme değildir. Çelişmenin olmadığı şey yoktur, hakim sınıflar arası çelişme de bazen kendisini şiddet şeklinde göstermektedir. Bir yerde tek bir sınıfın dahi olması (örneğin emperyalist ülkelerde) o gibi ülkelerde tekeli kapitalistlerin kendi aralarındaki rekabet siyasi alanda farklı kliklerin oluşması ve bu klikler arası çelişmeyi de beraberinde getirmektedir. Bunsuz tekeli kapitalizmden söz edilemez. Aynı durum yarı-sömürge ülkeler için de geçerlidir. Kaldı ki bizimki gibi yarı-sömürge ülkelerde hakim sınıflar arası çelişme emperyalist ülkelere oranla daha keskin ve çatışmalı geçmektedir. Çünkü bu gibi ülkeler ekonomik olarak oldukça geri oldukları için toplumu siyasi olarak yönetmek de o kadar zorlaşıyor.

İşin başka bir boyutu da bizimki gibi yarı-sömürge ülkelerdeki hakim sınıfların bir de farklı emperyalist devletlere bağlılıkları vardır. Bu dahi başlı başına hakim sınıflar arası çelişkiyi boyutlu bir şekilde etkilemektedir. Örneğin bir ABD uşağı kliklerle bir Avrupalı büyük emperyalist (AB'nin başını çeken Almanya ve Fransa) devletlerin uşağı klikler arası çelişki daha kızgın ve boyutlu geçmektedir. Bunu söylerken, klikler arasında hep mücadele hiç ittifak yok

yönlü düşüncemiz olduğu sanılmasın. Bazen bu klikler ortak bir şekilde hükümet dahi kurabilmektedirler. 1970'li yıllardan bu yana bu durum çokca yaygın bir hal almıştır. Dahası, ABD'ci veya Avrupalı kliklerin kendi aralarında dahi ciddi çelişkiler ve kanatlar mevcuttur. Ama en belirgin klik çatışması Avrupalı emperyalist devletlerin uşağı hakim sınıflarla ABD uşağı klikler arasında geçmektedir.

Bir kez daha altını çizerek vurgulamamız gerekir ki bizimki gibi ülkelerde hakim sınıfların oluşturacağı temel ekonomik politikalara emperyalist devletler yön vermektedir. Bu durum kendisini siyasi alandaki politik kararlara da yansıtmaktadır.

Hakim sınıflar arasındaki it dalaşı bazı dönemler (örneğin bir dönemin başbakan ve bazı bakanlarının tutuklanarak idam edilmesi gibi, ordu içerisindeki ayaklanmalar vb. gibi) hariç şiddet haline dönüşmemiştir. Karşılıklı savaş içerisinde olan sınıf ise daha çok büyük toprak ağaları olmuştur.

Hakim sınıflar arası dalaş bizimki gibi ülkelerde toplumun politik gündemini önemli derecede etkilemektedir. Öyleki siyasi veya ekonomik konularda farklı açıklama yapmaları dahi ülke ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir. Hiç şüphesiz bu olumsuz ve farklı açıklamalar bir yandan halkın ekonomik durumunu ve sosyal yaşamını olumsuz yönde etkilerken öte yandan ise halkın yönetenlere karşı güvensizliğini de artırmaktadır. Bu da devrim açısından olumlu bir yandır.

Hakim sınıfların iktidarlarını yönetemez duruma gelmesi nasıl ki devrim lehine ise bu sınıflar ve klikler arası çelişkinin söylem düzeyinde dahi kamuoyuna yansımaları durumu devrim lehinedir.

Dediğimiz gibi hakim sınıflar arası çelişkinin kızışması veya azalması tamamıyla ekonomik ve siyasi istikrarla ilintilidir. Bizimki gibi ülkelerde emperyalizme bağımlılık ve geri ekonomik yapıdan dolayı ekonomik istikrarın sağlanması mümkün olmadığı (istisnai durumlar hariç) gibi **genel** olarak siyasi istikrar da (kısa dönemler hariç) sağlanamaz. Bu geçici siyasi istikrarlar ise **daha çok** askeri darbeler yoluyla sağlanmıştır.

Kısacası, her alandaki istikrarsız durum hakim sınıflar arası çelişkiyi daha da keskinleştirmektedir. Bu da nesnel olarak devrim lehine olan bir durumu ifade etmektedir.

Hakim sınıflar arası çelişki objektif bir olgudur. Devrimci durum ve devrim durumunun başlıca nesnel kriterlerinden birisidir. Bunu söylerken, her durumda hakim sınıflar iktidarlarını yönetemez durumdadır demek istediğimiz anlaşılmasın. Böyle bir şey diyalektiğe aykırıdır. Az önce de işaret ettik. Emperyalist ülkelerde hakim sınıfların yönetememe durumu çok kısa dönemler varlığını sürdürürken, ancak yarı-sömürge ülkelerde durum emperyalist ülkelerin tersi bir seyir izler. Buralarda istikrar kısa, istikrarsızlık ise uzun sürmektedir. İşte bu gerçeklik (uzun süreli yönetememe) emperyalist ülkelerdeki devrimci durumla yarı-sömürgelerdeki devrimci durumun göreceli veya uzun süreli olması arasındaki farklılığın **başlıca nedenlerinden birisi** olma özelliğini somutlamaktadır.

Hazır yeri gelmişken başlıca çelişmeleri, baş ve temel çelişmeyle karıştıran teori cahillerine kısaca bir hatırlatma yapalım:

Bize, *"ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus bujuvazi arasındaki çelişmeyi" başlıca çelişme olarak saptadığımız için "bu çelişmeyi ileri de baş çelişme olarak*

da belirler" yönlü ithamda bulunanlara sormak gerekir:

Bu ithamda bulunanların kendileri de hakim sınıflar arasındaki çelişmeyi başlıca çelişmeler arasında saymaktadır. O halde bu çelişme ne zaman baş çelişme olur veya olacak, diye bir yanıt verebilirler mi? Ya da böyle bir başlıca çelişme hiç bir dönem baş çelişme olabilir mi?

Bizce olamaz. Olur diyenler varsa, bunu kanıtlamalılar. Yoksa teorik cahillikleri elli bin sene de geçse devam edecektir.

Demek istediğimiz o ki başlıca çelişmeler içerisinde sayılan her çelişme mutlaka baş çelişme olur diye bir kaide ve teori olamaz.

Kaldı ki ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisi arasındaki çelişme niye bizim **baş çelişme** sorunumuz olsun ki? Nasıl ki hakim sınıflar arası çelişme baş çelişme sorunumuz olarak gündemizde olmayacaksa, bu iki burjuvazi arasındaki çelişmenin kendisi de bizim baş çelişkimiz olmayacaktır. Olsa olsa iki burjuvazi arasında bir baş çelişme olur. Bu da proletaryanın programındaki baş çelişki sorunu olarak ele alınamaz. Çünkü proletarya ulusal sorunu sınıfsal kuruluş mücadelesinin bir parçası ve ona tabi olarak ele alıp çözümler. Onda uluslara göre örgütlenme yoktur. Bu sorun burjuvazinin sorunudur. Tabii ki **özü pazar sorunu olan ulusal soruna** karşı proletarya sessiz ve seyirci kalamaz. Ama bunu az önce değindiğimiz gibi sınıfsal kuruluş mücadelesine tabi olarak ele alır. Sözün özü; **Proleteryanın pazar sorunu diye bir sorunu olamaz**. O, siyasi iktidarı değiştirmeyi hedefler. Onun hedefi sınıfsal kurtuluştur. Diğer mücadele ve ta-

leplerin hepsi buna tabi olarak alınır, çözümlenir.

Nasıl ki hakim sınıfların kendi arasındaki çelişkiyi baş çelişki olarak tespit etmiyorsak ve edilmezse ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisi arasındaki çelişmenin baş çelişki olarak tespit edilmesi de doğru bir anlayış olmaz. Bunu ancak ayrı örgütlenmeyi savunan ezilen ulus milliyetçisi ulusal burjuva akımlar tespit edebilir.

Önemli bir noktaya daha dikkatleri çekmek istiyoruz:

MLM'ler, devrimin içinden geçtiğimiz aşamasında hakim sınıflardan herhangi bir klikle ittifakı savunmaz. Onlarla ittifakı savunmak sınıf işbirlikçisi sağ oportünizmdir. Onların aralarındaki çelişkilerden faydalanmak demek herhangi birisiyle ittifak kurmak olarak anlaşılmaz, anlaşılmalıdır. Kendi aralarındaki çelişki **nesnel** olarak devrimin lehine olur. Lenin, bu tür durumlar için devrimin dolaylı ittifakları der. Hepsi o kadar.

c) Emperyalizm ile geniş halk yığınları arasındaki çelişme

Emperyalizm ile geniş halk yığınları arasındaki çelişme ve boyutuna ilişkin uzun uzadıya durmaya gerek yok. Çünkü emperyalizm doğrudan (direkt kendi tekelileri aracılığıyla yerinden yönetim) veya dolaylı (kompradorlar aracılığıyla) bir şekilde geniş halk yığınlarını ilğine kadar sömürüp ezmektedir. Geniş halk yığınları kategorisine proletarya, köylülük, küçük burjuvazi ve milli burjuvazinin girdiğini bir kez daha belirtmek isteriz.

Ülke her geçen gün biraz daha sömürgeleşmeye doğru gidiyor. Her karış top-

rak, önemli yer altı yer üstü zenginlik kaynakları emperyalizme peşkeş çekilmiş. O da yetmiyormuş gibi devletin arpalığı durumunda olan KİT'ler dahi emperyalist devletlere satılarak ülke adeta bir sömürge pazarına dönüştürülmüş durumdadır. Daha önce de işaret ettiğimiz gibi devletin ekonomik ve siyasi alandaki temel politikaları emperyalizmden bağımsız bir şekilde üretilmiyor. Bu ekonomik ve siyasi bağımlılık beraberinde kültürel emperyalizmi de geniş bir şekilde yaymış durumdadır. Neredeyse her eğlence, giyim vb yerlerinin adı İngilizce konulmuştur. İngilizce bilmeyen küçüm-senir duruma gelmiştir.

Bundandır ki devrimimizin önünde önemli bir milli görev de durmaktadır.

Şüphesiz ki emperyalizm henüz iç olgu haline gelmemiştir. Daha çok buradaki hakim sınıflar (komprador bürokrat burjuvazi ve büyük toprak ağaları sınıfı) aracılığıyla sömürsünü yapmaktadır. Fakat şu da bir gerçektir ki ve de görülmelidir ki emperyalizm her geçen gün bu yönde ilerliyor. Zaten ülkenin bir çok yerinde askeri üsleri sözkonsudur. Kendi toprakları gibi istediği zaman kullanabiliyor. Bunu, gizli veya açık bir şekilde yapıyor. Sadece geriye açık açık işgal etmesi kalıyor. O da sınıf mücadelesinin yükselmesi durumunda büyük olasılıkla gündeme gelir. Çünkü emperyalistler, başta da ABD kolay kolay bu ülkedeki çıkarlarından vaz geçmez. Bu durumda baş çelişki emperyalizm ile ülke arasında olur. O zaman milli devrim gündeme gelir. İttifak güçleri de değişir. O durumda işgalci güce karşı mücadele eden tüm güçlerle ittifak savunulur. Ancak milli çelişme he-

nüz baş çelişki durumuna gelmiş değil.

Avrupa Birliğine (AB) üyelik ülkenin daha fazla sömürgeleşmesi demektir. Ekonomik olarak tam denetime girecekleri gibi siyasi olarak da önemli konularda hiç bir bağımsız politika izleyemeyeceklerdir. Tamamıyla Almanya ve Fransa'nın ağızlarına göre politika belirlemiş olacaklardır. Veya ABD'nin turuva atı olarak misyonlarını sürdürürlerse ABD'nin-İngiltere'nin ağızına bakarak hareket edeceklerdir. Başkaca da şansları yoktur.

Bu bağlamda anti-emperyalist milli görevlerimiz her zamankinden daha fazla artmış durumdadır.

d) Ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisi arasındaki çelişme

Bu konunun onlarca yıl Maoist hareket saflarında derin tartışmalara yol açtığını belirtelim. Birinci Konferansta (1978) gündeme alınmasına karşın ancak o günkü koşullarda başlıca çelişme olarak tespit edilemedi. Bu durum Parti 1. Kongresi gerçekleşinceye kadar da devam etti.

İşin bu boyutunu bir kenara bırakıyoruz. Sorunun kavranması için üzerinde yaşadığımız siyasi coğrafyada birden fazla ulus var mı, yok mu? Varsa bu uluslar eşit mi, yoksa birisi egemen ezen ulus olarak imtiyazlı iken, diğeri ezilen bağımlı ulus olarak haklarından yoksun mu? Dahası tarihten bugüne kadar ulusal ayaklanmalar olmuş mudur? Bu ulusal ayaklanmalar neden, niçin oldu? Bu, bir çelişkinin sonucu değil mi? Yoksa keyfi bir şekilde mi ortaya çıktı? Bu ulusal ayaklanmalar ve savaşlar toplumun poli-

tik gündemini etkilemedi mi veya etkilemiyor mu? Savaşın olduğu yerde o savaş hangi güçler arasında olmuştur? Bu ve benzeri soruları yanıtlamakla başlamak istiyoruz. Çünkü bu soruların doğru yanıtı verildiği zaman söz konusu çelişmenin başlıca çelişmeler içerisinde yer aldığı tezinin doğruluğu kendiliğinden ortaya çıkmış olacak.

Soruları sırasıyla yanıtlayalım:

Ülke tek uluslu olmayıp çok ulusludur. Bunlar Türk ve Kürt ulusudur. Ayrıca azınlık uluslar vardır.

Her iki ulus ulusal haklar bakımından eşit değildir. Türk ulusu egemen ezen ulus iken, Kürt ulusu ezilen bağımlı ulustur. Türk ulusu kendi kaderini tayin etmişken Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı Türk devleti tarafından ilhak edilerek gasbedilmiştir. Ve bu ulusun üzerinde çok ciddi boyutta milli baskı söz konusudur. Bu milli baskılar sonucudur ki bugüne kadar onlarca kez Kürt ulusal ayaklanmaları baş göstermiştir. Kimisi bağımsızlık, kimisi özerklik, kimisi dil temelinde gelişmiştir. Ama hepsi de ulusal talepler içindir. Bu ayaklanmalar sürecinde onbinlerce Kürt emekçisi katledilmiş, önderleri ya idam edilmiş ya da hapishanelere tıkmıştır.

Hiç bir Kürt ulusal hareketi keyfi bir şekilde ortaya çıkmamıştır. Tamamıyla demokratik talepleri sonucu ortaya çıkmıştır. Ortada onlarca defa (30'a yakın) baş gösteren ulusal aykılanma söz konusudur. Bunların hepsi de savaştır. Savaş, siyasetin başka araçlarla (silahla) sürdürülmesinin en üst biçimiye, demek ki

bu savaş, ortada ciddi çelişkiler var ki gerçekleşmiştir.

Ortaya çıkan bu savaşlar halkımızı etkilemiyor mu? Hem de fazlasıyla etkiliyor. Kimse "ezilen ulus milliyetçiliğini" bahane ederek kendi sosyal şoven görüş ve siyaset tarzını gizlemeye kalkışmasın. Yeri geldiğinde, hem de çok kez bildirilerde veya çeşitli yazılarda sistemin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi çıkmazı değerlendirmeye tabi tutarken "*ulusal mücadelenin de bu krizin yaratılmasında payının olduğuna*" dair vurgular yapıyorlardı. Bu tespitler ne erken unutuldu? Ya da bu tespitleri iş olsun diye mi yapıyorlardı?

Eğer bir savaş sistemin mevcut krizinde pay sahibiyse, bu oradaki ciddi bir çelişmenin ürünü olarak ortaya çıkmış demektir. Bu bir gerçekliktir. Bunu inkara kalkışmak niyet ne olursa olsun bugüne kadar baş gösteren ulusal hareketleri inkar etmektir. Bu, sosyal şovenizmdir. Teorik olarak sağ oportünizmdir.

Mevcut ulusal haksızlık (eşitsizlik) zemini üzerinden baş gösteren bir savaş başlıca çelişmeler içerisinde göstermek ülke ve Kürt ulusu gerçekliğine gözleri kapamaktan başka bir politik amaca hizmet etmez.

Sözü fazla uzatmak istemiyoruz. Ortada bir çelişki var. Hem de sıradan bir çelişki olmayıp toplumun her sınıfının ve her tabakasının gündemini etkileyen önemli bir çelişme var.

Daha önce bir çok yazımızda ve belgede ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisi arasındaki çelişmenin ekonomik, politik ve tarihsel nedenlerini ortaya

koyduk. O nedenle aynı şeyleri tekrar etmek istemiyoruz. Biz sadece yeri geldiği için bir daha değinmeyi uygun bulduk.

Bir iki noktaya daha dikkatleri çekerek konumuzu bağlamak istiyoruz.

Ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisi arasındaki çelişmeyi başlıca çelişmeler içerisinde ele almayanlar bu tezlerini eğer Mao'ya dayandırarak perdellemek istiyorlarsa, büyük bir teorik yanlışlık ve şablonculuk içerisinde oldukları diyeceğiz. Çünkü Çin'de birden fazla ulus yoktur. Tek uluslu bir ülkedir. Ama Çin'de onlarca azınlık milliyet var ve Mao Zedung Han şovenizmi ile bu azınlık milliyetler arasındaki çelişmeyi de inceleme konusu yapar, On İlişki Üzerine adlı çalışmada. Ulus kavramıyla milliyet arasındaki farkı ise tartışmaya gerek duymuyoruz. Çünkü bu, oldukça geri bir tartışma olur.

Bir nokta daha:

Ezilen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisi arasındaki çelişmeyi başlıca çelişme olarak tespit ettiğimizden dolayı, bize yönelik "ileride bu tespiti baş çelişmeye dönüştürürler" yönlü idiada bulunanların, tabanın geri duygularını sosyal şovenice okşamaktan başka bir pratiğe hizmet etmediklerini belirtelim.

Daha önce ifade ettik. Bir kere tespit edilen her başlıca çelişme baş çelişme olarak gündeme gelmez, tespit edilmez. Hakim sınıfların kendi arasındaki çelişme gibi.

İkincisi, her iki ulusun burjuvazisi arasındaki çelişmeyi baş çelişme olarak tespit etmek için ayrı örgütlenmeyi savunman gerekir. Uluslara göre örgütlenmek de yetmiyor. Gidip o ulusun burju-

vazisinin bayrağı altında birleşmen gerekiyor. Ama Stalin yoldaşın dediği gibi "Proletaryanın denenmiş bayrağı vardır." Dolayısıyla ulusun burjuvazisinin bayrağı altında birleşme diye bir derdi yoktur ve olamaz. O, ezilen ulusun kendi kaderinin tayin hakkı sorununu ayrı örgütlenerek değil, sınıf mücadelesine tabi ikinci sorun olarak ele alıp çözer. Örgütlenmeyi bütün ulus ve milliyetlerden proletaryanın tek bir parti çatısı altında birleşmesini esas alarak yapar. Onun nihai hedefi komünizmdir. Buraya giderken de demokratik ve sosyalist devrimden geçerek gidecektir. Mevcut iktidarları yıkarak, onların yerine kendi iktidarını kurar. Bu, aynı zamanda kendi iktidarının da ortadan kalkmasının başlangıcı olur. Ama ezilen ulus burjuvazisi ve diğer ulus burjuvazileri öyle yapmaz. Onlar tam tersini yaparlar. Kendi ulusal pazarını daha kolay sömürmek için devlete ihtiyaç duyarlar. Ve bu devletlerini korumak ve ayakta tutmak için de her yola baş vururlar.

Sözün özü, ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisi diye bir ekonomik, politik ve tarihsel oluşum var ise o halde bu iki burjuvazi arasında da pazar için mücadele var demektir. Ezilen ulusun burjuvazisi kendi pazarı önünde engel teşkil eden egemen ulus burjuvazisiyle sorununu masa başında halledemezse savaşa baş vurmak zorunda kalır.

İşte, bu nedenlerden dolayı, çok uluslu ülkelerde ezen ulus burjuvazisiyle ezilen ulus burjuvazisi arasındaki çelişmeyi görmeyen veya görmezlikten gelenler ya ırkçı-şoven ya da MLM fikirlerden etkilenmiş sosyal şoven sağ oportünist olurlar.

Hiç kimse Mao veya Kaypakkaya yoldaşın şapkası altına gizlenerek kendi

sağ oportünist görüşlerini gizlemeyi başaramaz. Yoldaş Kaypakkaya söz konusu çelişkiyi başlıca çelişmeler içerisinde saymamışsa bunun iki önemli nedeni vardır.

Birincisi, 1970'li yılların başında Kürt ulusal hareketi bugünkü gibi **savaş boyutunda** seyretmiyordu ve dolayısıyla sorun pratik olarak bu denli hissedilmiyordu. İkinci bir neden ise **başlıca çelişmeler** sorununun teorik bakımdan bugünkü gibi tartışılmamış olmasıdır. Veya Çin temel alınarak başlıca çelişkilerin tespitine gidilmiş olunması olasılığı yüksektir. Dikkat edilirse Kaypakkaya baş çelişme sorununu dönemin revizyonist TİİKP önderliğiyle derinlikli ve kapsamlı bir şekilde tartışırken, başlıca çelişmeler konusunda herhangi bir tartışma yapmamıştır. Bu da **başlıca çelişmeler** noktasında henüz bir bilinç oluşmadığını gösteriyor. **Başlıca** çelişmelere ilişkin teorik tartışmalara Mao'da da rastlamadık.

Ancak şu da bilinmelidir ki Mao'da başlıca çelişmeler tartışması veya söylemi yok diye bu durum bize başlıca çelişmeleri "temel çelişme" olarak ifade etmemizi getirmez. Daha önce bir çok kez ifade ettik. Temel çelişme ile baş çelişme farklı olduğu gibi temel çelişme ile başlıca çelişmeler de farklıdır. Bunları birbirine karıştırmak ve aynıymış gibi göstermek akla karayı, sapla samanı birbirine karıştırmak gibidir.

Bununla yetinmeyen kimi iftiracı küçük burjuvalar bizim beş **başlıca çelişme söylemimizi** götürüp "**beş temel çelişme tespiti yapıyorlar**" şeklinde tahrif etmekten de çekinmiyorlar. Hem de bu tahrifatlar belgeler yabancı bir dille yazılmış olmasına karşın yapılıyor. Ya bir de bu belgeler başka dillerde yazılmış olunsaydı o zaman kimbilir bu iftiracılar daha ne iftiralar üretmiş olacaktı?

Özetleyecek olursak;

Maoistlerin 1. Kongreye birlikte ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisi arasındaki çelişmeyi başlıca çelişmeler içerisinde tespit etmesi doğru ve bilimsel bir tespittir. Tersı anlayışlar Kürt ulusal ayaklanmalarını, dahası PKK'nin yürüttüğü ulusal savaşımı görmezlikten gelen sosyal şoven ve şoven anlayışlara hizmet eder.

e) Feodalizm ile geniş halk yığınları arasındaki çelişme

Bu bölümün giriş kısmında ülkemizin sosyo-ekonomik yapısını kısaca da olsa ortaya koymaya çalıştık. Yazımızın amacı ülkenin sosyo-ekonomik yapısını irdelemek olmadığından fazlaca detaylara girmedik. Konumuz başlıca çelişmeler sorunudur. Dolayısıyla bu sorun üzerinde tartışmamızı yürüteceğiz. Ülkedeki baş çelişme nedir ne değildir sorununu ele aldığımız kısımda feodalizme ilişkin görüşlerimizi az da olsa detaylandıracağız.

Bu ön notu düştükten sonra konumuzun özü üzerinde tartışmalara dönebiliriz.

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi Türkiye-Kuzey Kürdistan'da feodal üretim ilişkisi hakimdir. Dolayısıyla ülkemizde demokratik devrimin özünü oluşturan toprak devrimi gerçekleşmemiştir. Yani feodalizm tasfiye edilmemiştir.

Bilindiği gibi MLM literatürde feodalizmden kapitalizme geçişin iki yolundan **söz** edilir. **Bunlar;** birincisi aşağıdan yukarıya doğru kapitalizmin iç dinamiğiyle gelişerek feodalizmin önce alt, sonra ise üst yapıda bir burjuva demokratik devri-

miyle tasfiye edilmesidir (batı Avrupa ülkelerinde yaşandığı gibi). İkinci yol ise, yukarıdan aşağıya doğru, devlet eliyle kapitalizmin geliştirilerek feodalizmin tasfiye edilmesi (buna, aynı zamanda jun-ker tarz geçiş de denir) yoludur. Rusya'da kapitalizm ikinci yolla (jun-ker) hakim hale gelmiştir.

Ülkede "kapitalizm hakimdir" diyenler ikinci yolla kapitalizm hakim olmuştur tezini savunmaktadırlar. Birinci yolla feodalizm tasfiye olmuştur diyen yok. En azından biz bilmiyoruz. Bırakalım küçük burjuva oportünistlerini bir kenara en değme burjuva ideologlardan dahi "*feodalizm burjuva demokartik devrimle tasfiye olmuştur*" diye bir tez ileri süren olmadı. Çünkü böyle bir devrim olmadı. Olsaydı en azından burjuva tarihçileri yazardı. Hem de övünerek.

"*İkinci yolla feodalizm tasfiye olmuştur*", anlayışı üzerinde kısaca da olsa duralım:

Hemence belirtelim. Biz ülkede kapitalizmin hiç gelişmediği iddiasında değiliz. Böyle bir iddiada bulunmak için insanın uzayda yaşaması gerekir. Kapitalizmin gelişmediğini söylemek ne denli anti-bilimsel bir görüş ise, ülkede kapitalizmin yukarıdan aşağıya doğru gelişerek hakim olduğunu söylemek de anti-bilimseliktir.

Bir kere bu ülke ve onun üzerinde kurulu devlet bağımsız bir devlet değil, emperyalizmin yarı-sömürgesi altındadır. Oysa Rusya gibi kapitalizmin hakim olduğu ülkeler bağımsızdı. Ve buralarda emperyalizm öncesi kapitalizm hakim olmuştur.

İkincisi, bu anlayış emperyalizme ilericilik misyonunu yüklemektedir. Bu anlayışa göre emperyalizm kapitalizmi geliştirerek feodalizmi tasfiye etmiştir. Oysa emperyalizm bu gibi ülkelerde feodalizmi geliştirmek yerine onu korur. Çünkü emperyalizm en çok sömürüyü ve karı feodal sınıfları koruyarak yapar.

Üçüncüsü, bu anlayış, devleti elinde bulunduran, yöneten ve yönlendiren komprador bürokrat burjuva ve büyük toprak ağaları sınıfına ilericilik payesi vermektir. Dahası bu anlayış, söz konusu gerici sınıfları emperyalizmden bağımsız ilericici sınıflar olarak değerlendirmektedir. Buna göre, yani mademki adıgeçen sınıflar önderliğinde kapitalizm geliştiriliyorsa, o halde bu sınıflar üretici güçleri engelleyen değil de geliştiren güçler olarak değerlendirmek gerekmez mi?

Bu anlayışa neresinden bakılırsa bakılsın emperyalizm ve uşak sınıflarına ilericilik payesi biçmektir. Bu da ideolojik olarak sınıf işbirlikçisi sağ oportünist bir teoridir.

Her şeyi bir kenara bırakalım. Neredeyse yüz yıldır her seçim döneminde "toprak reformu yapacağız" diye seçim meydanlarında bolca yalan şatosu kuran hakim sınıf partileri hükümet olduklarında ise "toprak reformu" sözünün yanından bile geçemiyorlar. Acap nedendir?

Öyle ya mademki devlet yerli kapitalizmi (milli) geliştiriyor, o halde neden "toprak reformunu" yapamıyor? Hatırlanacağı gibi bu konuda 1970'li yılların başında seçim meydanlarında en keskin nutuklar atan Ecevit'ti. Ecevit halkı kandırmak için bu yalanlara baş vuruyordu. Daha sonra bir çok kez hükümet de oldu. Fa-

kat "toprak reformu" kelimesini bile unuttu. Demek ki "en keskin feodalizm karşıtı"(!) komprador burjuvalar dahi "toprak reformunun" yanından bile geçmiyorsa, artık geriye kalan feodal burjuva partiler nasıl toprak reformu yapabilirler?

Son yıllarda özelleştirmeye birlikte emperyalizmin yerinde (doğrudan) sömürüsüyle artık kompradorların elindeki şişirme kapitalizmin git gide ortadan kalktığını görmemek için insanın politik olarak kör olması gerekir.

Hangi ağalık tasfiye oldu? Bu ağalık ve feodalizm o kadar tasfiye olduysa nasıl oluyor da, hem de son yıllarda feodalizme daha yakın olan düzen partileri hükümet olabiliyor? Koruyuculuk ve bu sistem üzerinden toprakları daha da genişletebiliyor.

Genel ve yerel seçimlerde feodal sınıfların temsilcilerinin ne denli etkili olduğunu bile tartışmaya gerek görmüyoruz. Büyük feodal beylerden, yarı-feodal yarı-burjuva kompradorlara, aşiret reislerinden tefeci-tüccarlara, tarikat liderleri, şeyhler ve mollalara, oradan da tefeci bankalara kadar, hepsi feodalizmi temsil etmektedir.

Milli kapitalizm her geçen gün daha fazla iflas ettiriliyor. Binlerce milli kapitalist emperyalist ekonomi politikalar sonucu iflas ederek yoksullaşmıştır. Kompradorların bir çoğu dahi iflas ettirildi. Durum bu merkezde iken insanın artık kalkıp "kapitalizm geliyor, geliştiriliyor" demesi için kapitalizm sevdalısı olması gerekir.

Konumuzu daha fazla dağıtmadan toparlayalım:

Feodalizm ile geniş halk yığınları arasındaki çelişme başlıca çelişmeler içerisinde, hem de en etkili ve belirgin bir şekilde varlığını sürdürmektedir.

3) Ülkedeki Baş Çelişme

Baş çelişki kavramının teorik açılımını birinci bölümde gerek Mao gerekse yoldaş Kaypakkaya'dan aktarımlarla yaptık. Burada üzerinde yoğunlaşacağımız nokta, mevcut sosyo-ekonomik yapının başlıca çelişmeleri içerisinde hangi çelişmenin baş çelişme olarak tespit edilmesi gerçekliği olacaktır.

Ülkenin temel çelişmesi ve bundan kaynaklı başlıca çelişmeleri ortaya koyduk. Şimdi ise bu başlıca çelişmeler içerisinde hangi çelişme çözülmesi durumunda diğer çelişmeleri etkileyen, onlar üzerinde "yönetici ve belirleyici rol oynayan"; bir kısmını çözerken, bir kısmını ise öne geçirip geliştirir, (baş çelişme) tespiti üzerinde duracağız.

Önce konuya ilişkin programın 58.maddesinde yer alan baş çelişme tespitini aktaralım. Sonra adı geçen baş çelişmenin nedenleri üzerinde duralım.

Programın 58.maddesi şöyle der:

"Çok sayıda başlıca çelişmenin bulunduğu bu karmaşık süreçte bütün çelişmelerin gelişmesini tayin ve onlar üzerinde etki icra eden çelişki ise (baş çelişki) feodalizm ile çeşitli millet ve azınlık milliyetlerden geniş halk yığınları arasında ki çelişkidir. Bu çelişmenin özünü büyük toprak ağaları ile geniş köylü yığınları arasındaki çelişme oluşturmaktadır."

Biz programda belirtilen baş çelişme üzerine teorik açılımaya girmeden önce konuya ilişkin sözü yoldaş Kaypakkaya'ya bırakıyoruz. Çünkü **Kaypakkaya bu konuda gerekli teorik açılımlara**

girmiştir.

“Bugün ülkemizde, feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişme, ‘diğer çelişmelerin gelişmesini tayin ve onlar üzerinde tesir icra ettiği’ için, ‘yönetici ve belirleyici rolü oynadığı’ için baş çelişme dir.

“Emek-sermaye çelişmesinin veya başka bir deyişle proletarya-burjuvazi çelişmesinin gelişmesi, ‘feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin’ gelişmesine ve çözümüne bağlıdır; bu çelişme geliştiği ve çözüldüğü ölçüde, proletarya ve burjuvazi ortaya çıkar ve gelişir. Proletarya-burjuvazi çelişmesinin netleşmesi, keskinleşmesi ve olgunlaşması, feodalizmin halk yığınları tarafından bütün kökleriyle silinip süpürülmesine bağlıdır. Proletaryanın feodalizme karşı mücadelede en kararlı bir şekilde ve en önde yer alması, buradan gelir. Çünkü, feodalizm kararlı ve kesin bir köylü mücadelesiyle silindiği ölçüde, burjuva-proleter çelişmesi ortaya çıkar, proleter sınıf mücadelesi için, sosyalizm için elverişli şartlar doğar. Marksist-Lenninist kesintisiz ve aşamalı devrim teorisine temel olan fikir de, yine bu fikirdir.

“Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde, emperyalizmle ülke halkı arasındaki çelişme üzerinde de ‘yönetici ve tayin edici’ rol oynayan çelişme, yine, ‘feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişme’dir. Emperyalizm böyle ülkelerde, varlığını ve hakimiyetini esas olarak feodalizme dayanarak devam ettirmektedir. Emperyalizm, feodalizmi özellikle siyasi ve ideolojik alanlarda destekleyerek ve

güçlendirerek, feodal mülküyetin ve ilişkilerin çözülmesini yavaşlatarak varlığını ve hakimiyetini sürdürür. Emperyalizmin şehirlerdeki sosyal dayanağı komrador burjuvazi, geniş köylük bölgelerde ki sosyal dayanağı ise toprak ağaları, tefeciler, faizciler, aşiret reisleri, yarı-burjuva, yarı-feodal çiftlik beyleri ve feodalizmin ideolojik dayanakları olan şeyhler, hacılar, hocalar, dedeler vs...’dir. Yani, feodal sınıf mensuplarıdır. Feodal mülküyet, yani esas olarak toprak ağalığı çok ağır tempoyla çözülmekle birlikte, bunlar yine de feodal sömürü biçimlerini uzun yıllar muhafaza etmektedir. Yarıcılık, ortakçılık, kiracılığın feodal biçimi, tefecilik, faizcilik gibi yarı-feodal sömürü biçimleri devam etmektedir. Tefecilik ve faizcilik, emperyalizmin bankaları vasıtasıyla pompalanmaktadır. Özellikle üstsınıfı alanında feodal ilişkiler, bütün şiddetiyle devam etmektedir. Burjuva demokrasisiyle feodalizmin kırbağı daima koladadır. Demokrasi daima feodal bir karakter de taşımaktadır. Burjuvazinin önemli bir kısmı yarı-burjuva, yarı-feodal bir nitelik gösterir. İşte bütün bunlar, yani her türlü feodal ilişkiler, emperyalizmin dolaylı hakimiyetini kolaylaştırır, ona dayanak olur. Feodalizmin adım adım temizlenmesi, yani feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin adım adım çözümlenmesi, emperyalizmi önemli dayanağından yoksun bırakır. Emperyalizmle ülke halkı arasındaki çelişmeyi etkiler ve bu çelişmenin adım adım çözümlenmesine yol açar.

“Fakat baş çelişme değişmez değil -

dir. İçinde birden fazla çelişme taşıyan her hangi bir seyir içindeki baş çelişme, şartların değişmesiyle tali hale gelebilir, tali olan çelişme de baş çelişme halini alabilir. Mesela, yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkenin, emperyalizmin fiili işgaline uğraması ve sömürgeleştirilmesi halinde, emperyalizmle ülke halkı arasındaki çelişme, süreci etkileyen ve tayin eden baş çelişme haline gelir.” (Seçme Yazılar)

Yoldaş Kaypakaya'nın ülkedeki baş çelişme ve nedenlerine ilişkin ortaya koyduğu tezlere ekleyecek fazla bir sözümüz yoktur. Biz sadece bu çelişmenin demokratik devrim yöntemiyle çözülmesiyle birlikte bunun aynı zamanda “ezen ulus burjuvazisi ile ezilen ulus burjuvazisi arasındaki çelişmenin” çözümünü de getireceğini eklemek isteriz. Çünkü Demokratik Devrim programının önemli sorunlarından birisi de “ulusaların kendi kaderlerini tayin hakkı” sorunudur. Bu sorun demokratik bir sorundur. Sorunun gerçek anlamda çözümü ise proletarya önderliğinde gerçekleşecek Yeni Demokratik Devrim'le olacaktır. “Ulusların tam hak eşitliği” ilkesinden hareket edilecektir. Hiç bir ulusa imtiyaz tanınmayacaktır. **Bir nebze cümlede olsa eğer imtiyaz tanınacaksa o da egemen ulusa değil ezilen ulusa tanınır, tanınacaktır.** Her iki ulusa özgü milliyetçi düşünceler elbetteki devrim sonrası hemen ortadan kalkmayacaktır. Bu süreç içerisinde adım adım ortadan kalkacaktır. Milliyetçiliğin maddi zemini olan farklı uluslar tarihsel olarak var olduğu müddetçe milliyetçi düşünceler de olacaktır. Fakat bu, günümüzdeki

gibi bir savaş-şiddet biçimine bürünmeyecektir. Çünkü proletarya kendi iktidarı döneminde uluslar arasında ulusal eşitsizliklere yol açacak ekonomik-politik ve ulusal eşitsizlikleri azami bir şekilde ortadan kaldıracak, kaldırmış olacak.

Bir kez daha altını çiziyoruz: **Ülkemizin tam bağımsızlığa ve demokrasie ulaşmasının ve farklı uluslar arasında tam hak eşitliğinin sağlanmasının biricik yolu anti-feodal, anti-emperyalist milli demokratik devrimden geçmesiyle mümkündür.**

Anti-feodal mücadeleyle anti-emperyalist mücadele iç içedir ve birbirinden ayrılmaz.

Fiili işgalin olmadığı günümüz koşullarında anti-feodal devrim (toprak devrimi) geçerli iken, işgalci koşullarda ise bugünkü baş çelişme değişip ikinci plana düşerek milli çelişme esas hale gelecektir. Ancak bu, yani baş çelişmenin değişmesi toprak devrimi sorununun ortadan kalktığı anlamına gelmez. Toprak sorunu yine devam edecektir. Değişen baş çelişme olacaktır. Feodalizm ile çeşitli millet ve milliyetlerden geniş halk yığınları arasındaki baş çelişme ikincil plana düşecek, emperyalizm ile ülke arasındaki çelişme birinci plana geçecektir. Buna koşut olarak ittifaklar vb politikalar da değişmiş olacaktır.

4) Baş Düşman: Dışta ABD emperyalizmidir, içte ise Kemalist klktir

“Baş düşman” söylemi üzerine daha önce teorik açılımda bulunduk. O nedenle doğrudan ülkemizdeki baş düşman so-

rununu ele alarak konuya giriş yapacağız.

Dünya çapında baş düşman sorununu ele alırken emperyalist devletler içerisinde ABD'nin ezilen dünya halklarının baş düşmanı olduğunu ortaya koymuştuk. Bunu tek tek ülkeler somutuna indirgediğimizde ise baş düşmanın değişebileceğini de belirtmiştik. Buna ilişkin örnekler de sunmuştuk. Bizim ülkemiz somutunda ise baş düşman ABD emperyalizmidir.

Bütün emperyalist devletler stratejik düşmanlarımızdır. Fakat bu stratejik düşmanlarımız içerisinde ülkemiz halkını her bakımdan daha fazla sömürüp ezen güç ise ABD emperyalizmidir. Bu ülke, uşak sınıflarca "küçük Amerika" yapılmış durumdadır. ABD'nin ülkemizi "küçük Amerika" yapma projeleri 1950'li yılların başından bugünlere kadar gelmiştir. Abartı yaptığımız sanılmasın. Bu ülke neredeyse ABD'nin 51. eyaleti olarak yönetilmektedir. Bush'un elini daha fazla uşaklık için öpmeye giden Tayyip'in "Kıbrıs sorununun çözümünü her yönüyle ABD'ye bırakıyoruz," yönlü açıklamalar yapması, "Küçük Amerika"lığı çok somut bir şekilde gözler önüne sermektedir.

Ülke, IMF memurları tarafından adeta sömürge valisi gibi yönetilip, yönlendirilmektedir. Ekonomisinden siyasetine kadar temel politikalar ABD'den icazet alınmadan yapılmıyor. Şüphesiz ki diğer emperyalist devletlere de bağımlılık var. Fakat etkili ve yetkili olan ABD emperyalizmidir.

Uşak sınıflarla ABD arasında bazı konularda yer yer çelişme olsa da ancak bu çelişmeler oldukça tali düzeydedir. Çelişmeli durumlar ise daha çok kendisini Kemalist iktidar tarafından çizilen Mısak-ı Milli sınırları ve Kürt sorunu nokta-

sında göstermektedir. Tayyip ve hükümeti tam bir ABD tetikçiliği yapmaktadır. Onu ve hükümetini ABD iş başına getirdi.

Aslında mevcut hakim sınıf partilerinin çoğunluğu ABD tetikçiliği yapmaktadır. Bazıları hükümette olmadığı için ABD karşıtı söylemlerde bulunmaktadır. Diğer bir kısım düzen partileri ise (CHP, DSP gibi) esasta Batı Avrupalı emperyalist devletlerin (Almanya, Fransa) tetikçiliğini yapmaktadırlar. Hiç birisi de anti-emperyalist olmadığı gibi hepsi de şu veya bu emperyalist devletin uşağı partilerdir.

Türk devletinin temel kurumlarına esasta yön veren ideoloji ve siyasi çizgi esasta 1923'lerin Kemalist çizgisidir. TC Anayasası 1930'lu yıllarda İtalyan faşizminin yöneticisi Mussoloni'nin faşist anayasası **esas almarak** hazırlanmıştır. İrkçi-şoven ve faşist kanunlar Kemalist iktidarla birlikte yukarıdan aşağıya doğru yerleştirilmiştir. **Bundandır ki dışta ABD iken içte ise, yani ülkedeki hakim sınıf kilikleri arasında ideolojik-siyasi çizgi bakımından, baş düşman Kemalist klıktır diyoruz.**

Öteden beridir vurguladığımız bir hususun altını bir kez daha çizelim: Hükümetle iktidar aynı şeyler değildir. Hükümet parlamenter çoğunluk üzerinden oluşturulan yürütme organlarından (o da geçici bir kurumdur) birisidir. Ancak iktidar, bütün hakim sınıfların çıkarını koruyan yasama, yürütme ve yargının bileşkesi olan diktatörlüktür. İktidara bütün hakim sınıflar ortaktır. Ve hepsinin ortak diktatörlüğüdür. Dolayısıyla hakim sınıf-

ların temsilcisi siyasi partilerden hangisi hükümet olursa olsun mevcut üç bileşke doğrultusunda faşist diktatörlüğü yönetip yönlendirmek zorundadır. Çünkü hepsinin de bunda çıkarı var. Yoksa hakim sınıf partisi olamaz.

Konumuzla bağlantılı olarak bir parantez açalım: Hükümetlerde zaman zaman milli burjuva partilerin de yer aldığını belirtelim. Özellikle de sağ gerici kanat. Bu, milli burjuvazinin iktidar olduğu anlamına gelmez. Hükümet düzleminde de olsa milli burjuvazinin gerici karşı-devrimci kanadının (sağ) yer alması ülkemiz yakın tarihinde söz konusudur. Bu durum milli burjuvazinin karakteriyle çelişmez. Tam tersine gerici, karşı-devrimci kanat bu tür ilişkiler içerisinde olur. Emperyalizmle de uşaklık düzeyinde olmasa da ilişkileri vardır. Milli burjuvazinin sağ karşı-devrimci kanadı devrimimizin bugünkü aşamasında devrim güçlerinin karşısında yer alır. Bu gerici kanat daha çok fiili işgal koşullarında emperyalizme karşı tavır alır. Diğer dönemlerde esas olarak hakim sınıflarla ve onların parlamentodaki borazanlığını yapan partilerle ittifak içerisinde olur. Refah Partisi'nin durumu bunu gözler önüne sermekteydi.

Şüphesiz ki bu karşı-devrimci kanat mevcut durumda devrimimizin stratejik düşmanları arasında değil. Fakat dostu da değildir. Devrim güçlerinden değil, karşı devrim güçleri içerisinde yer alır. Bilinir ki her karşı-devrimci her durumda taktik veya stratejik olarak vurulmaz. Devrim cephesine yönelmediği zaman bu karşı-devrimci güce yönelinmesi doğru bir si-

yaset olmaz.

Şimdi konumuza kaldığımız yerden tekrar devam edelim.

Parlamento olmadan da iktidar sivil ve askeri bürokratlar tarafından yürütülüyor; yönetilip, yönlendiriliyor. Parlamento ve hükümetler göstermelik ve halkı kandırmak için kurulmuş geçici kurumlardır. Dahası faşist diktatörlük ve gerici diktatörlükler ve onun hakim sınıfları parlamento ve hükümetleri istediği zaman feshedebilir. Ama üç bileşkenin kendisi olan diktatörlükten vazgeçmezler. Bugüne kadar onlarca hükümet gelip geçti. Üç kez ise askeri darbe oldu. Bir de 1997 yılında "post modern" diye bilinen darbe oldu. Yani parlamento kapatılmadan Refah-Yol (Reah Partisi İle Doğru Yol'un koalisyonu) hükümeti ordu ve hakim sınıflar tarafından alaşağı edildi. 1945'ler öncesi ise tek parti (CHP) hükümetiyle yönetildi.

Kısacası, hükümetle iktidar kavramlarını birbirine karıştırmamalıyız. Bir çok küçük burjuva oportünist akım bu tür kavramları bir ve aynı olarak ele almaktadır.

Sınıflar ekonomik durumlarına göre tahlil edilir. Partiler ve hükümetler ise program ve güttükleri siyasetlere göre tahlil edilir. Buna göre hareket edildiğinde bugüne kadar gelmiş geçmiş bütün hükümetler emperyalizm, komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarını temsil etmiş, onların icazetleri sonucu kurulmuş veya devrilmiştir. Bütün askeri darbelerin arkasında ABD'nin olduğunu bilmeyen, işitmeyen yok. Emperyalizm ve uşak sınıflar stratejik düşmanlarımızdır. Ve bu

üç büyük dağ devrimimiz önünde en büyük engel güçlerdir. Bu, devrimimizin stratejik yasasıdır. Taktik yasası ise bu stratejik düşmanlar arasında ayırım yapmayı gerektirir.

İçinden geçtiğimiz süreçte stratejik düşmanlarımız arasında ayırım yapmak bunlardan birini veya bir kliği baş düşman ilan etmek, geriye kalan düşmanlarla herhangi bir ittifakı getirmez. Tersine anlayışlar üç dünya teorisi diye bilinen sınıf işbirlikçi teoridir. Bu, düşmanları tek tek vurma taktiğidir. Parça parça yok etme taktiğidir. İstese de istemesek de politik vuruş ve ajitasyonlarımızda düşmanlarımız içerisinde öne çıkanlara daha fazla yöneliyoruz. Çünkü bu, bir gerçekliktir. Örneğin, hemen hemen bütün makalelerimizde ve etkinliklerimizde genel olarak emperyalizm vurgusu yapmanın yanında özel olarak da ABD vurgusunu yapıyoruz. İşte bu gerçeklik, ABD'nin dünya halkları ve ülkemiz için daha saldırgan düşman olmasındandır.

Aynı şekilde ülke içerisinde somut söylemler ve etkinliklerde daha çok MGK ve AKP hükümeti hedeflenmektedir. Bu, diğer parti veya hakim sınıflarla ittifakı getirir mi? Kesinlikle hayır. Fakat tek tek illere veya gerilla bölgelerine indiğimizde taktik hedeflerimiz değişebiliyor. Bazen tüm hakim sınıf klikleri ve partileri takti-politik düşmanımız olurken, bazen hepsi değil, bir kaç olabiliyor. Örneğin bir MHP'nin yöneticileri **her durumda** askeri hedeflerimiz içerisinde iken, ama bir CHP, DSP, SHP, hatta DYP'nin yöneticileri bazen taktik askeri hedefimiz bile olmuyor. Öyle an gelirki hepsi askeri hedefimiz durumunda olabilirler. Bu partilerin temsil ettiği ağırlık sistemi tabii ki hedefimizdir. Fakat bazı özgün durumlarda bütün ağaları o an için taktik hedef seçmek doğru olmaz. Meselenin özü şudur; parça parça, lokma

lokma düşmanları yenme taktiğidir bu. **Bu, her özgün duruma göre ama genel stratejik çizgiyi gözden kaçırmadan izlenmesi gereken devrimin taktik mantığıdır.** Taktikle stratejinin diyalektik mantığını doğru kuramadığın zaman doğru çizgiyi kitleler içerisinde nüfuz ettiremezsin.

Sözün özü, baş düşman, stratejik düşmanlar arasında ayırım yapmak; taktik açıdan öncelikli olarak teşhir ve tecrit edilmesi, dahası vurulması gereken ilk düşmanı belirlemek taktiğidir. Baş düşman dışında kalan stratejik düşmanlarla ittifak politikası ancak fiili işgal ve dünya savaşı koşullarında savunulmalıdır. Bunun dışındaki dönemlerde sınıf düşmanlarımızdan herhangi bir klikle ittifakı savunmak veya ittifaka gitmek sağ oportünist sınıf işbirlikçisi bir siyasettir. Bu, teslimiyetçi bir duruştur. Örneğin 28 Mart belediye seçimlerinde SHP ile seçim bloğunu oluşturan küçük ve milli burjuva partilerden bir kısmının izlediği çizgi, budur.

Baş düşman sorununu "hedefi dar cepheyi geniş tut" taktiği olarak anlamalıyız. Burada "cepheyi geniş tut" söyleminden baş düşman dışında kalan bütün güçlerle politik ittifak anlaşılmalıdır. Anlaşılması gereken düşmanları teker teker yenmek ve kendi güçlerimizi ise geniş tutmaktır. Nişanı geniş alırsak kurşun hedefe ulaşmaz. İyi nişan almak, hedefi doğru tespit etmekle mümkündür. Tersine taktiklerle kurşun sağa sola sekerek boşa gitmiş olur. Ama hem hedefi doğru tespit edip, hem de nişanı hedefin alt kenar orta noktasında sabitlersek daha çok başarılı oluruz.

Özetleyelim:

Baş düşman sorunu taktik bir sorundur. Göreli ve geçicidir. Kısa sürelerde baş düşman değişebilir. Temel çelişme

toplumun **bütün süreci** boyunca, baş çelişme ise bu sürecin **bir aşaması** boyunca değişmezken ancak baş düşman bir aşama boyunca bile **bir çok kez** değişir. Baş çelişme devrimimizin “en öndeki ve tayin edici” olan çelişmesini çözmektir, baş düşman ise stratejik sınıf düşmanları arasında ayırım yaparak onlara tek tek vurma ve yenme taktiğidir.

Düşmanlar arasında ayırım yapmayan; onları tek tek vurma ve yenme taktik ustalığını beceremeyen bir hareket devrimi asla başarıya götüremez. Proletarya önderlikli devrimlerin kaderini birinci derecede doğru bir ideolojik-siyasi çizgi, ikinci derecede ise taktik ustalık belirler. Zaten siyaset taktik, taktik ise siyaset demektir. Taktik, stratejik hedefe varmak için aylık, günlük, saatlik ve anlık politik gelişmelere karşı belirlenen yöntemdir. Eğer bu yöntem doğru belirlenmezse, o zaman her türlü politik gelişmenin gerisinde veya ilerisinde kalınarak başarısızlığa uğramak kaçınılmaz olur. Bu da her halükarda bizi kitlelerden kopartır. İster kitlelerin ilerisinde sol, isterse kitlelerin gerisinde sağ politika belirle, hepsi de devrimi ilerletmez, geriletir. Siyaset somut olmak zorundadır. Yönetip yönlendirme sanatıdır. Bu da taktik manevradan başka bir şey değildir. Elbette ki bir taktik belirlerken, genel siyasi çizgiyi gözden kaçırarak siyaset belirleme lüksü olamaz. Taktik deyip genel çizgiyi gözden kaçırmak, taktiğin ideolojisi yutması olur. Ve çizgiden sapılmış olunur. Sonuçta, olsa olsa iyi bir pragmatist oportünist olunur, başka birşey değil.

Emperyalist devletler içerisinde dün-

ya halklarının baş düşmanı olan ABD, aynı zamanda Türkiye-Kuzey Kürdistan halkının da baş düşmanıdır.

Hakim sınıf klikleri arasında içinden geçtiğimiz **devrim (demokratik devrim)** aşaması boyunca baş düşman, **Kemalist klik**dir. Devletin tayin edici kurumlarından **MGK**'dır. Kemalist klikin baş düşman olarak seçilmesinin ana nedeni, devletin, burjuva ideolojinin faşist versiyonu olan **Kemalist ideoloji** ve siyasi çizgi doğrultusunda **şekillendirilmesi ve yönetip, yönlendirilmesidir**.

Hükümetler boyutuyla baş düşman daha fazla **değişkenlik** göstermektedir. **Dört yılda, bazan ise altı ayda bir hükümet değişmektedir**. Dolayısıyla her “**ye-ni**” hükümet o dönemin baş düşmanıdır.

Partiler boyutuyla hakim sınıf partilerinin tümü stratejik olarak politik düşmanımız iken, ancak taktik açıdan baş düşman parti **MHP**'dir. Bu baş düşman parti bölgeler, iller ve daha altlara doğru inildiğinde ise değişebilir. Örneğin bir gerilla bölgesinde MHP olabileceği gibi, başka bir bölgede BBP, CHP, DYP, AKP, ANAP gibi partilerden herhangi birisi baş düşman olabilir.

Mesele, politik ve askeri vuruş **taktiğimizde**, teşhir ve tecrit etmede **öncelikli** olarak hangi düşmanı vuracağımız sorunu olarak kavranmalıdır.

Adı üzerinde, baş düşman. Düşmanlar arasında hepsi eşit değil. Mutlak bir şekil-

de dengesizlik vardır. Bu bağlamda bizim de taktik açıdan stratejik düşmanlarımız arasında sömürü, saldırganlık; işgal, istila ve gerici savaşlar bakımından başı çeken düşmanı tespit etmemiz şarttır. □

Toplum neden ajanlaştırılır ya da

Ajanlaştırılmış bir toplum ne kadar huzurlu olabilir?

Faşizm ile yönetilen ülkelere dönmeden ve buna bağlı olarak kendi topraklarımızda olanı irdelemeden önce, sosyalist deneyimlerde öne çıkan bir yanıştan, hatalı bir örgütlenmeden başlayalım.

Bir örgütlenmedeki demokratik prensipler sıralanırken çoğunlukla gözden ırak tutulan bir şey vardır ki, bu noktada, komünist ideolojinin usta isimlerinden Mao Zedung'un yaklaşımı çözümleyicidir. Çünkü Mao Zedung, alt kademeler üst kademelere, azınlık çoğunluğa tabidir gibi bilinen genel yaklaşımlardan ayrı olarak şuna da vurgu yapar; örgütün ya da partinin üyelerinin bulundukları örgütte gönül rahatlığı içerisinde olması gerekir. Maoizm'i komünist ideolojinin üçüncü bir nitel aşaması olarak değerlendiren Devrimci Enternasyonalist Hareket de, Mao Zedung'un bu yaklaşımından hareketle, demokrasiye ilişkin olarak deklarasyonda şu önemli vurguyu yapar: "... Mao'nun parti içindeki iki çizgi mücade -

lesi anlayışı, 'yekpare parti' şeklindeki hatalı fikirlere getirdiği eleştiriler ve parti üyelerini ideolojik olarak yeniden kalıba dökme ihtiyacını vurgulaması, Lenin tarafından geliştirilmiş olan öncü müfreze parti temel kavramını zenginleştirmiştir. Hem merkezîyetçilik hem de mokrasinin, hem disiplin hem özgürlüğün, hem irade birliği hem de kişisel gönül rahatlığının ve canlılığının mevcut olduğu bir siyasi ortam yaratılması önemlidir." **(abç) (Devrimci Enternasyonal Hareketin Deklarasyonu. Sf; 26)**

Bir komünist parti ve örgüt için geçerli olan bu temel ilke, bir toplum için çok daha geçerlidir. Bu yüzden yeni demokratik ya da sosyalist toplumlar, yani proleter özlü cumhuriyetler toplumun ve toplumdaki bireylerin yaşam içerisindeki iç huzurunu ve gönül rahatlığını her şeyden önce önemsemek durumundadır. Bu ilkeyi önemsemediği veya küçümsediği takdirde kaybetmekle yüzyüze kalır.

Sosyalist deneyimlerde bu durumları

da izah eder örnekler yasanmıştır. Deneyimlerimizin olumsuzlukları olarak bunları da değerlendirmek ve yeni demokratik toplum projelerimizi ona göre şekillendirmek durumundayız. 1994 yılı itibarıyla Maoist Komünist Partisi'nin önceli olan TKP(ML)'nin bir raporunda bu konuya dikkat çekilir. Rapor, bir Ermenistan izlenimini anlatmaktadır ve raporda bir Ermeni ailenin anlattıklarına dikkat çekilir. Aileye bir sohbet esnasında dünkü Ermenistan (Stalin yoldaş döneminin Ermenistan'ı) ile bugünkü Ermenistan arasında bir kıyaslama yapsanız ne dersiniz, diye soruluyor. Ailenin verdiği cevap özetle şöyledir: *"O dönem bugüne kıyasla çok çok iyidir. Her yönüyle. Ekonomik açıdan da, kültürel açıdan da. Ancak o dönem bizi rahatsız eden iki şey vardı: bunlardan ilki çok da önemli değildir; bugün Azerbaycan'la sorun olan sınırın çiziminde hatalı davranılmıştır. Ancak ikincisi iç huzurumuzu bozan ciddi bir rahatsızlıktı; aynı evde oturan, aynı ailenin bireyleri bile acaba birinden biri KGB ajanı mıdır endişesiyle ev ortamında bile rahat sohbet edemiyordu. Ve bu, tüm memnuniyetimize rağmen huzurumuza kaçırın bir şey olduğu için, o dönemle de barışık olamıyorduk. Yoksa diğer yönleriyle, o dönem, bugünden çok çok iyiydi."*

Mao Zedung ile Josef Stalin yoldaş arasındaki bu iki farklı kavrayış ve yaklaşıma karşı-devrimci araştırmacılar bile dikkat çekmektedir ki, bu kavrayıştaki farklılığın özü, felsefi kavrayışla, diyalektiği, diyalektiğin temel yasası olan zıtların birliğini kavrayışla doğrudan ilintilidir.

lidir.

Dönemin Çin toplumunu incelemeye alan karşı-devrimci kimi incelemelerde şöyleşi değerlendirmeler yapıldığına tanık olunur; *"Mao Zedung, Stalin gibi bir ajan örgütü kurmamıştı. Çünkü o, kitleleri harekete geçiriyor, kitleler üzerinden kontrol sağlamaya çalışıyor ve daha basarılı oluyordu."* Bu yorumla sözüm ona Mao Zedung'un çok daha sinsî ve kurnaz olduğunu anlatmaya çalışıyorlar.

Fakat aslında meselenin özü şudur: Stalin yoldaş, idari tedbirlerle sorunları halletmeye çalışıyordu. Onu, bu yöntemle başvurmaya zorlayan düşüncesi, esasında felsefi alanda diyalektiğin zıtların birliği olduğu gerçekliğini tam olarak anlamamış olmasındandır. Mao'nun yaklaşımının temelinde ise, diyalektik dediğimiz proletaryanın yöntembiliminin zıtların birliği olduğunu üst seviyede kavramış ve uygulamış olması gerçekliği yatar. Felsefi alanda durum budur. Ve elbetteki her felsefi sistemin siyaseten ve pratikte de kendini dışa vurması kaçınılmazdır. Sorun özgülünde bu nasıl dışa vurmuştur? Şöyle: Birinde, idari yöntemlerle meselelere yaklaşım esasken, diğerinde kitleleri harekete geçirmek, kitlelere karşı bitmez tükenmez bir güven ile davranmak esastır.

Mao'da halka (kitlelere) karşı hem çok büyük bir sorumluluk hem de bilimsel temele oturtulmuş güçlü bir güven duygusu hakimdir. *"Yıkılmaz tek gerçek kale, kitlelerdir"* der, O. Halkın ezici çoğunluğuna karşı güven duygusuyla dolu olmayı öğütler ve şöyle der: *"Halk, yalnız"*

*halk, dünya tarihini yaratan itici kuvvet -
tir. ... Yığınlara gitmeliyiz, yığınlardan
öğrenmeliyiz, onların tecrübelerini ge -
nelleştirerek daha iyi, sistemli prensipler
ve metotlar çıkarmalıyız, sonra yine bun -
ları yığınlara nakletmeliyiz (propaganda
yolu ile), ayrıca yığınları bu düşünceleri
izlemeye ça -
ğırmalıyız, yı -
ğınların so -
runlarını çö -
zümlmeliyiz
ve böylece yı -
ğınları kurtu -
luşa ve mutlu -
luğa kavuş -
turmalıyız."*

(Mao, Seçme Sözler: sf, 76)

Görüleceği gibi, Mao'da kitle çizgisi, hem kitlelerden öğrenmeye hem de öğretmeye dayanır. Onların yaratıcı gücüne ve sınıf mücadelesinde yıkılmaz gerçek kale olduklarına inanır. Bu sebeptendir ki, sınıf mücadelesini onlara dayandırır, kitleleri harekete geçirir, kelimenin gerçek anlamında üreten ve yöneten konumuna gelmelerini sağlayacak bir metotla hareket etmeyi esas alır. Bütün partinin, yoldaşların şu fikirle donatılmasını ister;

*"Yalnız halka dayandığımız, halk yı -
ğınlarının bitmez tükenmez yaratıcı kuv -
vetlerine kesinlikle inandığımız taktirde,
hangi zorluk olursa olsun yenebileceği -
mizi, kim olursa olsun bütün düşmanların
bizleri ezmek şöyle dursun muhakkak su -
retle tarafımızdan yok edileceklerini bü -
tün yoldaşlara anlatmalıyız."*

Mao, karşı-devrimci araştırmacıların

iddia ettiği gibi kitleler üzerinde kontrol etmeyi değil, bizzat kitlelerin devrim yapmasını, devrimden sonra da iktidarı ve partiyi kitlelerin kontrol etmesini sağlamaya çalışır.

Dolayısıyla, karşı-devrimci araştırmacıların yukarıya aktardığımız değer-

Pek tabii ki, sınıf mücadelesinde karşı-devrim her yola başvurur. Bunlardan biri de, devrimci ve komünist örgütlere ajan sızdırmak, zayıf unsurları devşirmeye çalışmaktır. Bu yola her zaman başvuru. Ve tabiki karşı-devrimin bu çabalarına karşı önlem alınır, alınmak zorundadır. Fakat bunu esasta dedektifvari yöntemlerle savuşturmak mümkün olamayacağı gibi, genele yansıyan bir güvensizliğin boy verip yaygınlaşmasına yol açar. Bu da kazandırmaz, kaybettirir.

lendirmeleri gerçeğin sadece bir yanını ifade ederken, diğer taraftan Mao'yu "Stalin'den de sinsi" olduğu şeklinde bilinçli bir karalama amacıyla yapılmıştır. Ama onların bütün bu çabalarına karşın, doğru yönde hareket eden devrimci ve komünistler, Mao'nun yaklaşımının, kitlelere güven temelinde olgunlaştırılmış doğru bir kitle çizgisi olduğunu bu yorumlar arasında da olsa farkedebiliyorlar.

Bu farklılığın esasta diyalektiği, diyalektiğin temel yasası olan zıtların birliğini kavrayışla ilintili olduğunu söylemiş-tik. Stalin yoldaş bu noktada hatalı bir kavrayış içerisinde olduğu için, tehlikenin, toplumun ve partinin bağrındaki çelişkilerden yeşerdiğini göremiyor, dışarıdan içeri sızdırıldığına yorumlayarak, emperyalist blok tarafından dışarıdan sızdırılmış ajanlara karşı polisiye tedbirler olgunlaştırıyordu. Ki, hala Stalin yoldaşın hatalı yanlarına tutunmayı erdem ka-

bul eden dogmatik revizyonistler, Stalin yoldaşın bu tutum ve yorumlarını dile getiren makalelerini "Son Yazısı" başlıklarıyla kendi gazetelerinde yayımlarlar. Oysa Ermeni ailenin anlattıklarında da görüldüğü gibi, bu hatalı kavrayışlar, bir toplumun ve o toplum bireylerinin iç huzurunu rahatsız eden sonuçlar yaratıyordu ki, proleter özlü yeni demokratik ve sosyalist toplumlarda bunları gidermek zorundayız. Aksi halde, başa dönerek bugünkü toplum yapılarına dönmek durumunda kalırız.

O halde ajanlaştırılmak istenen bugünkü toplumlara dönelim.

Almanya'da yaşamış olan hemen herkes şöyle bir şeyin anlatıldığına tanık olmuştur: *"Diyelim ki arabayı park ettiğin bir yerde hareket etmeye çalışırken arabanızın önünde park eden bir diğer arabaya hafiften de olsa çarptınız. Ama çekip gitmeyip, çarptığınız otonun sahibini beklediniz. Fakat dakikalar geçmesine, geçen dakikaların saati bulmasına rağmen gelen kimse olmadı ve dolayısıyla yetişmeniz gereken işe geç kalıyorsunuz. Sakın yola düşerek gitmeye kalkışmayın, çünkü, saati bulan zamana rağmen kimse gelmemiş olsa da yola düştükten az sonra trafik polisi sizi çevirecektir; çünkü, bir pencerenin kenarında pinekleyerek oturan bir ihtiyar 'Arabaya çarptı ve kaçıp gitti,' diyerek sizi ihbar etmiştir."*

Bu anlatılan, bir polis devletinin yarattığı ajanlaştırılmış bir toplum biçiminin görüngüsüdür. Hitler'in Alman toplumuna mirasıdır.

Feodal-faşist diktatörlük altında, bu diktatörlüğün zihnine göre biçimlendirilmek istenen kendi toplumumuzda da böylesi örnekler çok rastlamak müm-

kün. Böyle bir toplum yaratılmak istendiğini Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullardaki uygulamalardan tutulim devletin askeriye ve polisiye güçlerinin uygulamalarına ve oradan da bu uygulamalara paralel olgunlaştırılan yasalarına kadar her adımda görmek mümkündür.

İlk öğretimden ve liselerden başlayalım.

Bu dönemlerde aleni olarak seçilen sınıf başkanı ve kolluk başkanlarının haricinde gizlice seçilen ve ilişkileri doğrudan okul idaresi ile olan Onur Kurulu Başkanı olarak seçilen bir kurum daha vardır. Bu kurum, yani Onur Kurulu Başkanı aleni olarak seçilen sınıf başkanının da ilerisindedir ve çalışmasının doğası gereği örtük bir şekilde sınıf başkanı hakkında bile okul idaresine rapor sunar ve okul idaresi bu rapor doğrultusunda sınıf başkanını Disiplin Kurulu'nda sorguya alabilir.

İlk öğretiminde ve liselerinde bile öğrencinin ve okulun iç disiplinini örtük örgütlenmelerle polisiye bir tarzda oturtmaya çalışan bir eğitimin niteliğini birlikte tasavvur edelim.

İlk öğretimde başlayan bu yöntem, devlet içerisinde yukarıya doğru çıkıldığında ve daha geniş bir şekilde toplumun içerisine doğru yayıldığında görülecektir ki, çok daha karmaşık haller almaktadır.

İşbirlikçi ve ajan örgütlemeleri daha yaygın bir hal alırken polisiye ya da askeri güçler, kendilerince suçlu görüp de gözüaltına aldıkları birini suçlamaktan öte, bilgi verme ve bilgi toplama karşılığında, yani işbirliği ve ajanlığı karşısında affedebiliyor.

Örtük bir şekilde yürütülen bu devlet ve toplum örgütlemesi gelinen aşamada yasalar üzerinden de alenileştirilerek yasal bir zeminde doğrudan bir zihin örgütlemesi ile yapılıyor. Devrimci, komünist, yurtseverlere karşı zorun yanısıra çıkarıldığı pişmanlık yasalarını bir yana bırakalım, toplumun her zerreceğine pişmanlığı yaymayı yasa haline getirmeye çalıştıklarının örnekleriyle doludur.

Sözgelimi, "yolsuzlukla mücadele" adına düzenlenen son yasa tasarısı bu noktada önemli bir örnektir. Yolsuzluklara karşı öfkeyle dolan yoksul halkın bir anlık duygu ile bu yasaya hoş bakması doğaldır ki, devlet iktidarı ve meclisindeki hükümet, bu adımı, halkın bu tepkisini de bilerek popülist bir tarzda atıyor. Ancak madalyonun diğer yönünü de irdelemek ve doğru sonuçlar çıkarmak durumundayız. O halde tasarının nasıl olduğunu yeniden hatırlayalım; bir yolsuzluk şebekesi içerisinde yer alan birey o ana kadar her ne yapmış olursa olsun şebekesini ihbar ettiği taktirde doğrudan affedilecek.

Bir kez ajanlaştırılmak istenen toplum gerçeğini bir kenara bırakıp, demokratik bir hukuk çerçevesinde düşünerek var olan çarpıklığa dikkat çekelim. Herkes yasalar karşısında eşit ve yaptığından sorumlu ise, aynı suça iştirak eden iki bireyden biri neden affa tabi oluyor? Bu noktada devlet bir sonuç almışsa bile, halk hangi sonucu almıştır, yasaların ve hukukun halka karşı sorumluluğu ne olacak?

Bu demokratik bir hukuk çerçevesinde tartışılması gereken bir boyut, ancak

bu olay özgülünde ikinci sırada tartışılması gereken bir boyut. Çünkü bu gibi adımlarla yasalardan öte, toplum biçimlendirilmek ve örgütlenmek isteniyor ki, ajanlaştırılarak biçimlendirilmiş ve örgütlenmiş bir toplumun nasıl bir toplum olduğunu birlikte tasavvur edelim. Ve şu soru üzerinde duralım; Bir toplum neden ajanlaştırılmak istenir? Ve ajanlaştırılmış bireylerine neden onur sıfatlarını uygun görür?

Bu sorular üzerine hemen hepimiz dururken böylesi bir toplum biçiminin demokratik bir içeriğe sahip olup olmadığını ve dolayısıyla ileriye dönük olarak tasarlanan toplum biçimlerinin ne şekilde demokratik bir içeriğe kavuşturulup kavuşturulamayacağını da tartışmak gerek. Çünkü varolana muhalefet ederken, alternatifini sağlam zeminler üzerine oturtmak ve halka sunmak durumundayız. Aksi halde toplumdaki karşıt sınıflar olarak siyaset yaparken, etkileşim içerisinde karşıta benzeme riski barındırılır ki, bu, geleceğe dair tasarlanan toplumu daha bugünden riske eder.

Örneğin bir devrimcinin şiddet uyguladığı bir bireye, siyasi polisin ağzıyla "Palamut" benzetmesi yapmasının çirkinliğini değil, iğrençliğini tasavvur edin. Ya da bir alanda bir arada bulunan bir devrimci grup, bireylerinden kimilerinin ardına, gruptan sorumlu kadro tarafından takipçiler konulmasının ve bu bireyin tuvalete giderken dahi "Acaba firar mı edecek!" endişesiyle takip edilmesinin kötülüğünü tasavvur edelim. Ve şunu düşünelim: Böylesi iğrençliklerin ve kötülüklerin boyverdiği ortamlarda şekillenecek

bir toplum, ne denli demokratik olabilir? Bu toplum hangi iç huzura ve gönül rahatlığına sahip olabilir?

İster grup, örgüt, parti, isterse bütün bir toplum da olsun, fark etmez, bu ve benzeri ortamlarda insanlar ne iç huzur bulabilir ne de beyin ve kalplerindeki gerçek düşünce ve duygularını rahatlıkla dile getirebilirler. Böyle olunca da kitlelerin ve yoldaşların nabızı tutulmaz, duruma uyan doğru politikalar da belirlenemez, belirlenen ise duruma uymadığı için başarısızlığa mahkum olur. Ve zamanla kitleler kendilerini, basınç altında hissederek içten içe huzursuzlukları büyür.

Tersi bir yaklaşım ise, kitlelerin önündeki bentlerin yıkılması, onların büyük enerjilerinin, yeteneklerinin açığa çıkmasını ve her daim ilerleyen bir kuvvet olmalarını sağlar. Bu sebeptendir ki, Mao'nun 1958 yılında söylediği şu sözlerle yüklü olan anlamı iyi kavramak hayatı önemdedir: *"Temel amacım, insanlarımızın Marx ya da Lu Sun gibi derin bir coşku ve önüne geçilmez bir güç ile düştüklerini özgürce söyleyebilmesidir."*

Mao'nun bu sözleri, hiç kuşku yok ki, kitlelere ve yoldaşlarına duyduğu güven-den ayrı düşünülemez.

Olumsuz-gerici bir yaklaşıma dair bir başka örnek daha vermek gerekirse; İran'da Humeyni iktidara geldikten sonra, Humeyni iktidarının halka yaklaşımındaki kuşkuçuluk da çarpıcı bir örnektir. Humeyni iktidarı altındaki halk, "her evde iki kişi mutlaka Savak mensubudur" paronayasıyla hareket etmek zorunda kalmıştır.

Elbette dini gericilikten halka güven duyulması beklenemez. Bizim işaret etmek istediğimiz şudur: Sömürge veya yarı-sömürgelerden tutalım da kapitalist-emperyalist ülkelere halka güvenilmediği gibi, bu güvensizliğin bir sonucu olarak polisiye tedbirler, ajanlaştırma, ve bu ajanlaştırmayı toplumun derinliklerine değin yaymaya gittikleri, gitmeye devam ettikleridir. Böyle olunca da o toplumların hiçbirinde iç huzur, gönül rahatlığı olmamıştır, olmaz da. Aynı durum, örgüt ve partiler için de geçerlidir. Verdiğimiz örneklere benzer bir ortamda kişilerin iç huzur ve gönül rahatlığı içinde olmaları beklenemez. Öylesi ortamlar, hangi gerekçeye dayandırılırsa dayandırılın, üzerini kazıdığınız zaman altında gerçek manada bilimsel temele oturtulamamış olarak halka karşı -örgütte de yoldaşlara karşı - bir güvensizlik yattığı görülür.

Pek tabii ki, sınıf mücadelesinde karşı-devrim her yola başvurur. Bunlardan biri de, devrimci ve komünist örgütlere ajan sızdırmak, zayıf unsurları devşirmeye çalışmaktır. Bu yola her zaman başvurur. Ve tabiki karşı-devrimin bu çabalarına karşı önlem alınır, alınmak zorundadır. Fakat bunu esasta dedektifvari yöntemlerle savuşturmak mümkün olamayacağı gibi, genele yansıyan bir güvensizliğin boy verip yaygınlaşmasına yol açar. Bu da kazandırmaz, kaybettirir. Pek tabii ki saf bir güvenden bahsetmiyoruz. Bilimsel şüpheciliği her zaman elden bırakmamalıyız. Fakat bilimsel şüpheciliği elden bırakmamak demek her önüne gele-ne ajan vb. yönde güvensizlik beslemek olarak anlaşılmaz. Bunun iki boyutu var.

Güven ve güvensizlik. Mücadele pratiği içinde küçükten büyüğe doğru gelişen bir seyirde edinilmiş, edinilecektir. Ve güven denilen şey, hiçbir zaman tek boyutlu değildir, çok boyutludur; ideolojik güven, politik güven, örgütsel güven, askeri güven, pratik güven gibi çok boyutludur. Birine ideolojik olarak güvenmeyebilir -siniz ama buna rağmen sınıf düşmanları karşısında hiçbir tereddüte düşmeden onunla sırt sırta vererek dövüşürsünüz. İdeolojik güvensizliğiniz bunun önünde engel olmamalıdır. Bunun örnekleri çoktur. Bir küçük-burjuvaya ideolojik olarak güven duymanızı gerektirecek birşey yoktur ama ölümü birlikte göğüsleyebileceğiniz politik güven için neden çoktur.

Güven ve güvensizlik. Mücadele pratiği içinde küçükten büyüğe doğru gelişen bir seyirde edinilmiş, edinilecektir. Ve güven denilen şey, hiçbir zaman tek boyutlu değildir, çok boyutludur; ideolojik güven, politik güven, örgütsel güven, askeri güven, pratik güven gibi çok boyutludur. Birine ideolojik olarak güvenmeyebilirsiniz ama buna rağmen sınıf düşmanları karşısında hiçbir tereddüte düşmeden onunla sırt sırta vererek dövüşürsünüz. İdeolojik güvensizliğiniz bunun önünde engel olmamalıdır. Bunun örnekleri çoktur. Bir küçük-burjuvaya ideolojik olarak

güven duymanızı gerektirecek birşey yoktur ama ölümü birlikte göğüsleyebileceğiniz politik güven için neden çoktur. Birçok politik zorluğun üzerine birlikte gidebilirsiniz. Devrimci hareket saflarında bunun yığınca örnekleri yok mu? Var. Hem de fazlasıyla. Aynı ayrı örgütlerden olmalarına ve aralarında ideolojik bir yakınlık bulunmamasına karşın, düşman karşısında aynı politik duruşu omuz omuza icra etmiş ve birlikte şehit düşmüş birçok devrimci var. Keza, bireyin ideolojik-örgütsel duruşu çok iyi değildir, zaaflıdır fakat yine de askeri olarak yetenekli ve cesur olabilir, olabiliyor da. Örgütsel duruşundaki zaafiyetlerine haklı olarak güven duymazken, askeri yetenek ve cesaretine güven duymanız gerek.

Aksi durumda, yani herhangi bir olumsuzluktan dolayı kişilere veya geri değer yargıları ve alışkanlıklarından dolayı halka güvensizlik duyulduğunda örgüt veya toplumda iç huzurdan bahsedilebilir mi? Ve dedektif filimlerine taş çıkarır yöntemlerle örgüt veya toplum idare edilmeye çalışıldığında ortaya çıkan/çıkacak olan sonuç devrimin, halkın çıkarına olabilir mi?

Bu sorulara cevap temelinde de yeni demokratik toplumu nasıl biçimlendireceğimize dair ideolojimizi merkeze alarak kitle çizgisi ve kitle siyaseti ile cevap veriyoruz. Çünkü bu, toplumu ve toplum fertlerini huzursuzluklara sürüklemesinin otokontrol sağlayacak ve topluma kendi kendini değerlendirme fırsatları sunacaktır. Çünkü Mao Zedung yoldaşın karşı-devrimcilerle mücadele noktasında dikkat çektiği gibi, düşmanla bizler ara-

sındaki fark öze ilişkindir. Dışarıdan dahil olan düşman, yani provakasyonlar ve komplolar gerçekleştirmek üzere içeriye sızan düşman, taklit üzerinden yürüdüğü için bir noktada açık vermek durumunda kalır. Bu yüzden öz muhafaza edilerek geliştirildiği taktirde düşmanla araya kalın çizgiler çizileceğinden, düşman kendi özüyle açığa çıkacaktır. Ve bu, bizleri polisiye bir organizasyona girmeye değil, ideolojye yoğunlaşarak düşmanla, eskiyle farklılıklar temelinde yeniyi, yeni insanı ve yeni toplumu yaratmaya koşullar. Koşullamalıdır. Aksi halde, aradaki özsel farklılıklar silikleşeceği gibi, tedbir amacıyla örgütlenen istihbarati kurumlar da tehlikeli bir hal alır.

Bu tutumu yeni demokratik toplumda da uygulamak mümkün. Çünkü her ne kadar Sovyetler Birliği'nde yanlış kavrayışlarla abartılı düzeyde değerlendirilmiş olsa da emperyalist kuşatmanın komplo ve provakasyon için ajan sızdıracağı bir olgudur. Ayrıca iktidarını yitirmiş olan karşı-devrimci sınıfların halkın iktidarını zayıflatmak ve yıpratmak için komplo ve provakasyon yapacağı da bir olgudur. Dolayısıyla içeriden ya da dışarıdan gelişen bu karşı-devrimci girişimlere ve bu girişimlerin sahibi sınıflara karşı tedbir üretmek durumundayızdır. Üretilecektir de. Bu tedbir nasıl geliştirilecek dersek, esasen kitlelere güven temelinde diyoruz; kitlelere güven temelinde kitleleri harekete geçirecek sağlam bir kitle çizgisiyle diyoruz. Kitlelerin kafasını sürekli bir şekilde ideolojik-siyasi olarak değiştirmeyi merkeze alarak bunu yapmalıyız. Mao'nun dediği gibi "siyasi devrimi yap-

mak kolay ama zor olan kitlelerin kafasını ideolojik-siyasi açıdan dönüştürmektir. Bu da yüz yılları alır."

Elbette ki bu çizgiye yön veren ideolojik bir doku olacaktır ki, bunun için ödül, teşvik vesair gibi burjuva yöntemlerden ziyade politik çalışmalar ile öteki çalışmalar arasındaki ilişkinin ele alınmasında, politik çalışmaya; politik çalışma içinde ideolojik çalışma ile günlük politik işler arasındaki ilişkinin ele alınmasında da ideolojik çalışmaya öncelik verilmelidir diyoruz. İşte, bu yapıldığı taktirde güvenilen kitlelerin müthiş devrimci duruşu ile müthiş yaratıcılıklarına tanık olunacaktır. Yine Çin deneyiminden çarpıcı bir örnek:

Çin gibi feodalizmin koyu olduğu bir yerde çelik üretiminde bulunan kadının şu tutumu oldukça öğreticidir: Çelik üretimini yükseltmek gerekiyordur ama henüz büyük fabrikalar kurmak mümkün değildir ve bu yüzden kitleler harekete geçirilerek çelik üretimi için küçük fırınlar yapılyordur. Yapılan bu fırınların çamurunun dağılmaması için sağlam olması gerekmektedir ve bunun için de malzeme yetersizliği vardır. Bu yetersizliğin olduğu bir yerde, bir kadın, feodal kültürden ötürü namusla özdeşleşmiş saçına, saçının örüklerine makası dayayarak saçını keser ve kestiği saç çamur harcına katmak üzere küçük küçük doğrar. Yapılan fırınlar randıman almamıştır ama harekete geçirilen kitlelerin feodalizme karşı duruşunun yanısıra sosyalist ekonomiyi inşa çabasını bu pratikten görmek mümkündür. Bugünün Türkiye-Kuzey Kürdistan'ında bu tutum bir olağanüstülük arzet-

miyordur ama o günün Çin'in de bu çok güçlü bir devrimci duruştur. Zira o feodal kültürün koyuluğundan ötürü, bizzat Mao Zedung, kadın ile erkek arasındaki önyargıları darbeleyebilmek için kimi törenlerde kadınlarla dans etmeyi özellikle tercih etmiştir. İşte böylesi bir Çin'de uygulanan kitle çizgisi ve bu çizgiye yön veren ideolojik doku, bir kadına saç örüklerini kestirip, saç örüklerini fırın çamurunun harcına malzeme yaptırmıştır, sosyalist ekonominin inşası için.

Buradan konuya dönerek noktalayacak olursak, saç örükleriyle fırın çamuruna malzeme üreten bir kitle, emperyalist kuşatmaya ve karşı-devrimci sınıflara karşı, ajan örgütlemesinden çok daha güçlü bir barikattır ve bir toplumun, yeni demokratik bir toplumun iç huzuru ve bireylerinin gönül rahatlığı için de güvencedir. Bu yüzden ajanlaştırılmak istenen bir toplum biçimine ve buna yön veren devlet iktidarı ile gerici sisteme karşı çıkarken, yeni demokratik bir zeminde kendi alternatiflerimizi de üretmeye çalışıyoruz. Üretmeye çalışmalıyız. O halde daha bugünden sadece programla yetinmeyip, yaşamın her alanında programa paralel projeler de üretebilmeli ve yeni demokrasi düşüncesini somut projelerle kitlelere taşımalıyız. Çünkü MLM ideoloji ancak ve ancak somut projelerle kitlelere gidildiğinde maddi güç haline gelir. Bir tek ideoloji ama bin bir somut siyaset. İşte ideolojimizin ve devrimimizin düşüncü budur. □

Hayır Bay Bilgiç,

Halk Savaşı Tam Da Budur!

Yazılı basın cephesinde küçük burjuvazinin sağ kanadının (yasalcı reformist) sözcülüğünü yapan Evrensel gazetesi, reformist-revizyonist hatta yürüdüğünü tescilleyen yeni bir pratiğe daha imza attı. Hem de bunu, Halk Savaşı düşmanlığı yaparak gösterdi.

Şüphesiz ki Evrensel'in bu reformist çizgide yürüyüşü yeni değil. Yıllar öncesine dayanmaktadır. Ancak şu da bir gerçektir ki bu gazete ve sesini dillendirdiği parti reformist hattını son bir kaç yıldır (özellikle de 11 Eylül sonrası) daha belirgin bir hale getirdi. Bunu gerek teoride gerekse pratikte daha belirgin bir şekilde gösteriyor. Reformist hattaki bu dolu dizgin yürüyüşünü bir çok cephede (düzen içi ittifak, devrimci şid-

det ve zora karşı çıkma, mevcut sistem yazarlarının dili ve yorumuyla konuşup sorunlara yaklaşma ve T.Bilgiç'in Nepal Halk Savaşı üzerine yaptığı röportaj gibi) yürütüyor. Geçmişte yasalıcı reformist çizgisini dolaylı yürüten Evrensel ve öncüsü olduğu parti bugün açıktan açığa yürütüyor. İşte yakın tarihimiz açısından somut bir kaç örnek.

15-20 Kasım günleri İstanbul'da gerçekleştirilen gerici terör saldırılarının arkasından "terörün ve şiddetin her türüne karşıyız" yönlü pankart açarak yürümesi;

Suriye devlet başkanı Esad'ın Kürtlerin boğazlanması hesabıyla Türk devletiyle görüşmelerini "Suriye'den barış eli" diye tıpkı sistemin kaleşörlerinin diliyle yorumlaması;

Karayalçın ve partisi SHP ile seçim ittifakına gitmek ve seçim ittifakının hedefini sadece AKP ile sınırlı tutması;

Nepal'de Maoistler önderliğinde yürütülen Halk Savaşı'na Nepal'in kaşarlanmış reformist-revizyonist partilerinden olan NKP(Birlik Merkezi/Maşal)'ın diliyle saldırması;

Ve daha bir çok örnek sunabiliriz. Konumuz Evrensel gazetesinin temsil ettiği yasalıcı-reformist partinin genel siyasi çizgisi-ni tüm boyutlarıyla ele alıp değerlendirmek değil. Bu konumuzun sınırlarını aşmaktadır.

Yazımızın ana konusu; Evrenselin Nepal’de yürütülen Halk Savaşı’na yönelik Revizyonist Singh’in görüşlerini kendisine payanda yaparak saldırılarda bulunmasına yanıt oluşturmaktır.

Neden Evrensel’e yöneldik?

Çünkü, Evrensel’in savunduğu çizgiyle revizyonist Singh’in sekreteri olduğu Nepal Komünist Partisi (Birlik Merkezi/Maşal)’ın çizgisi **esasta** aynıdır. Ve Evrensel, Nepalli Maoistler ve yürüttüğü Halk Savaşı’na açıktan eleştiri yapmak yerine bunun yolunu adı geçen reformist parlamentarist partiyi kullanarak saldırıda bulunmayı tercih ediyor.

Amacı belli: Amaç, Nepal Komünist Partisi (Maoist)’i ve yürüttüğü Halk Savaşı’nı kendi okur kitlesinin gözünde küçük düşürme çabasıdır. Buradaki ideolojik hedef ise dünya ve ülke çapında gelişen Maoizm ve Maoist akımların etkisini kırmaya yöneliktir.

Nepal’de NKP(M) önderliğinde yürütülen Halk Savaşı’nın dünya halkları ve devrimci güçleri ideolojik-politik olarak etkilemediğini kimse iddia edemez. Bu etkileşim hiç kuşku yok ki ülkemiz devrimci hareketini de etkilemektedir. Bunlardan birisi de Evrensel ve savunduğu siyasi partidir. Peru’dan Filipinler, Filipinler’den Hindistan, Nepal ve Türkiye-Kuzey Kürdistan’a kadar bir çok ülkede Maoist partiler önderliğinde Halk Savaşı yürütülmektedir. Dolayısıyla bu savaşlar dünya devrimci hareketini sadece politik olarak değil, ideolojik olarak da et-

kiliyor. Bu etkileşim sonucu bir çok ülkede yeni Maoist örgüt, grup ve partiler şekilleniyor. Yürütülen bu Halk Savaşları kendisine paralel olarak dünyanın değişik ülkelerinde Maoist hareketlerin doğuşunu da beraberinde getiriyor. Bu da pek tabii ki sözkonusu ülkelerde MLM’ye yabancı ideolojik akımların kitleler üzerindeki etkisinin her geçen gün biraz daha fazla kırılmasına sebep olmaktadır. **İşte bunun için de diyoruz ki; dünyanın neresinde olursa olsun Maoist önderlikli Halk Savaşlarına yönelik yapılan her türden saldırının ana amacı Maoizme olan ideolojik düşmanlıktır.**

İdeolojiler evrensel olduğuna göre tek tek ülkelerdeki her ideolojik akımın (sağ-sol, reformist-revizyonist, anarşist-troçkist vb.) da uluslararası bağı mutlak bir şekilde vardır. Daha net bir söylemle; ülkemizde mevcut olan her bir ideolojik akım uluslararası revizyonist, reformist veya anarşist-troçkist çizgiden kaynaklıdır.

Bu MLM kuramdan hareketle de Evrensel’le reformist-revizyonist Singh arasında esasta fark yoktur diyoruz. Dolayısıyla bu röportaj somutunda eleştirilerimizde okun sivri ucunu Evrensel gazetesine yöneltiyoruz.

Şimdi, bay T. Bilgiç’in Revizyonist-reformist Singh’le yaptığı röportajın saçmalıklarına geçebiliriz.

Bay Bilgiç, Halk Savaşı’nın Yanından Bile Geçemez!

Reformist Singh’e dayanarak “halk savaşı bu değil” diye başlık atan bay Bilgiç, her ne kadar bu başlıkla Halk Savaşı’ndan anladığı görüntüsü vermek istiyorsa da ancak ne yazık ki o, Halk Savaşı teorisinin “h”sinden bile anlamıyordu.

Neden mi anlamıyor?

Birincisi; bay Bilgiç, Halk Savaşı'ndan bir nebzecek de olsa anlamış olsaydı gidip Nepal Halk Savaşı üzerine röportajı Halk Savaşı düşmanı bir siyasal çizgide yürüten reformist-revizyonist bir partinin sekreteriyle değil, bu savaşın gerçek yürütücüsü olan NKP(Maoist) ile ve kırmızı iktidar bölgelerindeki halk ile yapmış olurdu. Ancak bay Bilgiç bu yolu tercih etmiyor. Nepal Halk Savaşı ve savaşçıları konusunda kendisi gibi düşünen ve aynı yolun yolcusu olan reformist-revizyonist bir partinin genel sekreteri Singh'le röportaj yapmayı tercih etti.

NKP (M) ile röportaj yapmak için koşulları mı yoktu? Olmaz mı? Hem de fazlasıyla bu olanaklara sahiptirler. Fakat Evrensel'in amacı "üzüm yemek değil bağcıyı dövmek" olduğundan bu yönlü bir röportaj yapmayı aklından bile geçirmede-geçirmez. Evrenselin istediği dünyanın çatısı diye bilinen Nepal'de yürütülen Halk Savaşı'nı çok boyutlu öğrenmek ve devrimci çizgiyi okurlarına taşımak, Nepal devrimiyle dayanışmada bulunmak değil, tam tersine Halk Savaşı'na çamur atanların ağzıyla Nepal devrimi için halka karamsarlık ve umutsuzluk yaymaktır. Çabası kendi reformist parlamentarist çizgisini güçlendirmek için malzeme bulmaktır.

Kaldı ki bütün reformist ve revizyonist partiler Halk Savaşı ve diğer devrimci savaşlar (küçük ve ulusal burjuva önderlikli ilerici-devrimci savaşlar) konusunda hep aynı ağızdan konuşup teori üretirler. Ha bu ülke ha Nepal farketmez. Aynı literatürü kullanırlar. Zaten revizyonizm kendisini sınıf mücadelesinin **üç temel (ilkesel)** sorunlarından olan devrim, devlet ve parti sorunlarında gösterir. Bunlar içerisinde ise **en be-**

lirgin bir şekilde ortaya çıkan teori ise parlamententer yolla, yani **barışçıl yolla** devrimi gerçekleştirme tezidir. Bu revizyonizm, bizimki gibi ülkelerde bu üç ilkesel soruna bağlı olarak bir de kendisini daha çok mücadele ve örgüt biçimlerinde gösterir. Ülkelerin ve devrimlerin tarihsel ve özgün koşullarını gözönünde bulundurmada örgüt ve mücadele biçimlerinde barışçıl, yasalıcı ve tasfiyecidirler. İşte Evrensel ve savunduğu siyasal partinin çizgisi tam da budur.

Dünyanın çatısında Maoizmin kırmızı bayrağı dalgalanıyor. Hem de iktidarı ele geçirme aşamasında. Nepal de ikili iktidar söz konusu. Birisi NKP(M)'nin önderliğindeki Yeni Demokratik Cumhuriyet iktidarı, diğeri ise Kral ve diğer gerici sınıfların denetimindeki gerici iktidar. Dolayısıyla bu devrim mücadelesinden Evrensel dahil tüm devrimci siyasal akımlar öğrenmelidir, öğrenmesini bilmelidir. Ancak görünen o ki Evrensel'in Nepal devriminin derslerini öğrenme diye bir derdi yok. O, tersinden devrimi nasıl kötülerim hesapları içerisinde yürüyor.

İkincisi; bay Bilgiç'in temsil ettiği gerek yasalıcı parti gerekse önceli partinin Halk Savaşı teorisi üzerine doğrusuyla-yanlışıyla ele alınmış kapsamlı tek bir teorik yazısı bile yoktur. Durum bu merkezdeyken artık bay Bilgiç'in "halk savaşı bu değil" diye başlık atmasını, ahkam kesmekten başka bir şeye yorumlanabilir mi?

Bilgiç ve malum partisinin Halk Savaşı teorisi üzerine teorik tartışma yürütmesini bir kenara bırakalım. Savaş kelimesine bile alerji duyup dillerinden silmeye çalışıyorlar.

Şimdiki yasalıcı partinin ideolojik çizgisiyle yasalılık öncesi ideolojik hattı esasta

aynıdır. E. Hoca'nın Troçkist etkileşimli dogmatik revizyonist çizgisindeki sözde sol, özünde ise sağ bir hatta yürümekteydi. O zamanda bu yönlü teorilerle pek ilgilenmezlerdi. 12 Eylül Askeri Cuntası'ndan önce çıkardıkları "Parti Bayrağı" adlı teorik dergilerinde bile bu tür tartışmalara denk gelmek mümkün değildi. Üstelik Partizan dergisi olarak Halk Savaşı ve silahlı mücadele konularında çok ciddi ve kapsamlı eleştiriler yürütmüştük.

Ne diyorlardı?

Halk Savaşı için şu yaklaşımı gösteriyorlardı; "*Halkın katıldığı her savaşa halk savaşı denilir*" deyip işin özsel tartışmasından kaçıyorlardı. Bu durum müziklerine ise şöyle yansiyordu: "patlasın dinamitler, bombalar, yaşasın halk savaşı". İşte bu söylemlerle halk savaşını savunuyorlardı. Hepsi o kadar.

Halk Savaşı'nı "bomba ve silahların patlaması" veya "halkın katıldığı her savaş halk savaşıdır" şeklinde tanımlayan bir hareket ve onun takipçilerinin bugün kalkıp Nepal Halk Savaşı üzerine söz söyleme hakkı hiç yoktur. Eleştirmek için yapsalar buna saygı gösteririz. Fakat amaç eleştiri değil, kötülemektir. Bu yöntemleriyle de halka değil karşı-devrime hizmet etmiş oluyorlar.

Gelinen aşamada bu sözcükleri de dillerine almaz oldular. Bir başka deyişle geçmişte hiç değilse "bomba, silah ve dinamit" gibi silahlı eylemlere özgü sözcükler kullanıyorlardı. Yasallaştıklarından sonra sadece sözkonusu sözcükleri dillerinde silmekle de yetinmediler. Bu sözcükleri kullanan veya onun pratiğini sergileyenlere yönelik karşı-propaganda/ağitasyon geliştirmekten geri

durmadılar. Silahlı mücadeleyi savunanları "gürültü-patırtı grupları" diye nitelendirmektedirler. Nerede silahlı mücadele, nerede devrimci şiddet eylemi işitseler hemen karşı ağitasyona geçiyorlar.

Bir anlık da olsa Halk Savaşı'nı tartışma dışı bırakıyoruz. Silahlı mücadeleye ilişkin sözsel düzlemde bile tövbekar oldular. Silahlı mücadele tövbekarlarının Halk Savaşı'na saldırılarını da doğal karşılıyoruz. Çünkü sınıf yapıları ve savundukları yasalci reformist çizgileri bunu buyuruyor.

Şüphesiz ki dünyanın hiçbir ülkesinde reformist ve revizyonist çizgi sahipleri ne Halk Savaşı'nı savunur ne de silahlı mücadeleyi. Bırakalım Halk Savaşı teorisini savunmayı bir kenara, bu teorinin karşıt kenarı olarak anti-propaganda yaparlar.

Onlar için her derdin devası parlamentarist (barışçıl) yoldan devrim. Yani parlamentarizm. Bunun için de Halk Savaşı'nı sözcük olarak dahi kendi dillerine almak istemezler. Güçleri yetse bu kavram ve teoriyi Marksist literatürden silmeye çalışırlar. Çünkü Halk Savaşı teorisi her türden revizyonist ve reformist çizginin panzehiridir. Dahası var: Halk Savaşı savunuldu mu Mao ve Mao'nun Marksizme nitel katkıları da savunulmak zorundadır. Çünkü bu devrim tezi Mao'nun Marksizm hazinesine yaptığı en önemli (temel) tezlerden biridir. Bununla Halk Savaşı'nın bütün ülke devrimleri için geçerli olduğu tezini savunduğumuz sanılmasın. Halk Savaşı teorisi üzerine daha önceki sayılarımızda (1.sayıda) kapsamlı görüşler ortaya koyduk. Dolayısıyla aynı şeyleri tekrar etmek yersizdir. Hatırlatmak bağlamında olsa da Halk Savaşı tezinin bizimki gibi yarı-feodal yarı-sömürge ve sömürge

ülkeler için geçerli evrensel bir tez olduğuna bir kez daha vurgulayalım.

Evrensel'in Dili Burjuvazinin Diliyle Örtüşüyor

Evrenselin sağ kanat küçük burjuvazinin sesisini dillendirdiğini vurgularken, bunun için verdiğimiz somut örneklerden birisi de kullandığı dil üzerinedir. İşte bu sistemsel dilin örneklerinden birisini de bay revizyonist SINGH'e yönelttiği şu soruda kendisini gösteriyor:

"Muhalefetin bugünkü durumu ne?"

Reformist-revizyonist bay Singh de röportajının dilini doğru anlamış olacak ki "muhalefet" denilince bundan mevcut yasalci-parlamentarist partilerin durumundan sözlemeye başlıyor... Tabii ki onlar aynı dilden konuşacaklar.

Ama komünistler sistemin muhalifi değil, alternatifidir. Muhalif ne demek? Mevcut statüyü köklü bir şekilde değiştirmeden onun bazı yönlerini düzeltmek için eleştiri yürütmektir; görüşler ortaya koymaktır. Zaten düzen içiliğin kendisi de bu değil midir? İktidarı zor'a dayalı devrim yöntemiyle değiştirip bunun yerine halkın iktidarını kurmak yerine mevcut sistemi esas olarak korumaktır. Bu tür değişiklikler de daha çok ya hükümet değişiklikleriyle ya da askeri cuntalarla meydana gelir.

Kısacası, muhalefet, sistemin sınırlarını aşmaz. Onu nitel-radikal bir şekilde değiştirmez. Sistemin mevcut yasalarıyla kendisini sınırlar veya sınırlamaya çalışır. Düzeni değiştirici değil restorasyondur. Yani muhalif, mevcut eski sistemin bozulmuş-yıkılmış yanlarını aslına uygun bir şekilde onarmakla kendisini sınırlı tutar. Daha ileriye gitmez-gidemez.

Ama alternatiflik öyle değil?

Alternatif olanlar düzeniçi çözümleri esas almaz. Düzeni reforme-restore etmeyi değil, onu kökten değiştirmeyi esas alır.

Alternatif olanlar reformist değil, devrimcidirler.

Neye alternatifisin? Sisteme!

Sistem kimin? Sömürücü hakim sınıfların. Bundandır ki bütün gerici sistemlerin gerçekte alternatif olan yeni bir toplumsal sisteme günümüzde ancak Maoist komünist partiler önderliğinde gerçekleştirilecek devrimlerle ulaşılır. Çünkü mevcut gerici sistemlerin ekonomisi, siyaseti ve kültürü karşısında gerçekte alternatif program ve teoriye ancak ve ancak Maoist partiler sahiptir-sahip olabilir.

Bunun dışındaki çözüm yöntemleri reformist ve küçük burjuva çözüm yöntemleridir. Bunların da kalıcılığı olamaz. Çünkü küçük ve orta burjuvazi ele geçirdiği iktidarı komünizm hedefine taşıyamaz, yarı yolda çakılıp kalırlar. Dahası kimisi savaş içerisinde kimisi ise savaştan sonra karşı devrim bayrağı altında toplanır.

Bay Singh revizyonisti NKP(Maoist)'i krala karşı mücadele yürüten güçler içerisinde saymamaktadır. Bay reformist, "mücadeleci güçler"i şöyle sıralıyor:

"Bugün beş ana güç, krala karşı birleşik mücadele yürütüyor. Bunlar; eski başbakanın liderliğini yaptığı Kongre, komünist parti, birleşik Marksist-Leninistler, sağcı Şadavama partisi ve Nepal İşçi-Köylü partisi."

Bu durum dahi tek başına Singh'in nedenli Halk Savaşı düşmanı olduğunu göstermek için yeter bir argümandır. Röportajın başından sonuna kadar Nepal Halk Savaşı

düşmanlığı yapan (bu röportajın amacı da budur zaten) Singh, işi daha da pervasız bir şekilde ileri götürerek Maosit Parti'yi "demokrasi güçlerinin önünde engel güç" olarak değerlendirmektedir. Şöyle diyor:

"Demokrasi mücadelesinin önünde ciddi sorunlar var. Ana sorun, yabancıların müdahalesi. Bugün monarşi, Amerikan-İngiliz emperyalizmi ve Hint yayılcılığı tarafından destekleniyor. ...

İkinci bir faktör ise Maoistler (Nepal Komünist Partisi/Maoist).

Geçen yıl biz monarşiye karşı ortak bir hareket örgütlemeye çalışırken, onlar kralla pazarlığa oturdular. Ateşkes ilan ettiler ve hükümete girme talebinde bulundular. Kral onlara bu sözü verdi, çünkü Maoistleri muhalefete karşı kullanmak istiyordu. Ve bunu başardı. Maoistler, birleşik muhalefete karşı çıktılar. Tabii kral onlara verdiği sözü tutmadı ve onlar da ateşkese son verdi."

(Evrensel Gazetesi. T.Bilgiç röportajı)

Öncelikle belirtmek isteriz ki revizyonist Singh, NPK(M)'nin ateşkes görüşmeleri üzerine dünya kadar yalan ve demagoji yapıyor. NKP(M)'nin ateşkes ilan ettiği doğrudur. Fakat bu ateşkes, bay revizyonist Singh'in göstermeye çalıştığı gibi öylesine boş-soyut ve tek taraflı ilan edilmiş bir ateşkes değildi. NKP(M) sözkonusu ateşkese üç ana talep üzerinden gerçekleştirdi. Bunlar; "kral ordusu ve kuvvetleri kışlalardan çıkamayacak", "mevcut hükümet dağıtılıp bunun yerine bütün demokratik güçlerin (Maoistlerin de yer alacağı) içinde yer alacağı geçici bir hükümetin kurulması" ve "ve mevcut anayasanın iptal edilerek bunun yerine demokratik anayasal meclisin kurulması".

Kral, ateşkes görüşmeleri sürerken ileri sürülen bu talepler karşısında ne yaptı, diye sorulacak bir soruya yanıtımız ise şudur:

Kral birinci talebe boyun eğdi ve kabul etti. Yani kral kendi ordusunun "kışlalarından 5 km öteye çıkmayacağı" talebini teyit etti.

Bay revizyonist Singh ve bay Bilgiç unutmamalıdır ki Kralın bu talebe boyun eğmesi onun bir lütfu değildi. Tam tersine NKP(M) önderliğinde yürütülen Halk Savaşı'nın gücüydü, ona boyun eğdiren.

Bay revizyonist Singh, NKP(M) önderliğindeki Yeni Demokratik Cumhuriyet iktidarının nüfuzunu ve politik etki gücünü görmezlikten gelse de ancak gerçekler öyle değil. Nepal burjuva basını ve Kral dahi Nepal'in % 80'inden fazlasının NKP(M)'nin kontrolü altında olduğunu kabul ediyor.

"Geçici hükümet kurulması" ve "mevcut anayasanın iptali" taleplerini kral kabul etmedi. Ancak bu talepler karşı-devrim güçlerini "kabul ve redciler" diye ikiye böldü.

NKP(M), Kral'ın söz konusu talepleri kabul etmeyeceğini çok iyi biliyordu. Buna rağmen ateşkes görüşmelerini sürdürdü. Öyleyse niçin ateşkes görüşmelerine gidildi? Kral güçler dengesini kendi lehine çevirmek için ateşkes çağrısı yapıyordu. İşte NKP(M) öncelikli olarak kralın bu hesaplarını bozmak için görüşmelere katılmayı uygun buldu. Bu taktiğe bağlı olarak "orta kesimleri kazanmak, nefes almak ve yeniden toparlanıp saldırmak" perspektifinden hareket etti. Ve bunda kazanan taraf da Halk Savaşı oldu.

Tam da bu görüşmeler sürerken ABD emperyalizmi, NKP(M)'yi terörist listesine aldı. Bu durum dahi NKP(M) açısından taleplerin kabul edilmeyeceğini göstermek için yeterliydi. Dolayısıyla NKP(M) görüşmeler öncesi ve sırasında her bakımdan hazırlıklıydı.

Kralın ordusu şu an ABD'nin fiili yöne-

timi altındadır. ABD askeri uzmanları tarafından yeniden yapılandırılıyor. NKP(M), bunun farkındadır. Ve kendisini her yönlü hazırlayarak Halk Savaşı'nı emin adımlarla daha da büyütüyor.

Kralın ve mevcut diktatörlüğün Amerika-İngiliz emperyalizmi ve Hindistan tarafından korunup desteklendiğini de NKP(M), yıllar öncesinde ortaya koymuştu. NKP(M)'nin bu tür tespitleri yayınlarımızda da yer almıştı.

Kısacası, NKP(M)'nin Ateşkes'e gitmesinin neden ve niçinleri bunlar.

Revizyonist Singh, NKP(M)'nin politik etki gücünü görmek istemiyor. Varsın görmesin. Onun Halk Savaşı'nın kudretini görmek istememesi Nepal'de yürütülen Halk Savaşı'nın gücünde bir şey kaybettirmez. Bu kudreti görmesi demek onun revizyonistliğine gölge düşürmesi demek olurdu. O zaman Halk Savaşı çizgisinden şüphelenmemiz gerekirdi.

Ateşkes görüşmelerinin kendilerine yönelik yapıldığına dair iddiasına ise yanıt vermeye bile ihtiyaç duymadan gülüp geçiyoruz. Bu iddialar boş iddialardır. Halk Savaşı'nı dünya halkları gözünde düşürmek için ileri sürülmüş kocaman yalanlardır. Burjuvaziye has siyaset dilidir.

Bay Singh ve bay Bilgiç'e hatırlatmak isteriz: Mevcut devletler sisteminin hiç birisi demokratik değil. Hepsinin demokrasisi kendi gerici sınıfları içindir. Yarı-sömürgelelerde ya faşist ya da gerici feodal burjuva diktatörlükler söz konusudur. Emperyalist ülkelerde ise demokrasi değil, gerici burjuva diktatörlükler hakimdir. Oralardaki demokrasi dönemleri 19. yüzyılın son çeyreğinde son bularak yerini gerici oligarşik iktidarlara bıraktı.

tidarlara bıraktı.

Dolayısıyla günümüzde bir ülkeye demokrasi, ancak devrimle gelir. Hem de demokratik ve sosyalist devrimlerle. Bunun dışındaki demokrasi söylemleri boş bir hayaldir. Sanal olduğu gibi bu tür söylemler halkın bilincini bulandırmaktan başka bir pratiğe de hizmet etmez.

Sözün özü; Singh baş düşman olarak Kral ve emperyalist güçlerden öte NKP(M)'yi göstermektedir. Ki hatırlanacağı gibi ülkemizde de bir dönem (1970'li yılların başından 90'lı yılların başına kadar) Kruşçev, Brejnev ve Gorbaçov modern revizyonist çizgisinden hareket eden yasal ve yarı-yasal revizyonist partiler (TKP,TİP ve TSİP gibi partiler) Mao ve onun çizgisinde hareket edenleri baş düşman ilan etmişlerdi. Bugün Nepal'deki revizyonistler de aynı şeyi yapıyor.

Ama burada önemli bir ayrıntı var. O da şudur: Bir dönem "Maocu faşist" olarak söz konusu partiler tarafından ilan edilen Evrensel öncellerinin, bugün kalkıp kendisine "faşist" diyen reformist-revizyonistlerle kolkola girerek Maoistlere saldırıyor olmasıdır. Bu da Evrensel'le adigeçen revizyonistlerin ideolojik olarak ne kadar da yakınlıklarını gösterir. Öyle ya, 70'li yıllarda "eğer Mao'nun yolundan dönersek lanet olsun bize" deyip Mao'yu putlaştıranların, daha sonra Mao düşmanı olmaları kaçınılmazdır. Mao'nun şapkası altına girerek siyaset yapanlar, yani öze göre değil, söze göre siyaset tarzı yapanların sonları hep aynı olmuştur. Saldırırsınlar. İdeolojik ve siyasi **düşmanlarımız bize ne kadar saldırıyorsa, bu dünya üzerindeki etkimizin göstergesidir.**

Doğru ve haklı olanlara saldıranlar tarih boyunca hep kaybetmiştir. Bu durum Nepal'de çok somut bir şekilde yaşanmaktadır. Revizyonistler ve tüm reformistler Nepal'de Halk Savaşı başladıktan günümüze dek her saat her dakika güç kaybederken güçlenen parti ise Nepal Komünist Partisi (Maoist) ve Halk Savaşı'dır. Halk Savaşı'nın dönüştürücü kudreti o kadar yakıcıdır ki savaş başladıktan sonra aradan sekiz yıl gibi bir süre bile geçmeden Nepal halkını bir uçtan diğer uca politik etkisi altına aldı.

Bay revizyonist Singh, varsın bu savaşı *"kitlelerden kopuk terörist bir savaş"* olarak nitelesin. ABD de NKP(M)'yi "terörist" olarak nitelendiriyor. Halktan kopuk bir savaş bu kadarlık kısa sürede ülkenin % 80'ini etkisi altına alması mümkün mü? Bu durum dahi tek başına Singh revizyonistinin ne kadar yalan söylediğini ortaya koymak için yeterli bir kanıttır. Onun bu tür yalanlar üretmesi kendisi gibi kaşarlanmış üç-beş revizyonist ve reformist insanı ancak etkileyebilir. Hepsisi o kadar. Onlar Halk Savaşı'na saldırdıkça Halk Savaşı daha da geniş kitlelere nüfuz ediyor.

NKP(M) önderliği 1990 yılında yasalıcı ve parlamentarist partiden (NKP/Maşal) ayrılıp ve 1996 Şubat'ında Halk Savaşı'nı başlattıktan günümüze dek hep ileriye doğru yürümüştür. Bu yürüyüşün politik sonuçlarından birisi de hiç kuşkusuz ki reformist-revizyonist partilerin güç kaybetmiş olmasıdır. İşte bay revizyonist Singh'in Halk Savaşı düşmanlığı yapmasının en önemli nedenlerinden birisi de savaş başladıktan sonra her an güç kaybetmiş olmalarındandır.

Onun "kral ve yakınlarının öldürülme-

sinde NKP(M)'nin işbirliği var", yorumu ve iddiası ise adice bir iftiradır.

Singh'in amacı; NKP (M) önderi Prachanda ve partisine çamur atmaktır. Evrensel de bu düşmanlığına çanak tuttuğu için suçludur. Kral Birendra ve ailesinin katliamında bir sorumlu ve suçlu varsa o da ABD'dir. Bu katliamın bir amacı vardı o da NKP(M)'ye yönelik saldırıları daha da artırmak içindi. Nitekim bu katliamdan sonra ABD, Nepal Krallığına daha fazla hükmetmeye başladı. Kralın ordusunu ise denetimi altına alıp önderlik etmeye başladı.

Singh'in ürettiği teoriler komplo teorileridir. Bunu da ancak revizyonistler ve onların ideolojik olarak beslendiği burjuvazi yapar. NKP(M)'nin komplo teorileriyle uzaktan yakından ilgisi-ilişkisi yoktur.

NKP(M) iç ve dış saldırı cephesini daraltmak için geniş birleşik halk cephesinden yana Maoist bir parti. Bu parti Kraliyet ailesine yönelik saldırı olmadan önce *"ABD ve diğer güçlerin Nepal Halk Savaşı'nı boğmak için işgale girişeceğini"* tespit edecek hem de kalkıp kralı öldürmek için işbirliği yapacak. Ve arkasından işgalci güçlere buyrun gelin ülke idaresine el koyun diyecek. Başka bir deyişle; "emperyalist güçler ve Hindistan gelin NKP(M)'nin yürüttüğü Halk Savaşı'na saldırın" diyecek. Böylesine bir siyaseti ancak Halk Savaşı'nı boğmak isteyenler yapabilir. O da bellidir. Düşmandır. Yani ABD'dir. Ve onun suç ortaklarıdır.

Kaldı ki ABD-İngiltere ve Hindistan daha önceleri Nepal'i işgal gibi bir plan içerisine girmiyordu? Fakat ne zamanki Halk Savaşı başladıktan ve bu savaş önemli bir mesafe kattettikten (hem de iktidara alternatif bir aşamaya ulaşıldıktan sonra) sonra işgal planla-

rını devreye soktular veya sokuyorlar. Demek ki Halk Savaşı öncesi Nepal'den memnunar.

Bu da açık bir şekilde gösteriyor ki ABD-İngiliz ve Hindistan'ın işgal planının hedefindeki asıl güç reformist ve revizyonistler değil, NKP(M) ve yürüttüğü Halk Savaşı'dır. Çünkü onların gerçek düşmanları, hem de baş düşmanları Halk Savaşı yürüten güçlerdir. Revizyonist ve reformistlerden memnun olmamak gibi bir derterleri olmaz. Onlar için revizyonistler sorun olarak Rusya'nın sosyal emperyalist varlığını sürdürdüğü dönemlerdi. Çünkü Rus sosyal emperyalizmi Şili'de olduğu gibi barışçıl yoldan iktidarları ele geçirmek istiyordu. Bu da diğer emperyalistlerin, başta da ABD'nin işine gelmiyordu. Nitekim ABD, Şili'de Allende iktidarını bir askeri darbe ile uzaklaştırdı. Günümüzde Rus emperyalizmi artık sosyalizmin S'sini bile savunmaktan vazgeçtiği için Şili'deki gibi "barışçıl yoldan devrim" gibi bir yola da baş vurmamaktadır. Rusya'nın başka ülkelerde kendi güdümünde komünist görünümüne de olsa bir parti örgütlenme derdi yok. Bu bağlamda ABD'nin sözkonusu revizyonist partilerden çekinerek bir işgal planı geliştirmesi düşünülemez. ABD için işgalin hedefi belli: NKP(M) ve yürüttüğü Halk Savaşı'nı bastırmak.

Bütün bunlar şunu gösteriyor: Singh'in Kraliyet ailesinin öldürülmesine ilişkin yaptığı yorum, ahmakçadır. Bu ahmaklığı da NKP(M) düşmanlığından kaynaklıdır.

Bay Bilgiç, Nepal Halk Savaşı, Oldukça Demokratik Bir Rotada Yoluna Devam Ediyor!

Revizyonist Singh'in NKP(M)'ye attığı iftiralarından birisi de "taftarlarının öldürülmesi" olayıdır.

NKP(M)'nin çizgisi farklı düşüncelerinden dolayı hiç bir hareketin tek bir ferdini

öldürmeye müsait çizgi değil. Bay Singh'in "öldürüldü" dediği taftarları Halk Savaşı'nın önünde subjektif (söylem) düşmanlığının yanında bir de fiili düşmanlık yaparak engellik teşkil etmeye (ajanlık vb.) çalışmışsa, tabii ki bu durumda düşman olan kişilere gül koklatılamaz. Mümkündür, savaşta bazen aşırıya kaçmış olabilirler. Savaşın kızgın ateşi bazen irade dışı aşırılıklara yöleçabiliyor. Bu, savaşın kaçınılmaz görünüleridir. Mesele öze ve esasa damgasını vurmamasıdır. Savaşta hata yapmak ve aşırılık o savaşın yasaları içerisinde. Bu kuramdan hareketle Bay revizyonist Singh'in partisinin iddia ettiği gibi öldürenler arasında aşırıya kaçılmış olunabilir. Ama bu aşırılık esasa damgasını vurmamaktadır. Bunu, NKP(M)'nin çizgisinden hareketle söylüyor-yorumluyoruz.

NKP(M)'nin Yeni Demokratik Devrim çizgisinde sebatla yürümesi Singh'in çamur atmalarını boşa çıkartıyor. "*Kurtarılmış bölgelerin önemli bir kesiminde iktidar organlarına küçük ve orta burjuva sınıfların hakim olması*" dahi NKP(M)'nin ne denli demokratik iktidar perspektifine sahip olduğunu gösterir. Bu durum tek başına Singh'in NKP(M)'ye yönelik attığı iftiraları çürütmek için yeterlidir. Dediğimiz gibi Singh'in partisinin taftarları öldürülmüş olabilir. Ama bu öylesine suçsuz yere yapılmış değildir. Suçları ölümü gerekli kıldığı için öldürülmüşlerdir.

Bay Singh'in NKP(M) için "teröristtir" belirlemesine ise ancak Singh gibi reformist-revizyonist anlayış sahipleri ve burjuvazi inanır-savunur.

Tek tek cezalandırma eylemlerini gerçekleştirmek ise teröristlik ve terörizm de-

ğil. MLM'ler ilke olarak hiç bir mücadele biçimini reddetmez. Marks da, Lenin de, Mao da, bireysel eylemleri reddetmemiştir. "Terör", Türkçe karşılığı olarak "yıldırma, sindirme ve tedhiş hareketi" diye tanımlanır. Buna göre terörizm ise bu tür hareketleri esas alan bir düşünce, bir siyasal çizgi sistematiği demektir.

İşte meselenin özü de burada yatmaktadır. Mesele, kitleleri mi esas alarak devrim yapacaksın, yoksa bu tür bireysel eylemleri mi esas alacaksın meselesidir. Maoist çizgi birincisini esas almayı buyuruyor. Yani kitleler esas ama tek tek bireysel eylemleri yapmayı da reddetmemeli. Aksi anlayışlar reformizm ve revizyonizmdir.

Çünkü reformist ve revizyonistler "kitleler devrimi yapar" teorisi adı altında bireysel silahlı eylemleri **tümden** reddetmektedirler.

NKP(M)'yi terörist olarak nitelendirmelerinin politik arkaplanını bu ideolojik bakış açısı oluşturmaktadır.

Sözünözü, NKP(M) için "terörist örgüt" belirlemesini ancak ABD emperyalizmi ve onun gibi gerici devletler ve revizyonist-reformist akımlar yapabilir ki ABD Dışişleri bakanı Powell'ın Nepal'e ve NKP(M)'ye dair verdiği şu demeç, bunun somut ifadesidir; *"Nepal'e saldırıya uğrayan demokrasi - ye destek vermek için gidiyoruz! Maoculara karşı nasıl işbirliği yapacağımızı görüşeceğiz... Biz Maocuları, gerillaları ve ayaklanmaları sevmeyiz."*

Toparlayacak olursak:

Evrensel, bu röportajla yasalci-reformist çizgide emin adımlarla ilerlediğini bir kez daha ortaya koydu. Bu çizgi Evrensel'in temsil ettiği küçük burjuvazinin sağ kanadını kurtuluş değil, daha da kötüye götürür. Çünkü Evrensel reformist ve revizyonist çizgisinde yürümekte ısrarlı. Bu yanlış yolda ısrarlı ol-

duğu için de her geçen gün devrimci yanını biraz daha aşındırmaktadır.

Bu röportaj bu çizgide yürümenin en canlı ve yakın örneklerinden birini oluşturuyor.

Röportaj, Nepal Halk Savaşı'ndan doğru devrimci dersler öğrenmek için değil kendi reformist ve revizyonist çizgisine payanda yapılmak için yapılmıştır.

Yasalci-reformist çizgisini sistem gözünde daha da meşrulaştırmak için yapılan bu röportaj devrim cephesine değil karşı-devrim cephesine hizmet etmektedir.

Tüm gericiler ve reformist-revizyonist akımlar, Nepal Halk Savaşı karşısında bir cephe oluşturmuş olsa da, ancak hiç bir güç NKP(M) önderliğindeki yürütülen Halk Savaşı'nın devrimle sonuçlanmasını önleyemeyecektir. Nepal Halk Savaşı karşısındaki saf-ların netleşmesi kötü değil, iyidir. Çünkü saf-lar ne kadar netleşirse devrim de o kadar yakınlaşıyor demektir... NKP(M) doğru yoldadır. Ufukta olan Nepal Yeni Demokratik Devrimi dünya halklarına dolu dolu gülümseyerek umut dağıtıyor!

Sözlerimizi, dünyanın damında dalgalanan bu kıvılcık bayrağı bir kez daha selamlayarak, noktıyoruz... □